

312/45

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ మార్చి నెల 21-వ తేది గురువారము

No. 298

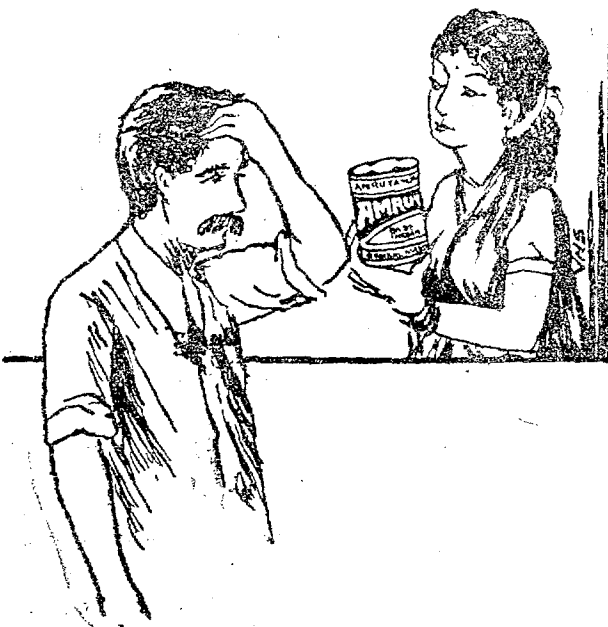
శ్రీ విశ్వనాథ సత్యనారాయణ స్వామి వారి వారి

నందిక ౨౯౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ కూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

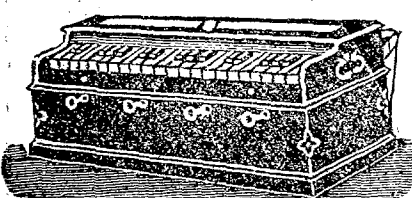
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు

109, ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

పదినవత్సరముల పూచీకత్తు. వెల రు 20 మొదలు రు 100 వరకు (అనలు మోహన్ ప్లాట్)

మిక్కిలి శ్రేష్ఠ మైనదియు, చాలకాలము నుండగలదియు, కుద్రమైన
స్వరము గలదియు, గమకము, ఇంజనెనాదముగల హార్మోనియములును, మిగి
లిన యితరసంగీత ఉపకరణములును పూచీకత్తుతో తక్కువ ధరలకు మానవ
దొరకును. వివరములకు 0-0-6 తపాలబిళ్లకు పంపినచో శేటలాగును బడయ
గలరు. ఈ తరములు ఇంగ్లీషుభాషతో వ్రాయవలెను.

33

పలనికం వెనీ,

కలకత్తా హార్మోనియం వ్యాపారులు.
411 మింటుపేటి, మద్రాసు.

నెహ్రూనివేదిక ఆంధ్రానువాదము ఇప్పుడే వెలువడినది

ఇట్టి యుత్తమ రాజకీయ గ్రంథ మిదివరలో వెలువడియుండలేదు. రాజ్యాంగవిధాన
మీను తెలిసికొనకొర ప్రతి ఆంధ్రుడును చదివినీరవలెను.

శైలి సులభము

కొలది ప్రతులుమాత్రమే మిగిలియున్నవి.

వలయువారు వెల 1-0-0 మాత్రమే తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము
మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకర్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు, అని వ్రాయవలెను.

మహాభారత విమర్శన

గ్రంథకర్త:—మేడ్యాల వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు

పాండవులు భారతీయులుగాక త్రివిష్టవ జాతిని అనియు, కౌరవి రాజ్యాధ్యక్షులు కానియు, ద్రౌపది కంబళిక్రమ
కాదనియు, ద్రౌపది విస్తారాచారణ వాద యంత్రమునందు శ్రీకృష్ణుడు తోడొత్తరివ్వ కైయినయిన ఇంక ననేకవిషయములు
చేర్చి "మహాభారత చరిత్రము" అని పేరుతో నీవిమర్శ గ్రంథము వ్రాయబడినది. ఇందు భారతకాల భరతఖండ చటము
ప్రత్యేకము అచ్చుతిండి చేర్చబడినది. అండలుకు చదువదగినది. 260 పేజీల ఉద్బోధము వెల రు 1-4-0 లు మాత్రమే.
రెడ్డిబ్రదర్స్, రాయవరము. తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

కృష్ణాపార్శ్వసి, బెజవాడ

శ్రీపాద. కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే ఆయుర్వేదవ
ధములన్నియు విరివిగా తయారుచేయించబడి మునిసిపాలిటీ,
తాలూకాలోర్లు మొదలగు గొప్ప గొప్ప సంస్థలకు సర్వైయాచే
యింతుకు సిద్ధముగ నున్నవి. 10-1

ఉష్ణదేహులకు మిత్రము

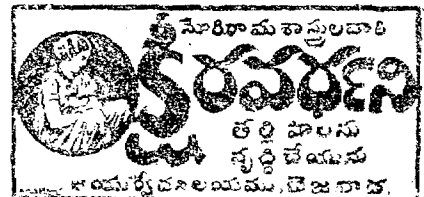
రజితచంద్రోదయం-శరీరము ఎల్లప్పుడు శుభ్రముగానుండుట
తాపము, శుష్కనష్టము నివార్తించువేయింతు. రక్తకృష్ణి, పుంస్తమ
కలిగించును. ఈ 1-కి రూ. 5. నెం 4
చరకాశ్రమం-నూజువీడు (కృష్ణ)

మీకు ఇంజనీరింగ్

కోటయిల్ పబ్లికేషన్స్ శాస్త్రీయముగ ముద్రించబడిన
చేయింతు. బుడ్డి రు. 8. ఈ నెల ఆఖరు వరకు రు. 3-0-0 క
రం. 1-0-0 వరకు తగ్గించును. వాయునికరణ, కలకత్తాలో 10

గాంధీ దేవజ్ఞుడు

భగవద్గీతను గురించిన 5 ప్రశ్నలకు జవాబు వ్రాయబడు
రు 1-0-0. ప్రైవేట్ ప్రెస్ రు. 0-4-0 అవును. ప్రశ్న వ్రాతకు
కాలమును తెలుపవలెను సర్వసార్వభౌమయందును ఇతరులు
పొందుట "జయవిక్రం" తయారు 1 కి రు. 2-0-0 ని. పి.
ఖర్చును. 0-4-0. 102
వి. కె. శరణోపాచార్యులు, తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా

110

గడ్డలు పూర్తిగా నయమైనవి

జాంబక్ వల్ల వాపు తగ్గిపోయి
బాధ శ్రీశ్రీ కాలములో తొలగిపోయెను.

నీవు రక్షగడ్డలవలన బాధపడుచుంటివా ఏమి ప్రతి
పానికి అజీ రివల్ అట్టివ్యాధి సంభవించును. సాధారణముగా
దీర్ఘ కాలమువరకు కూర్చోనియుండుట, లేక ప్రతిదేశము
లలో నిలుచుండుటవల్ల, శీతోష్ణస్థితులు ఖేదించి యుట్టివి సంభ
వించును. అమాల్గమ్ న ఓవడలసారమున జాంబక్ వీటికి
అడ్డుతమగా గుణమిచ్చును. గడ్డలను పూర్తిగా నయ
మొనర్చును.

అట్టి భాగములను ముందు కుశ్రపరచవలెను. జాంబక్
ను రోజుకు రెండు, మూడు సార్లు ముండుకొని పుడు. దానిమీద
దూదిని కొంచముగా అంటింపుడు. బాధను తొలగించి, రక్షము
కాతకుండ నిలుపును. గడ్డగట్టిన భాగమునకు తెరపిచ్చును.
జాంబక్ పుండును కుశ్ర నీయదు. చక్కము ముడుచుకొను నట్లు
నర్చు గుణ మిందుకలదు. వరుసగా వాడిన, వాపు మెల్లగా
తగ్గిపోవును. జాంబక్ యొక్క గుణమునకుతోడు మీరు చేయ
వలసిన కర్తవ్యమేమన, నిత్యము సేగులు త్రవవనిని నిర్వహించు
నట్లు చూచుటలేదు.

ప్రకృతివాలముననే జాంబక్ సహజరీత్యా నయ
మొనర్చుచున్నది. యగ్నిమా, అత్సర్వ బోధకాల్లు, విష
గాయములు, కురుపులు, పుండు, అబ్జిన్, తామర, గడ్డి, గాయ
ములు, కాల్సులవల్ల నొప్పి, బాధ మొదలైనవి జాంబక్ చే
పోవును. జంతుక్రోవుల చేరనట్లు గ్యారంటి యివ్వబడియున్నది.
ఎల్ల చోట్లను, ముందు లంగ్లెన్స్ జియోమెండును దొరుకును.

వెల 1-కి రు. 1-0-0 బాప్సు రు. 2-4-0
ఏజెంట్లు:—దాదా అందు కో.,
18 చైనాబజార్ రోడ్డు, మద్రాసు.

Zambuk.

ఒక ఆదర్శనీయ మైన

సహకారపద్ధతి

మీవర్తకము, వ్యాపారము, వివాహము, విద్య
మొదలగు మున్నగువాని నిమిత్తము
వడ్డీ లేకుండా ఋణములు
రు 5000 వరకు.
ఎప్పుడైనను దరఖాస్తు
చేయవచ్చును

ప్రతీకరుణము రు 1/- మాత్రమే

ఈ ప్రకటనకు తరచు లింగ్లెన్స్ సే వ్రాయవలెను
అడ్మిను ఫారముకొనుటను, తదితర వివరముల
కొనుటను అ 0-4-0 తపాల బిల్లులను పంపవలెను.

Messrs. A. P. VINE & Co.,
Managing Agents,

Ferozepore City (Punjab)

తెలిపిలినము:- మొనర్చు ఏ. పి. వైస్ అండ్ కో,
గ్లోబ్ మేనేజరు ఏజెంట్లు
టెలిఫోను నెం 222 ఫిరోజ్ పూర్, కంబాల్.

ప్రకటన

వెలువడినది! నూతనముగా!!

పేక్ స్పీయర్స్ ఓథెల్లో అను

విషాద విజయసేన

(నవరసభరితముగ రి అంకముల నడిపి జాబుకము)

గ్రంథకర్త - కిరీ కేమల (బి. శ్రీ వీరుభల్ల సదాశివ
రావుగారు, యీ నాటకము పేక్ స్పీయర్స్ కవివ్రాసిన (ఓథె
ల్లో) నాటకమున కనువాదముగా గ్రంథకర్త గారికి గల రంగ
స్థలాభివృద్ధిపట్టి రసవంతముగ ప్రాప్తమగుటతో, మృదు
మధురపద లాలిత్యములతో, ముద్దులొలుకు పద్యములతో,
మచ్చలగు శృంగారసములతో, ప్రదర్శనయోగ్యముగను, బీతన
యోగ్యముగను రచియింపబడిన. కండితహమరు లెల్ల
రినాటక మొకసారి క్రమబాంధవముగ జడిసి యానందింపుడు.
కొలది ప్రతులు మాత్రమే గలవు. త్వరపడుడు, ఆంధ్ర
మాతాభంగము. వెల ప్రతి 1 కి రు 1-0-0 మాత్రమే, పోస్టు
ఖర్చులు కొనువారిచే. పలయవారు:-

మీరుభల్ల భాస్కరరావుగారు,

15 జగన్నాథపురం, కాకినాడ, ఆనివ్రాయుడు.

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

లాకా లేజీ విద్యార్థులు రాజకీయములందు
పాల్గొనినందుకు శిక్షించబడుట

ఏ. కాశీశ్వరరావుగారు

(ప్రశ్న:-) (ఏ) మద్రాసులో 18-2-1929 తేదిన నైమ
ను కవిమనుకు స్వాగతప్రముఖ చుట్టించబడినపుడు, విద్యార్థు
లైకరయినను అందు పాల్గొనిరా? అట్లగుచో, వారు ఏయే
కా లేజీలందు ఏయేతరగతులకు చెందినవార?

(బి) వైసెచెప్పబడిన రాజకీయసభలకు హాజరయిన
విద్యార్థులపై విద్యాకాళాధికారులుగాని, లేక కా లేజీ అధి
కారులుగాని, యేమయిన కఠినచర్య దీసికొనిరా?

(సి) లాకా లేజీ విద్యార్థులు ముగ్గురు 18-2-29 తేదిన కా
లేజీ హాజరు కానందున, వారిని ప్రెస్ బిరాలు దీసికొని గావించె
నారా?

(డి) లాకా లేజీ ఒక దినము హాజరు కానందుకు
విద్యార్థికి సాధారణముగా శిక్షించబడు శిక్షయెట్టిది?

(ఇ) ఈ విషయముగూర్చి ప్రెస్ బిరాలు రత్న స్వామిగారు
పబ్లిక్ యాక్ షన్స్ ను డైరెక్టుగాని పబ్లిసిటీగానిరా? అట్లగు
చో డైరెక్టుగా లేదా పబ్లిసిటీగా నొసరి?

(ఎఫ్) ఈ విషయము గూర్చి ప్రెస్ బిరాలుగారు గా
త్రధానమంత్రిగారినుండి గూడ పబ్లిసిటీగానిరా? అట్లగుచో,
మంత్రిగా లేదా పబ్లిసిటీగా నొసరి?

(జి) ఈ విషయములో ప్రభుత్వమువారు జోక్యము
కలగజేసినారని, ప్రెస్ బిరాలుగారి ఆర్డరును రద్దుగావించి పద
రు విద్యార్థులను కా లేజీలో తిరిగి చేర్చుకొనెదరా?

జవాబు:- (ఏ) (బి) ప్రభుత్వమువారికి భోగట్టా
లేదు.

(సి) నైమనుకవిమను రాక పూర్వము లాకా లేజీ వి
ద్యార్థులు కొందరు సమ్మెయేర్పాటునకు ప్రయత్నించుచుండు
ట ప్రెస్ బిరాలుగారు చెబిరికొని, అట్టివిద్యార్థులకు టెక్సువర్తి
ఫికట్టు లాసగబడవని చెబిరి. సమ్మెయేర్పాటు గావించిన
ముగ్గురు విద్యార్థులు 18-2-29 తేదిన కా లేజీ హాజరు గాకుం
డిరి. వీరికమీద కా లేజీ హాజరయినను తమకు కాండెట్టు పర్తి
ఫికట్టు లాసగబడవని చెబిరికొనియెదను. అట్లువై 18 వ
తేదీ తరువాత యీ ముగ్గురిలో నొక విద్యార్థి ప్రెస్ బిరాలుగారి
చర్యను ఖండించుచు కా లేజీలో సమ్మెయేర్పాటు గావించి య
త్నించెను. కాండెట్టి అతడు కా లేజీనుండి తొలగింపబడిన.

డి. ప్రతినియము దాని సందర్భములనుబట్టి నిర్ణయింప
బడును.

ఇ. ప్రభుత్వమువారికి భోగట్టా లేదు.

ఎఫ్. ప్రెస్ బిరాలుగారు తాము కా లేజీయొక్క కట్టురా
టును కాపాడుటకు దీసికొనదలచిన చర్యగూర్చి మంత్రిగారికి
చెబిరికొనిరి.

జి. లేదు.

అనుబంధ ప్రశ్నోత్తరములు

ఏ. కాశీశ్వరరావుగారు

(ప్రశ్న:-) లాకా లేజీ సమ్మె విచ్ఛిన్నముగా జరిగియుండ
లేదా?

జవాబు:- లాకా లేజీ ప్రెస్ బిరాలుగారి యభిప్రాయ
మది కాదు.

(ప్రశ్న:-) గోపాలకృష్ణను అను విద్యార్థి ఉద్యోగస్థుల
పుడని మాత్రమే ప్రెస్ బిరాలు రిమార్కు గావించ లేదా?

జవాబు:- ప్రభుత్వమువారి కానియము చెబిరియను.
ఏ. ఆంజనేయులుగారు

(ప్రశ్న:-) సమ్మెయేర్పాటు యేర్పాటు చేయబడిన?
జవాబు:- 18-2-29 తేదిన (ప్రశ్న:-) ఎందుకొరకు?

జవాబు:- నైమను కవిమను రాకదినమున కా లేజీకి
హాజరు నాకపావుటకు.

(ప్రశ్న:-) గోపాలకృష్ణను యొక్క "నీరములను" కను
గొనుటకు మంత్రిగా లేమయిన ప్రయత్నించిరా?

జవాబు:- అందు కంపకము లేదు.

(ప్రశ్న:-) ఈ విధిరీతియన ప్రెస్ బిరాలు ముందోక్తము
యీ పథియొక్క అధ్యక్షుడని శాక్రమించియుండిన వా
లేదా?

జి. మాధవను నాయకుగారు

(ప్రశ్న:-) లాకా లేజీ విద్యార్థులు కొందరు నైమనుకవి
మనుకు స్వాగత మేర్పాటుచేసియుండిరా?

జవాబు:- అవును.

ఏ. ఆంజనేయులుగారు

(ప్రశ్న:-) విద్యార్థులయొక్క రాజకీయ పాదవి
తయటయే ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశమ?

జవాబు:- అవును.

ఎస్. సత్యనారాయణ

(ప్రశ్న:-) నైమనుకవిమనుకు స్వాగత మేర్పాటుగానిం
చిన విద్యార్థులపై ప్రభుత్వమువారేమయిన చర్యదీసికొనెదరా?
జవాబు:- లేదు.

(ప్రశ్న:-) నయమునకవిమనుకు సవాగతించదలచు విద్యార్థు
లు అట్లుగావించవచ్చుననియు, బహిష్కరింపదలచు విద్యార్థు
లమాత్రము కఠినముగా శిక్షించబడవలెననియు, ప్రభుత్వము
వారు కా లేజీల యధికారులకు ఉత్తరవులను గావించలేదా?

జవాబు:- ప్రభుత్వమువారు అట్టి యుత్తరవులను
గావించలేదు.

(ప్రశ్న:-) నయమునకవిమనుకు స్వాగతము కా లేజీ
యొక్క కట్టుబాటులో సంబంధించియున్నదా?

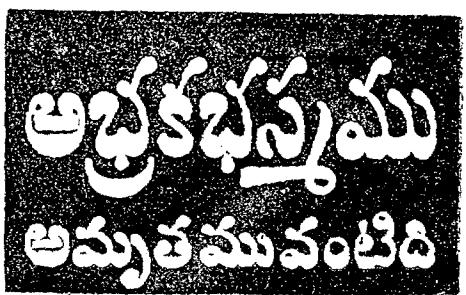
ఏ. కాశీశ్వరరావుగారు

(ప్రశ్న:-) విద్యార్థులు 18 వ తేదీన కా లేజీకి హాజరు
గావించని వారి తలిదండ్రులు గోరలేదా?

జవాబు:- కా కావించుచు చెబిరికొని.

మాంబలం ఆంధ్ర నభ

గత ఆదివారం ఉదయం వైసభాసంశితమున టి. ఆర్.
ఎస్. అయ్యంగారు (నెంట్రులుబ్యాంకు ఉద్యోగి) విశిష్టము
ను గూర్చి అంగ్లమున ఉపన్యసించిరి. సంసారబాధ్యత నిర్వ
హించుటయందు విశిష్టము విధానములనుబట్టి మనము సాఖ్యుడే
మనద్యారా దేశముయొక్క సంపదాభివృద్ధికి తోడ్పడవలసిన
అవశ్యకతగూర్చి ఉపన్యాసములు విశులముగ ముచ్చటించిరి.
ప్రతివారను తన ఆర్జనకు యేమాత్రము తక్కువగనే పెచ్చించి
యెంతో కొంత మిగుల్పుకొనుట చాలమువదిదనిరి. అందుకు తగు
కారణములు గూచించిరి. అట్లుచేయక పచ్చినదంతయు పెచ్చిం
చినచో తమకు సాఖ్యము లేకపోవును. తమపంటివారు యెక్కు
వయినచో బాధియంతకు ఊదదకట్టుకు. ప్రతి ఒకరు వ్యవస్థి
కొరకు పాటుబడినచో నదియే బాధియభివృద్ధియగును. బాధి
యపరిపాలనా వ్యవహారములందుగూడ యీ విశిష్టము విధానమే
అనుసరింపవలెను. వ్యవహారాలను గల దేశములలో అట్లు జరుగు
నటుల కేమాత్రము సందియములేదు. ప్రజలు తమకీ విశిష్టములను
భీమాచేయుచుకొనుట అవసరము. అదియు దేశీయకంపెనీ
లయందు దేశీయులచే పెట్టుబడిగల కంపెనీలయందు భీమాచేసిన
చో ఆద్రవ్యము మనదేశమునందే వినియోగించబడగలదు. సోదర
దేశీయుల యెచ్చించి తొలగించినవారముగదా. అనియము
నుమాఖ్యముగ ప్రతివారను గమనించవలసియుండుననిరి. ఖద్దరు
ఉద్యమమును ప్రోత్సహించి దేశీయ వర్తికములకు తోడ్పడ
వలెననిరి. ఉపన్యాసకులు ఖద్దరు నే ధరించి యిట్టి
పలకా నొసగుట యెంతయు సమంజసముగ నున్నదని సభ్యు
లు వాస్తవము చెబిరి. అనివార్యములగు కార్యాంశములచే అ
ధ్యక్షుల వహింపవచ్చు పిల్లలమరీ ఆంజనేయులుగారు రాజాల
కపోయినందున శ్రీయంత గో. రంగనాయకులుగారు (బి. లి
టు) వచ్చుచున్న కళాశాల ఆధికకాళోపాధ్యాయులు అధ్య
క్షుల వహించిరి. వీరు ఉపన్యాసములు చెప్పినపలకాలన్నీంటిని
బలవరది కద్దరు వ్యవేశ ఉద్యమములను ప్రోత్సహించవలెనని
చెబిరి. తాముమాత్రము అసమయమున ఖద్దరు దేశీ ధరించియుం
టచే సభలో కొందరికి వింతగ నోచెను. మరియు వ్యవసా
యదారుల కుపయోగపడునట్లు సహకారోద్యమము బాగుగ
దేశములో వ్యాపింపవలెనని అనియమున విశులముగ ముచ్చ
టించిరి. అధ్యక్షులకు వందనము లర్పించుటతో సభముగి నెను.

శ్రీమంత్రి అభివృద్ధి సమాజం తయారుచేయబడినది. బహు
ముత్రమును, డి. సత్యనారాయణ, టి. యెస్స, బోగోట్టును, మాత్ర
మునందును డి. సత్యనారాయణ మాయముచేయును. తీరరమునకు మం
చి ముడిచి, కత్తుబడిచేయును. అనుపాసవిశేషములచే
డి. సత్యనారాయణను, అనేకమంది వాడి మెచ్చియున్నా
రి. సంపూర్ణ వివరములకు వెంటనే వ్రాయుడు. 100 మొదలు
500 వరకు పుటములు చేయబడిన రకములు గలవు. (5)
500 పుటములు తు 1 కి రు 5/-
ఆర్థికసాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణా)

బర్మాలో మహాత్ముని పర్యటనము

మాండలేలో బహిరంగసభ

17వ లేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 6 గంటలకు మొదలు 18 వ లేదీ సోమవారమునాడు సాయంకాలము 6 గంటలవరకును మహాత్ముడు మాండలేలోనున్న పూనెడు, అటుపిమ్మట సన్యాససంఘ ఉపాధ్యక్షుడగు యు. క్వాయానుగారి ఆధ్వర్యమున క్రింద కోటకు వెలుపలనున్న కందకముమొగలో బహిరంగసభ జరిగినది. ఆ సభకు బర్మావారు కలకాలముగా వచ్చిరి. సన్యాస సంఘాధ్యక్షుడగు యు. క్వాయానుగారు మహాత్ముని ప్రకంఠించుచు అంగభాషతో నొసంగిన యువశ్యాపమును యు. క్వాయానుగారు బర్మాభాషతో వివరించిచెప్పిరి. మహాత్ముని సకలజీవజుల వారునుగూడ గౌరవించుచున్నారు. ఆతడు ప్రేమమూర్తి. స్వాతంత్ర్యనిరతుడు. మహాత్ముని సన్యాసశ్రమ నొసగుటకు రంగును కార్పారేమను సంఘసభ్యులతో కొందరు మొదట ప్రతిపాదనగా నుండిరిగాని చివరకు వారికిగూడ విజేతము కలిగినది. మహాత్ముని సత్యాగ్రహము నవలంబించియే పంజాబులో అకాలీకుల బాధోల్లసో కైతులునుగూడ విజయమును బడసిరి. అని యానుగారు నడిపిరి. పిమ్మట యు. బానుగారుగూడ బర్మాభాషతోనే మాట్లాడిరి.

పిమ్మట మహాత్ముడు హిందీలో నువ్వనెంచెను. “బుద్ధుడేవును బోధించినధర్మముల ననుసరించువారే బౌద్ధులు. అహింస, ముఖ్యత మును నిబుద్ధుడు బోధించి యుండగా బర్మాలో నున్న బౌద్ధులు మాంసమును తినుచుండుట నాకు చాల వింతగా కనబడుచున్నది. అహింస యనగా నిర్భయత్వమే. బర్మాలో చాలమంది ప్రజలు పూగీలు సయితము షెరసాలల కేసులను ప్రభుత్వమునకును (వేళువోవోగలకును) చాల భయపడుచుండుటను నేను గమనించితిని. మీరు బుద్ధుడేవురి ఉపదేశములను సరిగా ననుసరించినచో మీకు విజయము కలుగగలదు.” అని మహాత్ముడు నడిచెను. మహాత్ముడు ధనమును కొరగానే సభలో కనకపర్వము కరిగినది. మొత్తము మాండలేలో 11000 రూపాయలు లభించినవి. 17 వ లేదీ రాత్రి 9 గంటకు మహాత్ముడు మున్నగువారు క్విమానాకు వెళ్లుటకు రైలుబండి పెట్టెరిగాని దీక్షములు పరిశీలించిన ఆ బండి రాత్రి 10 గంటలవరకును యుండి ఆపును బయలుదేరినది. కలకాలముగా పురుషులును స్త్రీలును స్నేహముతో వచ్చి మహాత్ముని పిట్టాల్పిరి. దారిలో మియకింగి మ్యోకోథాజీ స్నేహముతో కలకాలము ప్రజలు వేదించుండిరి.

ప్రేమానాలో స్వాగతము

నిన్న 19 వ లేదీనీ కేరళవర్షామాస 5 గంటలకు మహాత్ముడు మున్నగువారు ప్రేమానాచేరి. సన్యాససంఘాధ్యక్షుడు యువ్వాబుగారు మున్నగువారు స్నేహముతో వచ్చి స్వాగతము పలికిరి. బి. కే. వాల్టాకు (అధ్యక్షులు) నారు మున్నగు ప్రముఖులును కలకాలము పాఠశాలను సన్యాససంఘ సభ్యులును వచ్చి యుండిరి.

స్త్రీలసభ

వాల్టాగారి గృహమున జరిగిన స్త్రీలసభలో మహాత్ముడు 500 రూపాయల నొసంగిరి.

మ్యునిసిపాలిటీవారు సన్యాసశ్రమ మొనగుట

నిన్న 19-వ లేదీ ఉదయమున 7½ గంటలకు సాను టాంకువద్దనున్న మ్యునిసిపలు తోటలో గొప్పసభ జరిగినది. కలకాలముపాఠశాల వచ్చిరి. మ్యునిసిపలు సంఘాధ్యక్షుడు యు. కో. గోస్వామిగారు బర్మాభాషతో సన్యాసశ్రమమును వివరించిరి. “అపహర్యాధ్యమ సిద్ధాంతస్థానాచార్యుడు అహింసావ్రతము నుకడజేరించిన మహర్షి, సకలమానవ ప్రపంచవంద్యుడు, అస్పృశ్యతానిర్మూలకర్త, భారతమహాపటకారముడు, తంతుకారముడు” అని మహాత్ముని ప్రకంఠించిరి. ప్రేమలతో కలకాలము విడలకు మ్యునిసిపాలిటీవారు రుచితముగా విద్య నేర్చుచున్నారు. కలితీలేని పాలు కరికుభ్రమగు పొనోదకము పొరిపుభ్యము మున్నగు విషయములతోగూడ శక్తివంచనలేకుండ కనిచేయుచున్నారు అని వివరింపబడెను. పిమ్మట మహాత్ముని యూరే గింపుతో కే. యె. ఎం. మూ. లు చోలుకు తిగుకొని వెళ్లిరి. అచట పాఠశాల వక్షమున సన్యాసశ్రమము 2700 రూపాయలను సమర్పించబడెను. సభలో గూడ చాలమంది ధన మొసంగిరి. బహిరంగసభలో సన్యాససంఘాధ్యక్షుడు యువ్వాబుగారు సన్యాసశ్రమమును వివరించి “మేము మీకు ధనమును సన్యాసమును అధికముగా ధనమును యువ్వాబుగారు పోయినను నిష్కాపట్యమునందును కార్య

మా జగత్ విఖ్యాతియంతయు, మా కాషీయొక్క గుణాతిశయమువల్లనేగాని, ప్యాక్ చేసుబడిన వైదబ్బిలవల్లకాదు. మా డబ్బిలమాదిరిగా యితరులు తయారొనర్చి అట్టిబిల్లలను అంటించి అందులో మట్టపురకము కాఫీనుంచి, పాల్ నన్నెగా నమ్మదలచుచున్నారు.

మీరు ఏదికొనెదరు— సిస్టెన్ పాల్ నన్నె కాఫీనా లేక మట్టపు యిమిటేషను కాఫీనా.

మీరు శ్రేష్టమైనదియే ఎల్లప్పుడు కొనునట్లు చూడుడు.

POLSON'S
FRENCH
COFFEE

క్విలన్ బ్యాంకు లిమిటెడ్.

THE QUILON BANK Ltd.,
(స్థాపితము 1919 సం॥)

ప్రధానకార్యాలయము క్విలన్ బ్రాంచిలు. కాయంకులం, తిరువనంతపురం, కొచ్చిన్, మద్రాసు. ఈ దిగువరేట్లు చొప్పున డిపాజిట్లు గైకొనబడును.

ఫిక్స్డ్	6 నెలలు	నూటికి	సం॥నకు	రు 5
12		"	"	6½
24		"	"	6½
36		"	"	7%

వడ్డీ ఆరునెలల కొకతూరి యివ్వబడును

సేవింగ్స్ బ్యాంకు దినవారి బాలన్సుమీద నూటికి రు 5% వడ్డీ యివ్వబడును రు 5 లేక దానికి కొన్నింతలు అయివుండవలెను.

కరెంట్లు, డిమాండ్ డిపాజిట్లు—సం॥ నూటికి రు 3.

C. P. MATTHEN, Managing Director.

దీక్షించును మీ ముఖ్యసభ్యులకు గూడ మేముతీసిపోము. ఈ చిన్న పట్టణమునకుగూడ మీరు రానంగీకరించుటవలననే మీసమ బుద్ధియును బీదలపట్ల గల ప్రేమయును కల్గి డియగుచున్నవి” అని సన్యాసశ్రమమును వివరింపబడెను.

“నే నీహింస వచ్చెడు దారిలో కోడ్డులకల్లనున్న మురికినీటికాల్వలలోనుండి దుర్వాచనవచ్చుచుండుటను గుర్తించితిని. మీరు వెంటనే దానిని తుద్రుపరిచవలెను. మ్యునిసిపలు సంఘసభ్యులు మనస్ఫూర్తిగా వ్యయముగా నీవనులను చేయవలెను. ఇవట మాడు మైక్రాస్కోపును విగాన వాలర చే నిట్టి క ను చే యిం చు చుండవలెను. వారందరూ పూనుకొనినచో ఒక్క కోడ్డుతోనే కట్టణమునంతను పరిశుభ్రముగా చేయగలరు.” అని మహాత్ముడు

నడిచెను. ప్రేమానాలో మొత్తము 5500 రూపాయలు చేరినవి. దీనిలో ప్యాపాకట్టణమువారిచ్చినదియు యితరు విచ్చినదియు 1002 రూపాయలుగూడ చేరియున్నవి.

ట్యూంగూకు వెళ్లుట

నిన్న 19 వ లేదీనీ పగలు 11 గంటలకు మహాత్ముడు ప్రేమానానుండి బయలుదేరి మధ్యాహ్నమునకు ట్యూంగూ చేరెను. అచట భారావాడీ యు. పు. (ఎం. ఎల్. సి.) గారును సన్యాససంఘ సభ్యులును స్వాగత మొసంగిరి. మ్యునిసిపాలిటీ వారును సన్యాసశ్రమములకు సమర్పించిన పిమ్మట నిన్నరాత్రియే మహాత్ముడు ట్యూంగూనుండి రంగునకు బయలుదేరువనీ తెలిసినది. (అ. (పె.)

భారతశాసనసభ

ఆర్థిక చట్ట నిరాకరణము

ప్రజాసభకు ప్రభుత్వమువారిని తీవ్రముగ ఖండించుట

ప్రజాశాసనసభకు కలసి వోలుచేయవలెనని మోతీలాల్ నాథ కోరట

అన "సెయింట్" (సెన్)

డిల్లీ, మార్చి 19:-

ఈనాడు డిల్లీలో పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు ఆర్థిక చట్ట నిరాకరణమును ప్రకటించుచు "సెన్" పత్రికలోని వోలుచేయవలెనని పదే పదే పునఃపునః ప్రకటించుచున్నాడు. ఆంగ్లేయ, కార్యకర్తలకు వర్తించుచున్న ఆంగ్లేయ దృష్టికాంక్ష, సేవకు తాగునీరు దృష్టికాంక్ష నిరాకరించిన (కలవా) ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వము ఆర్థిక చట్ట నిరాకరణమే యని పండిత నెహ్రూగారు నొక్కి చెప్పిరి. కాననపథి మాటలకు లెక్కలేకుండ ప్రాంతీయములను ప్రకటించిరి. ఇట్టి ప్రభుత్వ విధానము నెడల తమ యవస్థలను బట్టి చూచుచున్న డియోక్సైడ్ యే. భారతదేశమునకు వ్యతిరేకములను మొదలగునవి ఆంగ్లేయ పాలకులు చేయుచున్న వ్యాపారములకు భారతదేశమునకు చెల్లుచున్న కలకత్తా కాంగ్రెసు మహాసభ ప్రభుత్వము వారి కలకత్తా కాంగ్రెసు మహాసభను. భారతదేశమునకు ఆంగ్లేయ దేశమునకు గౌరవప్రతిభ తీసుకొనివచ్చుచు ఉండవలెనని, తనకు భారతదేశమున కధినిదేశస్వాతంత్ర్యముండవలెను. ఈ కాంగ్రెసువారి ప్రకటనలన్నిటిని అమోచించు పోయినట్లు భారతదేశములో ఆర్థిక చట్టమును నిర్మించిన చెప్పిన, కాంగ్రెసువారు తమకార్యక్రమమును కొనసాగించి కొనెదరు.

మంగళవారమునాటి కార్యక్రమము

డిల్లీ, మార్చి 19:- సభాప్రారంభమున ఆధ్యక్షుడు డా. రాజగోపాలాచారి మాట్లాడుచుండగా తనవారలగు నిచ్చినందుకు తనసంతాపమును తెలుపుచు. ఆసభయమున సభ్యులను తాను చేయవలసిన పరికారని చెప్పరచివారికి.

లాంబుగారి యుపన్యాసము

బర్మాకు భారతదేశమునకు విడిచిపెట్టిన నాకు యిష్టమే. అందువలన బర్మాలోని అంగ్లేయులే ప్రభుత్వము చెల్లుచున్నారని సభ్యుల అభిప్రాయము. దీనిలో విశేషములను సేవించు సంబంధములేదు. బర్మాదేశములే దీనిని విచారించవలెను. అంగ్లేయులుగాని, చీనావారు భారతీయులుగాని యీ విషయమును నిర్ణయించవలెను. బర్మాకానసభ అధిపతి తాము విడిచిపెట్టిన నిచ్చుచున్న బర్మాను గామోనించెను. సైన్స్ సంఘముగూడ యీ విషయమే సాక్ష్యమును పడుచున్నాడు. గాంధీజీని సభ్యులనుండియు బర్మాలో అధినిదేశ ప్రతిభ తీసుకొనివచ్చుచున్నట్లు వాడు తెలియచున్నది. ఇది అల్పసంఖ్యకుల యభిప్రాయమేగాని బర్మాలో అధినిదేశమును విడిచిపెట్టిన యిచ్చగించుచున్నాడు.

వియ్యముమీద పన్ను

వియ్యముమీద పన్ను, డబుల్ నూవర్ లాస్సు ప్రజలకు చాల హానికరముగానున్నది. బర్మాలో యీ పన్నుల వలన వచ్చు కోటిరూపాయలను తగ్గించి భారతదేశములోని యితర రాష్ట్రములపై ఆ డబ్బును వసూలుచేయవలెను. అట్లు చేసినచో బర్మా ప్రజలయెడల భారతీయుల సత్కావము వృద్ధిచేయవచ్చును. బర్మాలోనున్న ఇతర ముఖ్య కాలు బాగుగా చూచినచో యాడబ్బు విక్రీయములను వసూలుకాగలదు.

బీర్గారు

ప్రభుత్వమువారి ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరించగోరుచు బీర్గారుగారు చెప్పిరి:- తన కష్టమును తీర్చుటకు ఆర్థిక చట్టమును రైల్వేలపై విధించిన ఆధారములను వాడుక తీయి. భారతదేశములోని నాయకులందరూ కంపెనీలలోని పెట్టుబడి భవము 1924 సంవత్సరములో సంతకముచేసిన యిష్టమును అంతే యున్నది. ఆంగ్లేయ దేశములో సంతకము అభివృద్ధియొంది. వ్యవసాయదారుల దీనతనమునను నీది తీర్చివేయవలెను. రైల్వే కలెక్షనలవలన పొందబడుచున్న పండిన గోదముల ఆంగ్లేయ దేశములో అమ్ముచుచున్నది. ప్రపంచ రాష్ట్రముల ప్రజల ఆస్థిరీయాలలో వండిన గోదమును కొనుక్కొనవలసినట్లు యున్నది. ఆంగ్లేయ వాణ్యపాదుల కిది లాభకరమైనదని నేరములోని ప్రజల కది సద్దుము.

ప్రజలకష్టములు

భారత ప్రజల సంపత్తిని వృద్ధిచేయుటకు ప్రభుత్వము గా రేపాకమును సమర్థించుచున్నాది? వ్యవసాయదారులకు తక్కువపన్నులను అనుమతి. ప్రభుత్వమువారు కొద్దిగా

యూరోపుఖండమున అమెరికా ప్రేమ కమిషనుగా నుండిన హెచ్. హెచ్. కెల్లీగారు మదరాసుకు వచ్చినపుడు మదరాసువ్యాపారస్థులు స్వాగత మొసంగుట.

డబ్బును చేయించువదలిచి మాన ప్రజలకు అనవసరమునంత డబ్బు నిక్షేపించెను. భారతదేశములో కామనిసంత మూలభవమున తనయొక్క డబ్బులను ఈ భవము ఆంగ్లేయ వర్తకులకు వహించుచున్నదిగాని మన వర్తకులకు వహించుచులేదు. ప్రభుత్వమువారి ఆర్థికవిధానము ప్రజలకు విశ్వాసము గల్గించినట్లుయిన కామనిసంత భవము దొరకును. నిజముగా నిచ్చుట భవము కొరవడినచో గోల్డుస్టాండ్ డియోక్సైడ్ కరెన్సీ రిపర్యూల్ మాట్లాడుచున్న అపారధమును ఆర్థిక సభ్యుడిచేట కేల తీసికొనివారాదు? భారత ప్రభుత్వ ఆర్థికవిధాన విశ్వాసమున్నట్లే యున్న యెడల వర్తకులు ప్రభుత్వమునకు సాయము చేయవలెను. భారత ప్రజాసభయము వర్తకులయెడ సానుభూతి గలిగియున్నాడు. వర్తకులకు వారియెడల సంపూర్ణ విశ్వాసము కలదు.

పండిత మోతీలాల్

భారత స్వరాజ్యపార్టీ నాయకుడు మోతీలాల్ పండితు డిక్రీవిధిముగా నున్నది:-

ఆర్థిక చట్టమును విచారించవలసినది ప్రభుత్వసభ్యుని ప్రతిపాదనమునకు కొందరు అనుమతముగాను, కొందరు ప్రతిపాదనముగాను ముచ్చటించిరి. ఆ ప్రతిపాదనమును తీరముగా నెదుర్కొనవలెను. (హర్షము) బిల్లును త్రొసివేయనిచ్చలేనివాడనుడ నేను చెప్పువాడనుటతో నేకీధినించుచుండుట సంబోధకము. పునఃపునః ప్రకటించుచున్నాను మన సేన విక్రీయి క్రెడిట్ లింకెన్. వాటితో నే నేకీధినించు విషయ మొక్కటిగూడలేదు. బిల్లును త్రొసివేయరాదని యతడను త్రొసివేయదగునని నేను చెప్పుట తప్ప తక్కిన అన్ని విషయములలోను మేము చెప్పిన భాకరే యగుచున్నది. భారత స్వరాజ్య నాయకుల వర్తకులయెడల సత్కావముగలిగి, వారి కేసును నే కొరుచున్నారని బీర్గారు చెప్పిన మాటలకుగూడ నేను కృతజ్ఞుడనీ. మరియు వాటివలన, వ్యాపారము బీర్గా పురుషోత్తము చానుగానివంటి పరిశ్రీ భామలు పాస్తములయందు సురక్షితమైన నని రాజకీయ నాయకులకు గూడ దృఢ నమ్మకములు గలవు. భారత స్వాతంత్ర్యమునకై ప్రయత్నించు నాకు అన్ని విషయములను రాజకీయములకన్న తక్కువే. రాజకీయములే యెప్పుడు ప్రాముఖ్యత వహించవలసినవి. ఈ బిల్లును నిరాకరించి మనకు సాధించదలచిన ప్రయోజనముకల్గలేదు. మన దేశ వ్యవహారములను నిర్ణయించుటకు మన కేమియు, అధికారము లేదనియు, మన అంగీకారముగాని, మన సహాయముగాని లేకయే మన పరిపాలకులు ఈ దేశమును పరిపాలించుచున్నారనియు యీ బిల్లు నిరాకరించబడవలెను మనకు నిరూపించెదము. మొన్న నేకదా ప్రభుత్వమువారి సివిల్ సెటిలర్ల పరిపాలన మనకు మనము ప్రభుత్వమును నిరాకరించితిమి. రాజకీయ కారణము తెల్పుచున్న ఈ కాననపథి కోర్కెలకు వ్యతిరేకముగా కాననపథివారు అమోచించిన కోరలు నైనవాయుచే ప్రకటించబడినవి. మన ఆర్థికగౌరవమును రక్షించుకొనుటకు ఆర్థిక చట్ట నిరాకరణముకన్న నేరమార్గ మేమి కలదు. మనకు వ్యతిరేకముగా కోరలను ప్రకటించినవారు

ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరించుటకన్న నేరకర్తవ్యమేమియు లేదు. బిల్లు నామోదించినచో ననువారికిని నిరాకరించినచో ననువారికిని దృక్పథమునందు తప్ప నితర విషయములందును పరిణయించునట్లు చేయవలెను. "భవముల విచారణ" అనుమాట సత్యమే యైనను, భవముకన్న, అమూల్యములకన్న, దేశస్వాతంత్ర్యము మూల్యమైనది.

తరువాతి మోతీలాల్ నాథ రైలుబండ్లకు ఆంగ్లేయ దేశములో కట్టించుటకు గురించియు యిచ్చుట కట్టించకపోవుటవలన భారతీయులకు కలుగుచున్న నష్టమునుగూర్చియు వివరించి యుపన్యాసమును పూర్తిచేసిరి.

యమ్. యస్. ఆర్

ఆర్థిక చట్టమును నిరాకరించవలెనని కోరుచు అనీగారు యిక్రీయింపజేయగా చెప్పిరి:-

మన దేశములో, ఖచ్చితమైన హెచ్చుమందులయు, రాబడి తగ్గుమందులయు, విక్రీయి సంపాదకము. ప్రాత్యక్షములు విధింపబడునది ఆర్థిక సభ్యుడు చెప్పెను. సైనికవ్యయము చాల అధికముగానున్నది. ఇతర దేశములన్నియు వ్యయమును తగ్గించుచుండ యిచ్చుట 62 కోట్లు ఖర్చును సంపాదకము. సైనిక కాళివారును ఆర్థిక కాళివారును చేసికొనిన యొడంబడిక పరియైనదికాదు. ఏలనన యందువలన సైనిక వ్యయముమీద పథి వారికిగల అధికారమును, ఆర్థిక కాళివారి అధికారమును తగ్గి పోవును.

భూమిపన్ను

ప్రభుత్వమువారికి వాస్తవమైన భూమిపన్ను విధాన మేమియు లేదు. ఆపదతిని వ్యవసాయసంఘమువారు విచారించుచుండ ప్రభుత్వమువారు చేసిరి. ప్రభుత్వసభ్యుల భూమిపన్ను అంతయు శాధారణమైనది. అందువలన వ్యవసాయదారులు ఆపదలతో మునిగిపోయియున్నారు. సామాన్య ప్రజలయొక్కయు ముఖ్యముగా కర్షకులయొక్కయు అభివృద్ధి చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనవలెను. నేను ఆర్థిక చట్టమునకు వ్యతిరేకముగా వోలుచేసెదను.

దివాన్ చమన్ లాల్

ఆర్థిక చట్టమును ప్రతిఘటించుచు వివాద చమన్ లాల్ గారిట్లు చెప్పిరి:- ఆర్థిక సభ్యుడు కేసులను మాదిరిచేయు అంశముగా నుండరాదు. దేశభుగ్ధమున కతడు సాయపడవలెను. ప్రభుత్వమువారు దేశమును మరల యేమిచేయదలచి వారో ఆర్థిక సభ్యుడు చెప్పగలడా? భారతదేశములోని వ్యవసాయదారులు విక్రీయి దుర్భరస్థితియందున్నారని యందరును విశ్వకొనినది. ప్రభుత్వమువారు వ్యవసాయసంఘమును నియమించి గాని భూమిపన్ను నిర్ణయమును చేయుటకు వారి కేమియు అధికార మియ్యలేదు. భూమిపన్ను తగ్గించవలసి వ్యవసాయదారులకు లాభ మేమియు లేదు, ప్రతివారము మాలియ్యుటకు యేర్పడిన బిల్లును ప్రభుత్వమువారు ప్రతిఘటించవచ్చును.

ఫలహారానంతరము

ఫలహారానంతరము 1929 సంవత్సరమునుండియు పరిశ్రామికజల నిధిని అభివృద్ధిపరుచుటకు ప్రభుత్వమువారిచేసిన చమన్ లాల్ గారు రచిగిరి. సీరి పూర్వమువలెనే యున్నదిగాని మారలేదు. ఒక్కగదిలో ఆర్థిక భార్యభర్తలు వసించు

ఈ మాటలు కాగానే విశాఖకును పర్యటన, ముప్పియ
వామినేటెడ్ పర్యటన 'కూర్పుండుమా, కూర్పుండుమా,
మేమా వివదలలేదు' అని శేకలు వేసిరి. అధికారపర్యటన ఊర
కూర్పుండిరి, కామారాజు కూర్పుండలేదు. కామర పర్యట
అతరిమిచ్చమైన గంధర్గోళ మానేసి అతనిని చూట్టాడని వ్యతేదు,
ఈ సమయమున అధ్యక్షుడు లేచి 'సభా రి యి మ్మ ము ను
పర్యక్షుడు గ్రహించవలెను అని చెప్పగానే
కాంగ్రెస్ పర్యటన ఉత్తరవర్తింపుడు, మేము విశాఖకు అది

(1) (2)

మదరాసు శాసనసభ

విద్యాశాఖడిమాండుపై చర్చ

“నిర్బంధప్రాథమికవిద్యకు ధనములేదు”

గౌ. మంత్రిగారి పరిపాలనయందలి లోపములు

ప్రశ్నోత్తరముల యనంతరము, విద్యాశాఖ డిమాండుపై చర్చ తిరిగి సాగించబడెను. డిమాండులో 100 లక్షలపై ననుపరచున అర్హులసంఖ్య మొదలయినందున బలవంతముగా ముట్టరాదు, ప్రాథమిక విద్యాశాఖకారకు ప్రత్యేకముగ కొక డిప్యూటీ డైరెక్టరును నియమించవలెనని కోరిరి. జిల్లా విద్యాసంఘమునందు, ప్రైవేటు పాఠశాలాధికారులకు తగినంత ప్రాతినిధ్యమునవలెనని కోరిరి. విశ్వవిద్యాలయవిద్యకొరకు లక్షలకొని ప్రభుత్వము వారు వెచ్చించుచున్నార. దానిని చాలవరకు తగ్గించి ప్రాథమికవిద్యను విస్తరింపజేయుటకు చర్యలుగొనవలెను. అని ఉడయారావు నడిపిరి.

కె. కోటిరెడ్డిగారు పవరరాజు కలవరమును, పాశ్చాత్య విద్యావిజ్ఞానము సభికముగ గ్రోలిన ముఖ్యరాయలుగారు విద్యా శాఖామంత్రివరని నందినట్లును, ప్రభుత్వమువారి విద్యావిధానములో మంచిమార్పులు గలుగునని తలచితిమని నడిపిరి. కాని విద్యావిధానమును సంస్కరించెదమని వాగ్దానములు తప్ప మరేమియు గన్పించుటలేదు. ప్రాథమిక విద్యాకరీఫీటులు మా ప్రాంతమున చాలాధోరముగ నున్నవి. ఇందు పాఠములు చెప్పు ఉపాధ్యాయులకు, తెలుగు పరిగారాదు. ఒక వాక్యము వ్రాయునదికి రెండుమూడుతప్పులకు తక్కువగానంద నుండును. ఇందుచే ప్రజలంతయు పిల్లలను, ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు వంతుక ప్రైవేటు పాఠశాలలకు పంపుచున్నారు. ప్రాథమిక పాఠశాలలకు మంచి యే పాఠ్యాంశము లను నియమించు చుండవలెను. ఈ విషయమున ప్రభుత్వమువారి విధానము పూర్తిగా మరనిది, ప్రస్తుత ప్రాథమికవిద్యలను నెట్టిప్రయోజనమును లేదు. నిమ్మజాతులకు, మహమ్మదీయులకును ప్రత్యేకపాఠశాలల నేర్పరచు విధానమును ఖండించుచు, అందరకును కలిపి పాఠశాలల నేర్పరచవలెనని కోరిరి. ప్రాథమిక పాఠశాలలయందు స్త్రీలనే యుపాధ్యాయుల కదవులకు నియమించు వద్ద తిరిగి ఆమెదమును దలపుచు, ప్రస్తుత పద్ధతిలో నది సర్వ ప్రతిచరణ సాధ్యము గాదనిరి. పాఠశాలలయందు క్షిణమును జీకభానుల యందే గలవలె ననియు మూలమునైనవిని హిందీని నిర్బంధముగ కరచియింపవలెనని నేర్పరచవలెనని కోరుచు, ఈ పద్ధతి హిందీపులకు మహమ్మదీయులకునూడ చాలాపాఠ్యముగను, అంగీకారముగను నుండుననిరి. కోటిరెడ్డిగారు ముగించుచు, ప్రాథమిక పాఠశాలలయందలి ఉపాధ్యాయులకదవులకు జీతములను హెచ్చించి, ఎక్కుడుసమర్థుల నియమించవలెనని కోరిరి.

నెకండరీ విద్యావిధానమునుగురించి ప్రసంగించుచు, ఇందు వలన యువకుల విజ్ఞాన మభివృద్ధియగుటలేదని నడిపిరి. ఇంతవరకును ఉద్యోగములకొరకు తలెత్తెదలు తమ బాల్యమున పాఠశాలల కంపుమందిరి. కాని ఇప్పుడు దుర్మార్గులులే కరవయ్యెను. అట్టి సందర్భములో నీవిద్యావిధానమును సంస్కరించి స్వతంత్ర జీవితమున కెక్కిన దోషమువిద్య నొసగవలెను. విశ్వవిద్యాలయ విషయమున ప్రభుత్వమువారి కెట్టివిధానమును నిర్మితాభిప్రాయమును లేదని నడిపిరి. ఆంధ్రప్రదేశ్విద్యాలయ విషయమున ప్రధానమంత్రిగారు ఆంధ్రుల అభిప్రాయమును నిర్ణయమునకు వచ్చుట తప్ప చేసిన దేమియు లేదనియు, ఆంధ్ర ప్రతినిధులం దధిక సంఖ్యాకులు కాసనసభ్యులారా, మంత్రిగారు గావించిన నిర్ణయమునకు ప్రతి కూలముగ నుండెదనయు నడిపిరి. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున విద్యల నన్నిటి నొకే స్థానమున కేంద్రీకరించుటకు ప్రభుత్వము వారు అంగీకరించుట యొక్కటియే. ఈ చర్యతయందలి ఉత్తమ విషయము, అదియు గాక తరీఫుముగ సంధించిన మంచిగాని ఉద్దేశపూర్వకముగ సాధించబడినది గాదు. ఇప్పటి కైనను ప్రభుత్వమువారందఱు విశ్వవిద్యాలయమునకు తగినంత ధనము నొసగి, క్రమము విశ్వవిద్యాలయము నిజముగ ప్రయోజనకారి యగునట్లు లొంగుదెచ్చరగాక. భానోజీరావు గారు పవరరాజు గురించి ముట్టరాదు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు తగినంత విరాళము నొసగలేదని ప్రభుత్వమువారి నాడే పించిరి.

మొవ్వారావు గారు పవరరాజు మాట్లాడుచు విద్యాశాఖ యందు ప్రధానమంత్రిగారి కొక విధానము లేదను ఆక్షేపణను తా మంగీకరింపజాలమని కల్పి మహమ్మదీయసంఘమునకు ప్రత్యేకవిద్యాపాఠశాలలు గావించబడవలెనని కల్పిరి. ముఖ్యముగ మాపిల్ల సంఘమునందు విద్యాప్రచారమును ప్రోత్సహింపవలెను. నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యావిషయములో ప్రభు

త్వమువారు నిజముగ ప్రయత్నము గావించియుండలేదు. నిర్బంధ విద్యావిధానమున కెక్కిన పాఠశాలలను, ఉపాధ్యాయులను వృత్తిగతపరిచిన ఉపాధ్యాయులను అవిశ్వకరమి కల్పిరి. కళాశాలవిద్యలను ధనవ్యయము, కాలనష్టములు తప్ప నిరద్యోగ సమస్య కలిగించును జరుగజో దనియు, అందుచే ప్రాథమిక, నెకండరీ విద్యా విధానములే ఎక్కువగ ప్రోత్సహించి, సాంకేతికవిద్యలను గలవలె నని పల్పిరి. హిందూ, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ విశిష్టసంఘముల బాలరు నొకే పాఠశాలయందు కలియబు బాలీయకమర్తమునకు సహాయకారి గావున, తా మనుకూలరమే ననియు, కాని ఆపాఠశాలలందు మహమ్మదీయ బాలరుకు వారి మత ప్రార్థనలకున, హిందూ స్థానీభాషాభ్యాసమునకును అవకాశము కలగ జేయవలె ననిరి. (కాంగ్రెసు సభ్యులు, “వినుదు, వినుదు.)

కల్లికోట జమీందార్గారు మాట్లాడుచు, నెకండరీ పాఠశాలలందు పునఃసాయమును నేర్పరచవలెయు, జిల్లాబోర్డుల కైనను ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడనిచో నీసీమలు నిరుపయోగము లగుననియు పల్పిరి.

శ్రీ ఉప్పసాహెబుగారు: మాట్లాడుచు మాపిల్ల సంఘమునందు విద్యావ్యాప్తికై విద్యాశాఖామంత్రిగారు ప్రత్యేక ప్రయత్నమునవలె ననియు, మాపిల్లల స్వార్థంత్ర్య నిరోధమును గావించుటకై పోలీసుశాఖమీదను ఇరివిధములను 80 లక్షల రూపాయలను వెచ్చించుటనున్నదనియు, ఇట్లు ధనమును వృథాజేయుటకంటె మాపిల్లలవిద్యకై ధనవ్యయము జేసి ప్రత్యేకసహాయములను కలగజేయుట యుక్తమని కల్పిరి.

శ్రీ. బి. మునిసామిశాయుడుగారు మాట్లాడుచు నెకర్ల రమునకు కేవలము 500 ప్రాథమికపాఠశాలల సభికముజేయు విధానమింపవలెననుచుండెదననినవలెనందులకు తాము సంతసింపజేయుచున్నామని కల్పిరి. స్థానిక సంఘములు విద్యావ్యాప్తికై వెచ్చించవలెనని ధనము విషయములో ప్రభుత్వమువారు నిబంధన కార్యమును తగ్గించవలెననియు, స్థానిక స్వకరిపాఠశా సంస్థలు విద్యకెక్కుడు తోడ్పాటుసంపన్ను ప్రభుత్వము ప్రోత్సహించుననినవలెననియు, స్థానిక సంఘవిషయములందు ప్రభుత్వము వారి విధానము దిర్ఘములతో నిండియున్నదనియు (వినుదు, వినుదు) ఇంతట నెకను విద్యాశాఖ మంత్రిగారు ఈకోపముల నెల్ల సవంచి, ప్రాథమిక పాఠశాలపాఠ్యాంశుల సిద్ధిగతుల సభిసభి జేయవలెనని కలికిరి.

ఇదివఱలో సర్ మహమ్మద్ హబీబుల్లాగారు కథ్యక్షులుగ నుండిన నెకండరీ విద్యా విచారణ సంఘము వారు నెకండరీ విద్యపై వెచ్చించబడు ప్రయత్నము కిముగ పరిభ్రమి భరింపవలెనని స్థానిక సంఘములపై చేయరాదని సిఫార్సు గావించి యుండెదనయు, కర్ణాటకముంట్రిగారి విషయములో కృత్రిమములై చాలినంత ధనమునకై ఆర్థిక సభ్యుని కోరవలెనని కలికిరి. రాష్ట్రకర్తములందు నిలువయున్న ధనముతోనంది విద్యకు గాను ధనమును వెచ్చించుట తావ్యవశ్యకమని కర్ణాటకము వారు గమనించవలెను. పాఠశాల భవనముల నిర్మాణమునకై స్థానికసంఘముల కొసంగుటగాను ధనమును ప్రత్యేకింపవలెనని కల్పిరి.

మంత్రిగారి ప్రత్యుత్తరము

డాక్టరు శుబ్రహ్మణ్యగారు సమాధాన మొసంగుచు సర్ పాత్రోసారిసివరలో మంత్రిగానుండి నెట్టివిధానముననుం దించిరి ప్రాథమికవిద్యావిషయమున ప్రభుత్వమువారును విశ్వ విద్యాలయమునందు అదే విధానము నవలంబించుచున్నారనియు, ప్రతి సంవత్సరము 500 లక్షల ప్రాథమిక పాఠశాలల నూరక హెచ్చించువద్దతి మాన్పిజేయ జరిగెదనయు, ఈ ప్రయత్నములు ప్రోత్సహించాల నిర్మాణమునకై వినియోగించబడుట సరియైనవద్దతిగాదని తా మేకేధించుచున్నామనియు, ఈ విధానము స్థానికసంఘములం దనుంబింపబడి లాభదాయకముగ నుండలేదనియు కల్పిరి.

సభ్యులశ్రీమలు నిర్బంధ ప్రాథమికవిద్యా విధానాభివృద్ధి కరము నూర్చి మాట్లాడిరి. నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యను ప్రత్యేకతెట్టువలెనని సంవత్సరమునకు రిక్తీల్డు రూపములు వెచ్చించబడవలెను. ఇంత ప్రయత్నము ప్రభుత్వమువారిపును వెచ్చించదగినదితోలేరని చెప్పబడు ఎగయచున్నాను. ప్రస్తుతముండే పాఠశాలలనే ఎక్కువగ బలవరచి ఇంకను అధికముగ బాలరును రాబట్టుటకు ప్రయత్నములు జరుగగలవు.

ప్రాథమిక విద్యవరకైనను బాలరుతోబాటు బాలికలు గూడ ఒకే పాఠశాలయందు కలిపివచ్చునని ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము.

ఈ పాఠశాలలందు పురుషులకంటె స్త్రీలే ఉపాధ్యాయులగుటకుండుటలో ఎక్కువప్రయోజనముగదని నమ్ముచున్నాను, (వినుదు, వినుదు.)

నెకండరీ విద్య విషయములో ప్రభుత్వమువారు రింతవరకును ప్రభుత్వవరసంపద కప్పిపై బాధారతదీయున్నాడు. (గ్రాంటు ఇకానెయిడ్ కోట్ల నింకవర కమలులో పెట్టబాలనందులకు చింతించుచున్నాను. ఈ విషయము ప్రభుత్వలో నిర్ణయించబడగలదని నమ్ముచున్నాను. నామిత్రులు శ్రీ. భానోజీరావుగారు ఆంధ్ర విశ్వకళాకరిమ త్రునకు అన్నామలే విశ్వకళా కరిమత్రునకువలె ధనము నొసంగవలసిగిగిరియిందీరి. ప్రస్తుతమున్న ఆర్థిక కరీఫీటులతో నెంతవరకు సహాయము చేయగలరో అంతదనుక ప్రభుత్వము వారు తోడ్పడినారు. గ్రామముల యభివృద్ధికై ధనము వెచ్చించబడవలెనని ప్రతివారను కోరుచున్నాను. ఇంతవరకును గ్రామనిర్మాణమునకు చాలి సంతోషము వెచ్చించబడవలెను. అందుచేతనే ఆంధ్రవిశ్వకళాకరిమత్రునకు విశేషముగ ధనసహాయము గావించబడుచున్నాము. మహమ్మదీయ విద్యార్థులకు మతప్రార్థనలకు, ఉడయభాషాభ్యాసము నకును పాఠశాలల గలిగించిచో హిందూబాలరు చదివడి పాఠశాలలలో చదువుట కధ్యంతరముండజాలదు. అట్టి పాఠశాలములు కలగజేయుటకు ప్రభుత్వమువారికి సాధ్యమగునని నమ్ముదను అని కల్పిరి. పిదప పవరరాజుగారు పెట్టబడి 28 రు అనుకూలర 57 రు ప్రతికూలరతో పీగియెను. మొత్తము గ్రాంటు తీర్మానించబడెను.

సభ్యులు అంతట ఘోషారములకు లేచిరి.

మనోరంజన గుప్తగారి అరెస్టు

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

పి. సి. వెంకటకలిరావుగారు

ప్రశ్న:—(1) బాబు మనోరంజనగుప్తగారు బెజవాడలో గత 11 వ తేదిన వారంటులేకుండ అరెస్టు కాబడిరా? (2) అట్లగుచో, (1) ఏ కేసుయందు, (2) ఎవరిచేత (3) ఎవరియొత్తపుచేసి (4) ఏ సెక్షనుక్రింద? (5) గుప్తగారు బెంగాలు ఇకానెయిడ్లకు కంటెనీ తరపున వ్యవహారమునందు ప్రముఖుడైరా? (6) ఈ రాజధానిలో నెట్టి రాజకీయ వ్యవహారములందు యనను అరెస్టు పొల్పానుండెనో? అట్లగుచో, అరెస్టికి రాజకీయచర్య లేదో? (7) అరెస్టు అరెస్టు సమయమున జ్వరముతోను, దగ్గుతోను, బాధపడుచుండెనో? అరెస్టిని విచారణ వెంటనే జరపుటకు ప్రభుత్వమువారు చర్య దీ.కోవలయున్నారో? జవాబు:—(1) (2) అరెస్టు బెజవాడలో మార్చి 13 వ తేదిన అరెస్టుకాబడెను. ప్రశ్నలలో గల యెవరివిషయముల నూర్చి భోగట్టాను ప్రభుత్వమువారు గోరియున్నార.

అనుబంధ ప్రశ్నోత్తరములు

పి. సి. వెంకటకలిరావుగారు

ప్రశ్న:—సదరు భోగట్టా చేరగానే ప్రభుత్వమువారు సభయెదుట బెట్టెదరా? జవాబు:—సరే. నే నావిషయ మాలోచించెదను. ప్రశ్న:—గుప్తగారి తరపున అసేకులు బెయిలుపూపి నిచ్చుటకు సిద్ధపడినప్పటికినీ, వారెంతకాలము నిర్బంధించబడిరి? జవాబు:—నాకు తెలియదు. పి. ఆ. జనీయులుగారు ప్రశ్న:—అరెస్టుయే సెక్షనుక్రింద అరెస్టుకాబడెనో? జవాబు:—నాకు తెలియదు. పి. వాశేకర్గారావుగారు ప్రశ్న:—అరెస్టు చేరమునకు అరెస్టుకాబడెనో? జవాబు:—నాకు తెలియదు. పి. అంజనేయులుగారు ప్రశ్న:—రాజకీయ నేరములకు యీ సెక్షనుక్రింద అరెస్టులు ప్రభుత్వమువారికి బెయిలుజేయబడకుండ గావించబడగూడదని ప్రభుత్వమువారు అధికారులకు తక్షణపులగావించెదరా? జవాబు:—నే నెట్టి వాగ్దాన మొసంగజాలను.

నోటీసు

“కుంకురు మాచీ పల్లెటో పీకల్లెట్టి కొటి. ని. కుప్రవృత్తు మాచీ తయారుచేయజనుచుండు నిరాపాట్లులు దారపు పుంబులకున్న ఆర్థుల తీసుకొని మాకు వంపుటకై మారేబెంటుగా నియమించియుంటిమి. ఒడంబడికతోని నిలువనలకు వ్యతిరేకముగా నడవినందున అరెస్టు చేసి యీ విషయమునందీ రద్దు కరచిగాము. కాన ఇకముందు అరెస్టు మాచీరుతో చేయకార్యములకు మేము జవాబుదార్లు కామని ఇంచునట్లు తెలియజేయడమైనది.”

కట్టా అణ్ణయ్యు శ్రీశ్రీ అంజు సన్మన్, తేలుగోపాల నిరాపాత్తురీ, హిందూపురం, అనంతపురంజిల్లా,

భూములపన్నులు

శాంతి

ప్రభుత్వ విచారణసంఘమువారు, భూముల పన్నుల పద్ధతిని ముఖ్యముగ విచారణచేయుచున్నందున, పన్నులపద్ధతికి ప్రజల ఆర్థిక స్థితికిని సన్నిహితసంబంధము గలదు. ఇట్టి ప్రధాన సమస్యను విచారణచేయుచున్నప్పుడు, ప్రభుత్వ విచారణ చాలవరకు నిరుపయోగ మయ్యెను. రయితుల జరుపుచున్న దొంగిలకము, నూతన వ్యవసాయపద్ధతులు ప్రవేశపెట్టిన నూతన ప్రయోజన ముండదు. వేర్వేరు రాష్ట్రములలో, వేర్వేరుపన్నుల యేర్పాటులున్నందున నిజమే. కాని, సామాన్యములు చాల గలవు. అన్ని రాష్ట్రములలోను రయితులు పెక్కు ఇబ్బందులకు లోనగుచున్నారనియు, వారి ఆర్థికస్థితి చక్కబడుట లేదనియు చెప్పవచ్చును. వ్యవసాయవిచారణ సంఘమువారి విషయమును గూర్చి విచారించుచుంటున్న ప్రత్యేకముగ విచారణ జరుగుట యవసర మగుచున్నది. వివిధరాష్ట్రములలో నవలంబించబడు లాండు రివిన్యూ విధానములను పరిశీలించుట కొక విచారణసంఘమును నియమింపవలయు నని, సర్ సెత్తాగారు స్టేటుకౌన్సిల్ సభలో చెప్పిన తీర్మానము చాల ముఖ్యమయిన దనుటకు సందియము లేదు. వివిధరాష్ట్రములలో ఆచరణలో నున్న లాండు రివిన్యూ పద్ధతులను విచారించి, వీనికి ప్రజల ఆర్థికస్థితికిని గల సంబంధమును కనుగొని, వారి జీవితమును కాపాడుట కెట్టిమార్పుల గావించవలయునో దెలుపుట కొక విచారణసంఘమును నియమింపవలె నని, సర్ సెత్తాగారి తీర్మానము గోరుచున్నది.

సెత్తాగారు చెలిపినట్లు, కర్షణప్రభుత్వగూడ భూముల పన్నులను పెంచుటలో మిత ముండవలయుననియు, పన్నులను సానుభూతితో వసూలు చేయవలయుననియు గోరియుండెను. లాండు రివిన్యూ పద్ధతులమూలమున ప్రజలదృష్టికి పెరుగుచున్నదని తేలుచో, దానిని పెంపొందించుట యవసరము. ఇతరదేశములలో పన్నుల పద్ధతులు ప్రజాభీష్టము ననుసరించి మార్పు చేయబడుచున్నవి. హిందూ దేశమునం దట్టిమార్పు గలుగుటలేదు. మార్పులవసర మని, బ్రిటీష్ ఇండియా గురువారము నేర్పుచున్నట్లు, సెత్తాగారు స్పష్టపరచిరి. విచారణ సలుపుటకు కేంద్రసంఘమును, రాష్ట్రీయ సంఘములనుగూడ నియమింపవలయు నని, సేత్ గోవింద దాసుగారు నవరణచెప్పిరి. ఇండియా ప్రభుత్వముతరపున సర్ హబిబుల్లాగారు తీర్మానమును నవరణను

గూడ ఎదిరించిరి. ప్రస్తుతపు లాండు రివిన్యూపద్ధతులు వ్యవసాయదారుల కిబ్బంది గలిగించుటలేదని చెప్పిరి. సెటిల్ మెంటు ఉద్యోగులు జరుపు విచారణయే ఫలప్రదమగు మార్గ మని, వీరు నడుపుట చోడము. ప్రభుత్వపు రాబడినే ప్రధానముగ నెఱిగి, సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరులవిచారణ లాభకరము గావచ్చునుగాని, ప్రజలజీవితము ముఖ్యమని ఎంచుచో, ఈ విచారణవలన ప్రయోజనము గనుపించదు. సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు విచారణవలన, బ్రిటీష్ లో నెట్టి అనంతప్రతి ప్రబలెనో దెలుపనక్కరలేదు. కృష్ణా గోదావరి మండలములలో సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు విచారణవలన ప్రజలలో నెట్టి అనంతప్రతి వ్యాపించెనో, ఎల్లరెరిగిన విషయమే. కృష్ణా గోదావరి మండలముల ఆర్థికస్థితిని విచారించుటకు ప్రత్యేక విచారణసంఘము నేర్పరచుట యవసర మయ్యెను. లాండు రివిన్యూ విధానమునుగూర్చి విచారణ నలిపి, దీనిని సరియగు పునాదులపై నిలుపుచో, ప్రజల యనంతప్రతి తగ్గుతు. సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు లవలంబించుచున్న పద్ధతి శ్రేష్ఠమని ప్రజలెంచజాలరు. ఇది ఎంతతర్రలో దొంగిన సంతమేలని వా రెంచుచున్నారు. లాండు రివిన్యూ పద్ధతికి సరియగు శాసనాధార మేర్పడవలయును. సరియగు నియమము లేర్పడవలయును. ప్రస్తుత సమయమున సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుల నిరంకుశేచ్ఛయే పరమప్రమాణ మగుచున్నది. వీరు ఎటుల నిర్ణయించిన, అదియే ఖాయ మగుచున్నది. రివిన్యూను పెంచు తలంపు దప్ప, వీరికి వేరొక లక్ష్యము కనుపించదు. అందుచే నీ పద్ధతిని తొలగించి, ప్రజోపయోగకరమగు పద్ధతులను నిర్ణయించుట యవసరము. సర్ హబిబుల్లాగారు ప్రస్తుతపు సెటిల్ మెంటు పద్ధతులను కొనియాడుట జూడ, వీరు ప్రజాభిప్రాయమును సరకు జేయుట లేదని నిందిత మగును. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు గోరినగాని ఇండియా ప్రభుత్వమువారి రీ విషయమున నేమియు జేయజాలరని, సర్ హబిబుల్లాగారు పలికిరి. కాని ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కీ శాఖపై సర్వాధికారము గలదని, హబిబుల్లాగారే యంగీకరించుటచే, వీరు దెలుపు నిస్సహాయత కర్షణ గనుపించదు. భూస్వాములకును, రయితులకును, గల సంబంధము చాల చక్కలతో గూడుకొనియుండుటచే, లాండు రివిన్యూ గూర్చి విచారణ సలుపగూడదనట, నిరర్థకవాదము. లాండు రివిన్యూ సమస్యను తృప్తికరముగ పరిష్కరించుటవలన, భూస్వాములకును, రయితులకును గూడ సంతృప్తి గలుగుట నిశ్చయము. రయితులకు తృప్తినిగలవిధ మేమయిన నున్నయెడల, భూముల పన్నుల విషయమున చక్కని ఏర్పాటుల గావించుటయే. జనసామాన్యమునకు బ్రస్తీలమని చెప్పికొను అధికారవర్గమువారు, ఇట్టి ప్రశ్నను పరిష్కరించి ప్రజల జీవితమును కాపాడుట పిధియగుచున్నది. ఇందుకు బూననియెడల, వీరు చాటుడి బ్రస్తీ ధర్మము అర్థరహిత మగును. స్టేటుకౌన్సిల్ సభలో, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చూపినవైఖరి, రయితులలో జరిగిన అసంతృప్తి నింకను పెంచుచుగాని, తగ్గింపనేరదు.

పోలీసు పరిపాలనము

పోలీసు పరిపాలనము ఎంత అసౌకర్యముగ నున్నదో గ్రహించుట కిటీవల తటస్థించిన సందర్భములు తేటపరచెను. చెన్నపురికి సైమను కమిషను వచ్చినపుడు, ఆంధ్రనాయకులను నిష్కారముగ నరెస్టుజేసి వదలివైచట, యొక సందర్భము. వీరి నందుకు అరెస్టుజేసి, ఎందుకు వదలివైచిరో గూడ తెలియదయ్యెను. ఇందుకు తగిన సమాధానము జెప్పటకు మార్గము, నాయకులు పూచీనిచ్చి రని హాం మెంబరుగారు అపనిందను మోపి, పోలీసు పాత్రు లయిరి. సైమను కమిషను రాకసందర్భమున, బహిష్కారవాదులను హార్బరుయొద్దకు పోనియకుండుటకు, హాం మెంబరుగారు, సరియగు కారణము దెలుపక, హార్బరుయొద్దకు పోనెంచుట నటనయని బహిష్కారవాదులను నిందించిరి. బహిష్కారవాదులు నటన నలిపి రక్షకొనినను, వారు మంచుకు జోవుచో బలము నుపయోగించి ఆటంకపరచెదమని పోలీసు కమిషనరుగారు చెప్పిన విషయముగూడ నటనయేని, వీరు భావించెదరా? కమిషనరుగారి ఉత్తరువును ప్రజలు ధిక్కరించినచో, శాంతికి భంగము కలిగినయెడల, హాం మెంబరుగారు రప్ప జేయని యెసివార? పోలీసు ఉత్తరువును ధిక్కరింప కుండుటచే, వీరిపుడు నటనయని తెలుపుచున్నారు. సత్యమూర్తిగారు చెలిపినట్లు, హాం మెంబరుగారికి తృప్తిగలిగించుట యసంభవముగ గన్పట్టును. హార్బరుయొద్దకు ఊరేగిపుజోవునెడల, సహకారవాదుల మూరేగింపుతో సంఘర్షణ కలిగెదని దెలుపుట నిరాధారము. సహకారవాదుల ఊరేగింపు బయలుదేరనేలేదు. పోలీసువారి నిరోధమునకు, బహిష్కారవాదులధ్వజములు సైమను కమిషనువారి పీనులలో జొరకుండ జేయుటయే, ముఖ్యకారణమని విదితమగుచున్నది. సాంబమూర్తిగారిని జామీను కేక్ష నుక్రింద నిర్బంధించుటయు, కాంగ్రెసు ప్రచారకులను నిర్బంధించుటయు జూడ, రాజకీయ ప్రచారము సరికట్టు నుద్దేశ్యము గనుపించును. అంతియ గాని తీవ్రనేరముల అన్వేషణవిషయములో పోలీసువారి సామర్థ్యము గనుపించుటలేదు. సాంబమూర్తిగారి కేసుపరములు, ప్రభుత్వమువారికి జేరకుండుట ఎంత వింతయో గ్రహింపవచ్చును. రాజకీయ నాయకులను సి. ఐ. డి. వారు వెంట నంటుటకు కారణ మేమని యడుగగ, అట్టి దెన్నడును జరుగలేదని, హాం మెంబరు గారు చెలిపిరి. కాని, ఇట్టి సందర్భములు గలవేమో విచారించుట కయినను వీరు పూనుకొనలేదు. మనోరంజన గుప్తగారి అరెస్టు సందర్భముల గూర్చి నేమ ప్రశ్నింపగ, ఆసంగతి తమకు తెలియనే తెలియదని, హాం మెంబరుగారు జెప్పట ఎంత చోద్యమో యూహింపవచ్చును. ఇకముందయినను ముఖ్యముగ అరెస్టుల గూర్చి ప్రభుత్వమువారికి ముందుగ సమాచారము దెలుపుట కుత్తరువీయవలయునని యడుగగ, ఆ విషయమై తా మెట్టి వాగ్దానము జేయజాల మని, హాం మెంబరుగారు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారికి జెప్పకుండనే పోలీసువారు ఎట్టి నిర్బంధములయినను బూనవచ్చునని తేలుచున్నది. రామసోమయాజులుగారి తీర్మానముపై జరిగిన చర్చ జూచిన, పోలీసు పరిపాలనమును ప్రశం

సింహులకు సాధ్యమగును. ఈ శాఖక్రింద, ధనము నధికముగ పెచ్చించుటవలన, ప్రయోజనము గను పించదు. ప్రజల విశ్వాసము నీశాఖ చూరగొనుట లేదు. పోలీసుశాఖ ప్రజలకు వశమగువరకు, ప్రస్తుత దుర్గతి తొలగు నని తోచదు.

కారాగృహపరిపాలనము

కారాగృహపరిపాలన సందర్భమున, రాజకీయ నిర్బంధితులయెడ జాపబడు నిరాదరణ ఖండింప బడెను. ఖయీదీలకు కడ్డరు దుస్తుల నొసగవలయు నను తీర్మానమును ముదిరాసు శాసనసభ వారామోదించుట నమంజనముగ నున్నది. కడ్డరు ఖరీదు ఎక్కువయినందు, అది చాలకాలము నిలువ దనియు మున్నగు ఆక్షేపణలను లామోబరుగారు చెలిపిరి గాని, శాసనసభవారిట్టి ఆక్షేపణలను నిరాకరించిరి. వెంకటరమణయ్యగారు సూచించినటులు, ఖయీదీలను నూలువడుకుట, నేరనేయుటలో తయారుజేసినయెడల, వారు నిర్బంధానంతరము సుఖజీవనము గడింపగల్గుదురు. చేతిపరిశ్రమలను చేపట్టగల్గుదురు. అందుకు మారుగ, యంత్ర పరిశ్రమలలో ఓరిచే పనిజేయించినను, వెలువలకు వచ్చినపిమ్మట వీరి కుపయోగముండదు. ఖయీదీలకిచ్చు ఆహారపదార్థములు, వారి యవసరములకు చాలినవిగ నుండవలయును. వారి యలవాటులకు తగినవిగ నుండవలయును. ఖయీదీలకు మజ్జిగ నీయకబోవుట, గొప్పలోపమని తోచును. చెన్నరాజభానిలో, అన్నిజాతులవారును మజ్జిగ నుపయోగించెదరు. అధికారులు తలచినటులు, ఇయ్యది భోగపదార్థము గాదు. అవసరపదార్థములలో నది యొకటి యనుట నిశ్చయము లామోబరుగారు మాత్రము, ఇది ఖయీదీల కవసరముగాదని చెప్పట చోద్యము. జయిలు పరిపాలనములో సంస్కరణము లేన్నియో జరుగవలసియుండెను. జయిలుల దుస్థితిని, కమిషనువారిదివరకు గుర్తించియుండిరి. కాని ఇంతవరకు, అనుకూల సంస్కరణములు జరుగజయ్యెను. లా మోబరుగారిప్రసంగము, ఈ విషయమై యెట్టియాశను పురికొల్పుచున్నది.

లాంకుమైరు వస్త్రములు

లాంకుమైరు వస్త్రములను అధికముగ తయారుజేసి, తూర్పుదేశములను వానితో నింపివేయవలయునని, అక్కడి వస్త్ర సంఘమువారు సంకల్పించిరి. విదేశవస్త్ర పరిత్యాగమునిమిత్తమై భారతీయులు విశేషవస్త్రముల గావించుచున్న సమయమున, లాంకుమైరు వస్త్రవ్యాప్తివలన ఎట్టి నష్టము గలుగనో యూహింపవచ్చును. అందుచే భారతీయులు జాగరూకులై మెలగి, ఎట్టికష్టములు సంభవించినను పాటింపక, కడ్డరు ధారణదీక్షను విడనాడకుండుట యవసరము. జపానులో నవలంబించెడి వద్దతినే, లాంకుమైరులోగూడ నవలంబింతురట. హిందూదేశపు దూది సధికముగ కొనవలయు నని, వీరు తలపెట్టిరి. ఇక్కడదూదిని కొంపోయి, తిరిగి వస్త్రముల నీదేశమునకు పంపుట క్రొత్తపద్ధతి గాదు. దీనినే ఎక్కువ పట్టుదలతో లాంకుమైరు వర్తకులవలంబింపవచ్చును. మద్రాసు మెయిలుపత్రిక, హిందూదేశము తన దూదిని ఇంగ్లండుకు పంపి, అక్కడ తయారయిన వస్త్రములను తెప్పించు

కొనుటయే శ్రేష్ఠమగుమార్గ మని, భారతీయులకు హిత వానగుచున్నది. ఇట్టిహితవునే లాంకుమైరు వర్తకు లానగెదరనుటకు సుదియములేదు. కాని, భారతీయులు విదేశవస్త్రముల నికమీన దెప్పించుట కంగీకరింపజనదు. ఇదివరకే విదేశవస్త్ర స్వీకారమువలన, హిందూదేశముతన ఆర్థిక రాజకీయస్వతంత్ర్యముల గోల్పోవుట తటస్థించెను. ఇకను ఇట్టి ఆత్మహత్యను పుకొల్పు మార్గముల నవలంబించుటవలన, తీరని నష్టము గలుగుట నిశ్చయము. విదేశవస్త్రహిమ్మారము త్వరితముగ కొనసాగుగాక!

మహాత్ముని పర్యటనము

గాంధీమహాత్ముని పర్యటనము బర్మాలో అత్యంతజయప్రదముగ జరుగుట శుభచిహ్నము. బర్మా ప్రజలు, భారతీయులును నూడ అహిమహామికను బూని, మహాత్మునికి స్వాగతము నొసగి, వారికి కానుకలను సమర్పించి, వారి వాగమృతమును గ్రోలుటకు ఆతురము జూపుచున్నారు. బర్మాప్రజలు వాద్ధమతావలంబు. అహింసను బోధించి వ్యాపింపజేసిన బుద్ధుని మతము ననుసరించుచు, తద్విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుచున్న అనుచరుల గాంచి, మహాత్ముడు జాలినొందెను. బుద్ధుని సందేశమును అనుసరించునెడల, వాద్ధులు ప్రపంచమునం దంతటను అద్భుతవైతిక పవనవర్షము గలిగింప గల్గుదురు. బర్మాలో పొంగిలను వాద్ధసన్యాసులు పెక్కుమంది గలరు. వీరుగూడ, ప్రజల హృదయములలో విశేషమగు మార్పు గలిగింపజాలకున్నారు. మతగురువులు తమవిధిని నెరవేర్చవలయునని మహాత్ముడు గోరుచున్నాడు. మహాత్ముని సంబోధనము, బర్మాప్రజల హృదయములను మలినరహితముల గావించుటకు తోడ్పడు నని నమ్మెదము. బర్మాపర్యటనమునకన్నను మహాత్ముని ఆంధ్రదేశ పర్యటనము వేయి మడుంగులు అధిక విజయము గాంచునటుల జూచుట, ఆంధ్రమహాజనుల కర్తవ్య మగుచున్నది.

బాంబాయి గవర్నరుగారు: జాతీయత

హిందూదేశ మొకజాతి గాదని, క్రొత్త బాంబాయి గవర్నరుగారు యూరపియను సంఘసభలో బలికిరి. వీరు కన్పర్యటివు ముఖ్యులు. వీరు తమ సాంక్రదాయములను విడువరయిరి. వీరు హిందూదేశమునకు వచ్చి కొలదికాలమే యయినను, అప్పుడే తమయభిప్రాయమును తెలుపుటకు సాహసించిరి. భారతీయులు స్వపరిపాలనార్హులు గారని చెప్పట కిదియొక ప్రబలకారణముగ బనికవచ్చును. హిందూదేశమునగల జాతిమతభేదములను పాటింపక పిలువేదని వీరు చాటుచున్నారు. ఇంగ్లండులో గూడ ప్రారంభదశలో నిట్టిభేదము ఖండింపట. కాని, అవి ఎటుల తగ్గిపోయెను? స్వపరిపాలనానుభవమువలననే గద. హిందూదేశము గూడ స్వపరిపాలనము ననుభవించునెడల, ఇట్టి వైరమ్యములు అనతికాలములో తొలగిపోవును. ప్రస్తుతపరాధీనస్థితి నిలిచి యుండునంతవరకు, భేదము లింకను పెరుగునుగాని, తగ్గిపోజాలవు. కెనడా మున్నగు దేశములలో స్వపరిపాలనమే, అంతర్వైషమ్యములను సమయజేసెను. బాంబాయి గవర్నరుగారు పైక్కుగా రీప్రతిక్రియను ఉదాహరింప రయిరి. స్వపరిపాలనమును వెంటనే ప్రసాదించకుండుటకు, వివిధజాతులమధ్య గల భేదములను వీరు అడ్డుగ నూదించడలచియుండురు.

వికటరుటనుగారి పౌరబాటులు

ఇండియా సహాయమంత్రి యగు వికటరుటనుగారు చేసెడి పౌరబాటులు, రానురాను పెరిగిపోవుచున్నవి. కలకత్తాలో గాంధీమహాత్ముని అరెస్టు జేయలేదని పీ రిటీవల చెలిపియుండిరి. తరువాత పౌరవిడితిమని అంగీకరించిరి. అప్పటికిని, మహాత్ముని అరెస్టు పెక్కికలు అరెస్టు గాని, నిజమగు అరెస్టు గాదని మాత్రము జెప్పిరి. వీరి చమత్కారమును వర్ణింపదరము గాదు. 1918 సంవత్సరపు రిగ్యులేషను క్రిందవిచారణ లేకుండ నిర్బంధింపబడినవారు ఆర్డురు మాత్రమే నని, వికటరుటనుగారు కామన్సునభలో చెలిపిరి. నలువది ఎనిమిదిమంది గలరని, ఇండియా ప్రభుత్వపు హోంమోబరుగారు చెలిపియుండిరి. వికటరుటనుగారు పౌరబాటు జేసిరని, హోం మోబరు గారు నిన్నటిదిన మంగీకరించిరి. బాధా ఇండియా సహాయమంత్రిగారు, నిజస్థితిని గ్రహించుండ, ఇచ్చవచ్చినటుల ముచ్చటించుట, ఎంత విచిత్రమో యూహింపవచ్చును.

ప్రభుత్వపార్లమెంటుక సంస్థలు.

ప్రభుత్వ పార్లమెంటుక విధానము మిగుల ఆశాభంగకరముగనున్నది. వీరు స్థాపించిన పార్లమెంటుక సంస్థలు అత్యల్పము. ఇతరులు ప్రారంభించిన సంస్థలకు వీరు నలుపు సహాయ మంతగ గనుపించదు. నిన్నటిదినము మదరాసు పరిశ్రమల మంత్రిగారు చెలిపిన ప్రత్యుత్తరము ప్రకారము, ప్రభుత్వమువారు ప్రారంభించిన మూడు సంస్థలు ఎత్తివేయబడినవి. స్టూఫ్యాక్టరీ క్రింద, 37078 రూపాయల నష్టమును, పండ్ల ప్రతిష్ఠాపన క్రింద 80459 రూపాయల నష్టమును, సిరా ఫ్యాక్టరీ క్రింద 10150 రూపాయల నష్టమును చేకూరెనట. నష్టకారణములను కనుగొని వానిని నివారించుటకు మారుగ, ప్రభుత్వమువారి ప్రతిష్ఠాపనలను అనలే ఎత్తివైచిరి. పార్లమెంటుకాభ్యుదయమునకు, విశేష ప్రోత్సాహము గలుగు నను ఆశ గనుపించదు.

నిర్బంధపరంపర

కలకత్తాలోను, బాంబాయిలోను లాహారులోను, తదితర ప్రదేశములలోను, జరుగుచున్న నిర్బంధపరంపర జూచిన విభ్రాంతి గలుగక మానదు. ఒక్కమారుగ కార్మికోద్యమముతో సంబంధము గలవారి యిండ్లను సోదాజేయుటకును, ముప్పదియొక్కమంది ప్రముఖులను నిర్బంధించుటకును అవసరమేమి గలిగెనో తెలియదు. కుట్రనేరముక్రింద వీరిని నిర్బంధించు చున్నటుల క్రేరారు గారు చెలిపిరి. ప్రజారక్షణచట్టము త్వరలో చర్చకు రానున్నది. ఈసమయముననే కార్మికప్రముఖులైన దాడి బయలుదేరినది. రెంటికిని ఎట్టి సంబంధము గలదో తెలియదు. కాని యిట్టి నిర్బంధములు, ప్రజలలో విశేషపు అలజడిని గలిగించుట సహజము.

వాగ్దానభంగము

స్థాపుపన్నుల మూలమున వచ్చు ఎచ్చురాబడిని ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలకుగాను వినియోగించెద మని, బెంగాలు ప్రభుత్వమువారిదివరకు వాగ్దానము జేసియుండిరి. కాని, సమయము వచ్చునప్పటికి, అట్టి వాగ్దానమును చెల్లించజాలకబోయిరి. ఇట్టిచర్యలు తరుచుగ జరుగుటచే, ఆశ్చర్యము గలిగింపజాలవు.

విదేశవార్తలు

కామన్వెల్త్ ఇండియా వ్యవహారములు

లండన్, మార్చి 18:— 1818 సంవత్సరపు మూడవ నిబంధన ప్రకారము ఇంగ్లండు అత్యధిక నిర్బంధములను కన్నా రనియు వారి విషయమై ఇ. దీయా ప్రభుత్వము వారి పుత్రుల ఆలోచించుచున్నా రనియు వి. బర్మన్ ప్రభువు తెలిపెను. బొంబాయి విల్లులపై మొదటి విల్లు లో వసించేయకలము వర్గా అయిన దనియు ఈ సమస్యక కారణముల నరయట చాల కష్టమనియు వింట్టర్ క్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను. ఈ అల్లగలక, అందోళనమునకు చాల లోతుగా దిగిన గాని లేల దనిరి.

ఇండియాకు విదేశముల నుండి కమ్యూనిస్టులు వచ్చి కమ్యూనిజము సిద్ధాంతములను బోధించుట చేతను, కమ్యూనిజమును ప్రచారముచేయు కట్టుబడిదాకులను, కార్మికులగుడు చాల నష్టముచున్నదనియు, ఇట్టి దుశ్చర్యలు తక్షణమే తీయవలెననియు బోలీసిమెంటులు ప్రవేశపెట్టుచున్నా రనియు, వింట్టర్ క్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

ఇండియా సమద్రతీర వ్యాపారపట్టణములగున్న యెన్సె 'టెడ్' కింగ్డం వర్తక సమస్యలవారే తమిళ సమస్యలని చాటుటచే అవిషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కెట్టిసంహన తామియ లేదనియు వింట్టర్ క్ ప్రభువు సకలత్వాలాగారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

ఇండియాను స్టేటురైల్వే ఆదాయము ఎక్కువగా నున్నదని ప్రభుత్వమువారి అంగీకరించినపుడు రైల్వే సేవలంద్ర వేతనములను 'టెడ్' చెప్పుచేయరాదని సకలత్వాలాగారు అడిగిరి.

బొగ్గుగని అంటుకొని మరణించుట

లండన్, మార్చి 19:— పోల్స్ లోన్ బొగ్గుగని అంటు కొని 9 గురు గనలపనివాండ్లు చిక్కడడిరి. అందులో 8 గురు చనిపోయిరి.

అంగ్లో ఈజిప్టు బడంబడిక

కెయిరో, మార్చి 18:— యధాపనుయమున ఈజిప్టు బొగ్గు పట్టణముచేసినపుడు బొగ్గుడబటు టార్పిడ్ అయినందు వలన అసగా మంచివేయబడినందున గల్లిన నష్టమును అచ్చు కొనెదమని అంగ్లో ఈజిప్టు ప్రభుత్వపు బాడంబడికను ఈజిప్టు ప్రభుత్వము తేసికొనెను. 1855 తాలూకు అట్టామను ప్రభుత్వ ఋణముతో తమవంతు పెట్టుబడిని వడ్డీని ఇచ్చుటకు ఈజిప్టు ప్రభుత్వ మంగీకరించెను. తనవంతు రావలసిన పరిహారము మొత్తముతో 1000000 పానులను ఈజిప్టు బ్రెటుకు ఇచ్చి తేయను.

కరాచీ వైమానిక మార్గము

వివరములు ఇంకను నిశ్చయము గాలేదు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతరంతి)

లండన్, మార్చి 21:— 1810 తేదీని కరాచీ వైమానిక ప్రచారము లండనునుండి ప్రారంభము గావలసియున్నది. మార్గమునుగూర్చి వివరములు ఇంకను నిశ్చయము గాలేదు. సరిగా ఆణేశము అనుకొన్న కాలమునకు భింగము రాకుండ మొదటి వైమానిక తరాలు ప్రారంభముగుటకు వీలగు నే మిగిలిన విషయము అన్నిటిని పరిష్కారము చేసెదరట. వైమానిక బ్రాన్సు పోర్టు ఖర్చులక్రింద 1927-28 ఆర్థిక సంవత్సరములో 226400 పానుల నిచ్చిరినని సర్ క్యాబినెట్ హోదాగారు తెలిపిరి.

జర్మను నష్టపరిహారముల బ్యాంకు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతరంతి)

లండన్, మార్చి 21:— జర్మను నష్టపరిహార విషయమై నిర్ణయించుటకు నియమించబడిన ప్రత్యేకనిపులుల సంఘము స్థాపనపరిహారము బ్యాంకును నెలకొల్పు ఏర్పాటు సంగీకరించిరి.

చీనా ఆయుధనిషేధపు టొడంబడిక

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతరంతి)

హక్సి, మార్చి 19:— పైన జెప్పబడిన టొడంబడిక అనుబంధములను నిర్ణయించుటకు బ్రిటిషు నావాధికారికారణములను చీనా కమ్యుటకు వీలవలెనని బ్రిటిషు నావాధికారి కామన్వెల్త్ లో తెలిపిరి.

ఈ టొడంబడికను రద్దుచేయు విషయమై ఆలోచించుచున్నారమని చెప్పబడినందు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

జోహానాస్టర్ట్ దేశీయులకు ప్లేగు రోగము సోకెను.

ఆఫ్ఘాన్ కల్లోలము

సరిహద్దుల అల్లరి

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 19:— ఆఫ్ఘాన్ కల్లోలము తగ్గునూచ నలె నేనియు దానివలన సరిహద్దులందు అందోళనము బయట వేరుచున్నదనియు, డెహ్ లి 'టెల్' గ్రాఫునాథ్ ప్రకారమున్నది. బోల్షివిజము తమ ప్రచారములను సాగించుట కిది అనుకూలముగ నున్నదనుచున్నది. మహమందు మున్నగు తెగలవారిని సరిహద్దులపై దండెత్తినవని ప్రాంతీయవాదులను రనియు ప్రాయోచున్నది.

వైద్యురాలి మోసము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 19:— మ్యాడీ హాసలు చాంపెను అను వైద్యురాలు తనతోడి వైద్యురాలు గోబర్తను అనామె సంతకమున స్పష్టించికొనెను. మార్పించుమంటచీటి నిచ్చెనట. అట్లు చేసినందుకు ఆమె పాలీసుకు చెలిపెన ననుటచే ఆమె గోబర్తను అనామెను జంతువుకు నిశ్చయించెను. ఆమె ఆర్థిక వాత్సల్య గావించుకొన ప్రయత్నించెనుగాని సాగ లేదు. ఈమె కు రి సంవత్సరములు కిక్కియు వెంటప్రాంతల జరిమానాను విధించబడినది.

నైమను కమిషను బహిష్కరణము

నిజమే యని బయల్పడుట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 19:— ఇంగ్లండుకు నైమనుకమిషనుకు సహకారము లభించుచున్నదని ప్రాసినను కమిషనుకుని పూర్తి గానున్న సమయమున ఆసలు నిజము మెల్లగ బయటపడుచున్నది డిల్లీనుండి టైమ్స్ పత్రికావిలేజు యిట్లు చెలుపుచున్నాడు:— నైమను బహిష్కరణ నాయకులు తమ కార్యక్రమమును విడనాడలేదు. సమచిత్తసహకారములను గూడ తమతో గలగొనగల్గిరి. నైమనుకమిషను బహిష్కరణ ప్రదర్శనములను సాగించుచున్నాడు.

హెండవనాయకులు, విద్యాధికుల తనకు నైమను సంఘముతో సంబంధమును తెల్పుకొనలేదు. నైమనుకమిషనుకు విరగ్ధులకు పోసియలేదు. ఇది చాలవిచారకరమైనసంగతి. ఇదొక్కటే చాలు. అసగా స్వతంత్రపాలనవిషయములో మంచి బ్రిటిషు అనుభవమును జూపలేదు. వారినివేరకా ఇట్టి అనుభవము గన్పించదు. భారత రాజకీయ విజ్ఞానము ఈ విచారణలో నున్న వారి స్వానుభవమును చెలుపుచు లాభకరమును మంచివేరకను తయారుచేయగల్గెదనారు. ఇట్టి ద్వేషమును బరిగొల్పు విధానము భావిభారత ప్రభుత్వమునకు చిక్కలను గల్గించును."

జనీవా బడంబడిక

విషవాయు ప్రయోగ నిషేధము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతరంతి)

లండన్, మార్చి 20:— యధామతము విషవాయు ప్రయోగించరాదని జనీవా బడంబడిక ప్రకారము నిశ్చయించిరి. దాని కనుగుణ్యముగ రివిప్రాసనభవారు జర్మనీలో ఒక బిల్లును ప్రవేశపెట్టుట కంగీకరించిరి.

అంతర్జాతీయ కార్మిక సంఘము

భారత యజమానుల శాశ్వత ప్రాతినిధ్య మవసరము

ఖయిటునగారి ప్రకటనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతరంతి)

లండన్, మార్చి 20:— అంతర్జాతీయ కార్మిక సంఘములో భారత యజమానులగుడు శాశ్వతమును ప్రాతినిధ్యము నీయవలెనని ఖయిటునగారు జనీవానుండి రి రి గెవర్ని రూటరుతో తెలిపెను. యూరపీయనుల మాటను భారతీయులు వినక తప్పని సరి యగుచున్నది. యూరపీ యజమానులయే చెల్లుచున్నది. భారతీయుల మాటను విషవారులేదు. దీనిని భారతీయులు సహించరు. అధిని వేరములు స్వేచ్ఛామతో సహకారమును సల్పవలెనన్న ప్రాచ్య దేశీయులకు ఎక్కడు ప్రాతినిధ్యము నీయవలెను. అన్ని కాలములను వీరికి స్థానము నీయవలెను.

ఇప్పుడు మ్యాన్సిఫీల్డు పార్క్ మెంటు సభ్యులు చనిపోవుటచే కారిస్టానే ఉపనిర్నికలను జరువదలచుకొనలేదట.

జార్జి రాకొమరుడు రాయలు నావాధికారునుండి విరమించబడినది. విదేశాంగ కార్యాలయమున జేరి వనిని జూచెదరు.

ఇంగ్లండు బొగ్గు పరిశ్రమ మరల ఉద్వృధమునకికి వచ్చుచున్నదని సర్ ఆర్థర్ స్టీలు మెంటులగుడు కామన్వెల్త్ లో తెలిపిరి.

రైస్ ప్రదేశమునుండి ప్రైవేట్ సెయినికలను కిరీలమున కవాచేయించి నడిపించినందుకు ఆనాయకులను చీవాట్లు పెట్టిరి. ఒకరిని ఇంకొక నేనకు మార్చిరి.

దిగుమతియగు పాగాకుమీద అపారముగ అదనపు కన్నున కె.పి.యా పార్ల మెంటు చేరు నిశ్చయించెను.

దీనివలన ఎక్సయిజు ఆదాయము గూడ హెచ్చు ననుచున్నాడు.

యెన్సె 'టెడ్' స్టేట్స్ ప్రభుత్వముగూడ జేరుటకు అంతర్జాతీయ వ్యాపార సౌకర్యములను సవరణచేయుట కంగీకరించిరి.

పెరిషియా ఆర్థిక ప్రము

టెహరాన్, మార్చి 18:— పెరిషియా ప్రభుత్వమువారి 1929-30 ఆర్థిక ప్రమును పెరిషియా పార్ల మెంటు ఆమోదించెను. ఇందులో ఆంగ్లో పెరిషియావాయుకు కంపెనీ ఇవ్వవలసిన రోజుల్లిన చేర్చలేదు. మూలధనముగ నుంచిరి.

శ్రీ యు త

బులుసు సాంబమూర్తిగారిని

బళ్లారి చెరసాలకు మార్పుట

నిన్న 20 వ తేదీ రాత్రి రైలులో తీసికొని వెళ్లుట

శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారిని రాజమండ్రి చెరసాలనుండి బళ్లారి చెరసాలకు మార్చి నందున, నిన్న 20 వ తేదీ రాత్రి 9 1/2 గంటలకు రాజమండ్రి గెంట్రులు బులుసునుండి బయటకు తీసికొని వచ్చిరి. ఆయన సామానులమూలలను ఆయన నెత్తినే పెట్టి అచటికి రెండు మైళ్ల దూరమున నున్న రైలుస్టేషనుకు నడిపించి తీసికొనివెళ్లిరి. సాంబమూర్తి కొద్దిగా చిక్కిపోయిరిగాని సంపూర్ణతా సాముతోనే యున్నారు. [[శ్రీ ప్రెసు]]

దేశభక్త వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి తంతివార

"నే నుడయమన శేష గుంటూరు రైలు స్టేషనుకు వెళ్లి రైలులో బళ్లారి వెళ్లుచున్న సాంబమూర్తిగారిని చూచిరిని ఆయన చాల ఆశోక్తముగాను; ఉత్సాహముగాను, పట్టుదలతోను యున్నాడు. ఆయనను బళ్లారి తీసుకొని వెళ్లుచున్న సంగతి తెలియనందున కొద్దిమంది మార్తమే ఆయనను చూడగలిగిరి."

దేశమునందంతటను పోలీసువారి విజృంభణము

నాయకుల అరెస్టులు - ఇండ్ల సోదాలు

బొంబాయి - కలకత్తా - పూనా - కాన్పూరు - లక్నో - వారిసాలు - నగరములలో జరిగిన చర్యలు

బొంబాయి

ప్రీతెసు కార్యాలయమును సోదాచేయుట

నిన్న 20 వ తేదీ వరదయిన ఒక పోలీసు యిన్స్పెక్టరును మరియు పోలీసు ఉద్యోగులను బొంబాయిలో ప్రీతెసు కార్యాలయమునకు పంపి కార్యాలయమును సోదాచేసిరి. మిరలు బెల్లామేజిస్ట్రేటు 121 వ సెక్షను క్రింద యిచ్చిన వారంటులను సోదా చూడుటకు తమ కఠికారము కలిగినవని వారు తెలిపిరి.

అవారంటులలో ప్రీతెసు అని చూడమే యిందెను. కాని ప్రీతెసు అని యిందెయూ లిఖితము అని వ్రాయబడలేదు గాని యిన్స్పెక్టరు ఆక్షేపణను నిరాకరించెను. పోలీసు పోయెప్పుడు మున్నగు గ్రంథములను పోలీసుగారు పట్టుకొని పోవుటకు పోలీసువారికి ఉత్తరపు లిఖితములైనవి తెలియుచున్నది. భానుసాహెబు పెట్టిగారాగారు ఒక యూరోపియను పోలీసు నూపరింపెందెందులకు గూడ మ్యూచువల్స్ చూచిపోవుచుండిరి. అగంటునేపు పోలీసువారు సోదాచేసి రష్యా కార్యాలయము నుండివచ్చిన వక్రికా భాగములను (సెన్ కట్టింగ్స్) మరియు గ్రంథములను విదేశములలోని విదేశీయుల వట్టికను ఆదాయ గృహవట్టికను లెక్కల పుస్తకములను తీసికొనిపోయిరి. (ప్రీతె)

ప్రీతెసు కార్యాలయమునందు కమ్యూనిష్టు కత్రిము లేవన దొకెవో పట్టుకొనలేనది ఇండియా క్రమశిక్షణ మోక్ష దివ్యమెంటువారు సెన్సిటైవ్ లు నిచ్చిరి కమ్యూనిస్టుల వద్దనుండి ప్రీతెసువారు ధనమును పుచ్చుకొనిరి లేదా వర్తించుటకు పోలీసువారు లెక్కలను తీసికొని గాని యింకెవరకు కేరము వారోపించుట కట్టి ఆధారమును దొరకలేదు. అని నేననలు హెర్బర్టు క్రిక వ్రాసిరి.

పోలీసువారి యేర్పాటులు

19 వ తేదీ రాత్రి యేర్పాటులన్నియును చేయబడెను. 20 వ తేదీని వేకునబామున పోలీసువారు పయనికలు మేజిస్ట్రేటులు మున్నగు వారందరును గిర్జీ ఫలములలో నిద్రముగా నుండిరి. ఇట్లను సోదా చూడుటకు 150 వారంటులు యిచ్చబడెను. కావున నగరమునందన్ని భాగములలోను యేకకాలము నందే సోదాలు జరిగినవి. యూదులను కార్యాలయములను పట్టిని కార్మిక సంఘ కార్యాలయములను పట్టిని కార్మిక నాయకుల యిండ్లను గూడ పోలీసువారు గంటలకొలిపి సోదాచూచిరి. నగరమునందెక్కడ పోలీసు, వాదక, గిర్గాం, బెల్లి పోల్స్, నూతుంగా మున్నగు పద్ధతులలో గూడ సోదాలు జరిగినవి. ఉదయముననే యూదులను కార్యాలయముల నన్నిటిని సోదాచూచిరి. (వక్రికా కార్యాలయములకు) వాటిని ప్రాంతములలోను పోలీసులను కావలియుచిరి.

ఇండ్లను సోదాచూచుట

కాంగ్రెసు సమీపముననున్న భావలో జి.వి.సి. రైల్వే యూనియను అధ్యక్షుడు ఎన్. హెచ్. బాబుగారి యింటిని 100 మంది పోలీసువారు చుట్టవేసిరి. ఒక యూరోపియను యిన్స్పెక్టరును, ఒక సాబ్ ఇన్స్పెక్టరును 124 సెక్షను క్రింద వారంటులను పొందిరి. బాబుగారిని వెంటనే అరెస్టుచేసిరి. కార్మిక నాయకులను బాబుగారి గారు యింటిని యూరోపియను జరిగిన రైతులవద్దకు అధ్యక్షతనపించెను. ఇతని యింటిని 5 గంటల నేపు సోదాచేసి చాల గ్రంథములను పట్టుకొనిపోయిరి.

భావలోనున్న యూదులను కార్మికదర్శి హెచ్. జి. రాజాగారి యింటిని గూడ నేపుదే సోదా చూచిరి. ఇతడు ఎంగు లిఖితములను వక్రికా సంపాదకడు యూరోపియను జర్నలిస్టును కృతకములను లేవన పొచిపకగా యింటినిగూడ పోలీసువారు 5 గంటలనేపు సోదాచేసిరి. అతని పొజుపొద్దుల పుస్తకములను పట్టుకొనిపోయిరి. ఇతడికిని యూదులను పద్ధతులలో నుపన్యసించి యిందెను.

వారిసునగారి యింటిని కార్యాలయమును గూడ సోదాచేసిరి.

చౌవట్టిలోనున్న హిందూస్థాను అనుగుజరాతీ దినపత్రికాధికారియగు రణచంద్రాను తోలవాగారి అరెస్టులను అను యింటినిగూడ పోలీసువారు సోదాచేసిరి. ఇతడు

అధ్యక్షులు అఫ్ ఇండియా వక్రికముగూడ అధిపతి. మొత్తము 40 పద్ధతులను పోలీసు కమిషనరు వర్తించిందే సోదాచేసిరి దొరికిన కాగితముల నన్నిటికి నేయుటకు (వక్రికము) గా తయారుచేయబడిన సంవలను తీసుకొనివచ్చి అసంవలను గ్రంథములతో నింపి లిగించి కట్టి నీళ్లుచేసి జల్లబాడ చేసి తీసుకొని పోయిరి.

అరెస్టుచేయబడినవారి పేర్లు

పైన వివరించబడి బాబుగారి, గిర్జీ కత్రిముల యింటి నుండి వరదగా అధ్యక్షుడు, కార్మికదర్శి ఉపాధ్యక్షులగు ఏ.ఎ. ఆర్జు, ఎన్. పటంగే, జి. కే. కాన్తే కార్మికసంఘ కార్యదర్శి కార్మికసంఘ కార్యదర్శి, కాంగ్రెసు అనుచూరాస్త్రీ వక్రికాధికారియగు మోతు ఉపాధ్యక్షులు, గిర్జీ కార్మిక సంఘమునకు చేరిన ఎన్. ఎన్. మిరాజుక కరంతి మేజిజు, జి. ఎం. అధికారి, స్వామి కత్రికా సంపాదకడు, ఎ. జి. దేవా, లాల్ బే సెంద్రెగారు మున్నగు వారిని కార్మిక నాయకులందరిని పోలీసువారు 124 సెక్షను క్రింద అరెస్టుచేసిరి.

అరెస్టుచేయబడిన వారి నందరిని వేరువేరు పోలీసు స్టేషనులలో వికల్పకరి నోక్స్ కలిపిపోయిరి. వీరినందరిని మొట్టమొదట బొంబాయి మేజిస్ట్రేటు యెదుటనుంచి విన్యాయ మిరలుకు పంపెదరు. మొత్తము 14 గంటల అరెస్టుచేయబడు మిరలు మేజిస్ట్రేటు వారంటుల నిచ్చెను. ఈ 14 గంటలను నికార్మిగురు బొంబాయిలో లేక.

మిల్లులపనివాండ్లు పనిమానివేయుట

నాయకులను అరెస్టుచేసిన వార్త విన్న ఉదయము 10 గంటలకు కాకామిల్లులో పనిచేయుచున్న వనివాండ్లకు తెలిసెను. వెంటనే వారందరూ పనిమాని వల్లిపోయిరి. మరి ఆ కాలమునందు వనివాండ్లు గూడ మొత్తము 20,00 మందికిని మానికేసిరి. వీరిలో కొందరు మధ్యాహ్నమువరకును వనికేమానికేరి. కమ్యూనిస్టు, ఫిడ్లె, కాకామిల్లు, గోకులవాడు, కాకలు, పానూ, కాక, మిల్లులు మానికేసినవారెను. మిల్లులపని పాయధూనుగట్టుటకు కాలియున్నారు. (వధానరాజుధాని మేజిస్ట్రేటుగూడ వచ్చెను.

స్వామి కత్రికా కార్యాలయమును గూడ 5 గంటల నేపు సోదాచేసిరి.

కలకత్తా

అరెస్టుచేయబడిన వారి పేర్లు

నిన్న 20 వ తేదీని పోలీసువారు యిండ్లకు కార్యాలయములను సోదాచేసిరి. స్వామి, మజిలీల అహమదు ధారామి గోస్వామి, అయోధ్య (వసాదవర్మ) (హస్సీ) సాంపలమవా (కార్మికము) కిశోరలాలు ఘోష (తెంగాలు) (తేకు యూనియను ఫెడరేషను కార్యదర్శియను అమృత బహు వక్రికా సహాయ సంపాదకుడు, ఆఫీసు ఆఫ్ (సిమెన్స్ యూనియను, రాధా రమణి (తెంగాలు బాటువర్మయను నియమకార్యదర్శి), కాలీ వర్మ ట్రావర్సు, ఘోషేంద్రకృష్ణమి, ధాయవర్, మణిసింగు పవీ. (దసింహ) (కెక్సె యి.వర్మయూనియను) మెలియాబర జాగరణ అరెస్టుచేసిరి. వీరిలో కడలేటి రంగునిన్ని సాయం కాలము అరెస్టుచేసిరి. యూరోపియను అలంకేనుతోనున్న కార్మికసంఘ కార్యాలయమును నిన్న వేకునబాము 4 గంటల వరకును సోదాచేసిరి. నిన్న ఉదయమున అరెస్టు చేయబడిన అమృతోమరా, బంకించంద్రముఖర్జీ, కాలీకమారసేక్; కార్మిక స్టేటుమొట్టు పుచ్చుకొని నిన్న సాయంకాలము వారిని వదలవేసిరి.

కార్మికులకు సందేశము

కిశోరలాలు ఘోషగారిని అరెస్టుచేసినపుడు నికత్తు పామనకట్టి కాకామిల్లులేదు మాదిధర్మకత్తుమన దానికొరకు మేము పోరాడెదము అని నడిచిరి.

సీమెన్స్ యూనియనుకు చేరిన ఆఫీసు ఆఫీసారిని గూడ నిన్న రాత్రి వదలవేసిరి.

వంగరాష్ట్రమునందంతటను అరెస్టులు

మొత్తము హిందూత్వమున పర్యాయగారి యింటిని సోదాచేసిరి, ఎవరిని అరెస్టుచేయలేదు.

దక్కాలో కార్మికసంఘ కార్యాలయములను అరెస్టు గ్రంథాలయమును సోదాచేసిరి. ఎ.రి. అరెస్టుచేయలేదు. దక్కా చెరసాలలో కత్తు నవధరించుచున్న కివానంద బెనర్జీ గారికి వారంటు పంపవేసిరి.

చాందూరులో ప్రిథు వ్రేంద్రలాలు చక్రవర్తిగారి యింటిని సోదాచేసి కలకత్తా బాటువర్మయను సంఘమునకు అధ్యక్షుడగు కాలివాస ధట్టాచార్యగారికి కార్యదర్శియగు గోపేంద్ర కృష్ణచక్రవర్తిగారిని అరెస్టుచేసిరి. వారిని కామిల్లు వందెదరు. అటునుండి మిరలుకు పంపెదరు. చాందూరులో యి.పి.యి.యి. బాంకి అధికారిగానున్న కళిలు చంద్ర బసావారి యింటిలో గోపాలచంద్రబసావ అనునతడున్నాడను అనుమానమున పోలీసువారు అయింటినిగూడ సోదాచేసిరి గాని అతడు కనబడలేదు.

కలకత్తాలో మొత్తము 40 క్రతకములలో సోదాలు జరిగినవి. అనందబాబు వక్రికా కార్యాలయమును సోదాచేసిరి. అరెస్టుచేయబడిన వారి నందరిని మిరలుకు పంపెదరు.

పంజాబు

లాహోరు

లాలావిల్లాను (కాపిల సానేటి) ఆబ్దులు మజీదు (వవేవను భారత సభ) యి.వ.లాహి కేరకాధసాగలుగారును అరెస్టు చేసిరి. 1918 ఆక్టోబరులో మిరలులో జరిగిన కీర్తిక సభకు సాగలుగా రిఫ్యూతుత పొందిరి. మజీదుగారు గూడ ఆసభకు కల్గిరి. కిగవరి చరణసింగుగారు దొరకలేదు.

లాలావిల్లాను, భగవతీ చలు, లాహి కేరకాధ సాగలు, ఆబ్దులు మజీదు జి.ఎన్. సెరీ (కాకు భీమకంఠుని) గార్ల యి.ద్దు సోదా చేయబడెను.

జలంధరు

దేశసేవక కార్యాలయమును, భాల్వా బాతీయ మద్రాలయమును సోదా చేసిరిగాని యెవరిని అరెస్టు చేయలేదు.

అమృతసరు

కీర్తి వక్రికా కార్యాలయమును, ఓంకార మద్రాలయమును, కీర్తి వక్రిక మేజిజరు బల్లంగుసింగు, వారిసింగు చాక్వాలియా, సోనాసింగుజోషి (కర్మిక క్రైస్తవులు) గార్ల యిండ్లకు సోదాచేసిరి. 121 సెక్షను క్రింద పోలీసుగారిని అరెస్టుచేసిరి.

సంయుక్తరాష్ట్రములు

లక్నో

కార్మిక సంఘమును కర్మికసంఘ ఎం.ఎల్. సి. యు నగు చాందరి ధర్మచరసింగు ని 121 క్రింద అరెస్టుచేసిరి. ఉదయమున 4 గంటలకు యింట్లో కలు సహాబులను ధర్మచర గారికి సోదాచేసిరి. సింగుగారు కాసన పద్ధతమిత్తమే లక్నోకు వచ్చిరి. ఇండియలు సహాబులలోని కలలు 11-12 గంటల వరకు అరెస్టుజరిగినవి. సింగుగారిని నిన్న సాయంకాలము 5 గంటలకు డేరా ఎక్స్ప్రెసులో మిరలుకు తీసుకొనిపోయిరి. నిన్న రాత్రి 10-25 క ఆట్రెయియ మిరలుచేరెను. సింగు గారితో మాటలాడవోగా పోలీసు నూపర్చెంటునితోధించెను.

కాన్పూరు

వజ్రాను సభా కార్యాలయమును కార్యదర్శి వండిత వారివారాధ కాన్ప్రారియింటిని సోదాచేసిరి.

బాన్స్

బాన్స్లో కార్మిక సంఘ కార్యదర్శి కర్మికసంఘగారిని అరెస్టుచేసి మిరలు తీసుకొనిపోయిరి. హిందీవక్రికా కార్యాలయమును సోదాచేసిరి.

మధ్యరాష్ట్రములు

నాగపూరు

ఆర్. ఎన్. రూయకరుగారి యింటిని సోదాచేసిరి. రూయకరు గారు కార్మిక సంఘ కార్యదర్శి కాదుగాన. ఆయన యింటిని సోదా చేయగూడని ప్రిథు ధారాతే తెలిపగా పోలీసు నూపర్చెంటు సోదాచేయవని తెలిపి వెల్లిపోయెను. రూయకరు గారు నాగపూరు యూదులకు అధ్యక్షుడు.

అజ్మీరు

బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శియను భారత కార్మికసంఘ కార్యదర్శియగు ఆర్. ఎన్. సింగుగారు రైల్వేవనివాండ్ర సంఘము కేంద్రములకు ఆక్రమకల్పన అటలు 121 సెక్షను క్రింద అరెస్టుచేసిరి. కాంగ్రెసుకా కార్యాలయమును సెరీగారి యింటిని రెండుగంటలనేపు సోదాచేసిరి.

పూనా

(తేకు యూనియను కాంగ్రెసుకు) వేనుక అధ్యక్షుడును భారత కాంగ్రెసు సంఘ పద్ధతును కమ్యూనిస్టు నాయకుడు నగు ధండిరాజు తెన్డేగారిని నిన్న ఉదయమున అరెస్టుచేసిరి. యూదులను కార్యాలయమును చిత్రకాలా మద్రాలయమును చిత్రమా యూజగుగారి యింటిని సోదాచేసిరి.

బొంబాయి నాయకులను మిరటకు పంపుట
 నిన్న అరెస్టుచేయబడినవారిని బొంబాయిలోనే నివా
 రులతో కలసి కలకత్తా వారివందగది మిరటకు నిన్న
 రాత్రియే పంపిండు ఎక్స్ప్రెసులో పంపిరి. రాత్రి 11 గంట
 లకు బొంబాయి టెర్మినల్ కు రేసుకుగొనివచ్చి వారివందగది
 కడచేయబడిన మూడవతరగతి కంపార్టుమెంటులో కూర్చుండ
 బెట్టిరి. వారిబంధుమిత్రులు వారితో నడచు మాటలాడుట కను
 నున నిచ్చిరి. దంగే, దేశాక్షాన్త భార్యలవడికివచ్చి వారిని
 చూచిరి. జబుగాలావారోక పంచేక్షణ వ్యాధి ప్రాణకా
 విలేవారి కిచ్చిరి కాంగ్రెసు పంపుములు కార్మిక సంఘములు
 ను కలసి పనిచేసినచో స్వరాజ్యము వచ్చుననిరి.
 (అ. ప్రె. ప్రె.)
 నింబర్కారుగారి ఎరెస్టు
 అక్కడ, చార్మి 20:—కార్మికసంఘము నేర్పరచుట
 శ్రీని నింబర్కారుగారిని ఎరెస్టుగావించిరి.

అరెస్టులను గూర్చి అనెంబ్లీలో పండిత మోతీలాలుగారి ప్రశ్న

హోముమెంబరు
 హా|| డేముక్రీరగారి ప్రకటన
 “బ్రాహ్మే శ్చుబుగార్లు మున్నగువాడు 81 మంది బ్రి
 టిషువారి అవగా రాజుగారి అధికారము తొలగించుటకు
 కట్ట వచ్చినందున వారిని అరెస్టు చేసి కేసు చేయుటకు
 యిం ది యా దొ ర త న ము వా రు
 అనుమతినిచ్చి, వీరు చాలావట్లు కట్టవచ్చిరి. క్రమశిక్షా
 నమునకు ప్రతికూలభిప్రాయముగల పత్రికలకు వ్యతిరేకము
 తోచుచిరి. మామూలు నిబంధనలకిందనే శిక్షాస్థానమున
 వీరిపై శిక్ష చేయుటకు ఈద్రువా చేసినవారిపై తప్ప తా
 రుకలపై కేసు చేయవలదు ఈనెల 14 వ తేదీన అనుమతి
 యిచ్చబడినది. 15 వ తేదీన కేసుచేయబడినది. అని క్రిరగ
 గారు నడిచి 81 మంది కేసులు పరిచిరి (అ. ప్రె.)

31 మంది పేర్లు
 ఫిరోజ్పూర్ కలకత్తా, బి. ఎఫ్. బ్రాడ్లీ బొంబాయి,
 లియోనార్డుస్ కలకత్తా, మోర్ట్ ఉస్మాన్ బొంబాయి,
 ఫురకాచర్ జోషి అలహాబాద్, గారికేశర్ మీరాట్, తరణి
 గోస్వామి మైసూరు, పిరవాన్ టెర్మి ఖల్వా ముజఫర్
 ఆవామ్ కలకత్తా, కిషోర్లాల్మోహన్ కలకత్తా, గోపా
 బహదూర్, ముమ్తాజ్ ముహమ్మద్ కలకత్తా, గోప్రద్రాన్ కలకత్తా,
 డాక్టర్ డా. డా. ముక్తిబల్లభ్ కలకత్తా, శ్రీ రాధ అమృత
 డాంగ్ బొంబాయి, సచ్చిదానంద విష్ణు ఘాట్
 బొంబాయి, ఎన్. హెచ్. జ. బ్యాల్ బొం
 బాయి, కాంతిరాంకెవాలమ్ బొంబాయి, రఘు శాధ
 కివరాం సెహగర్ బొంబాయి, గంగాధరమణ్ కేర్వర్ అహ్మదా
 బొంబాయి, గోవిందరామంధ్రకాన్డె బొంబాయి, సూర
 ష్వింగ్ జోషి అమృతపర్ బాగ్పూర్ బొంబాయి, ఎం
 ఎ. హతేర్లాహూజీ, కేవరాల్ షేహర్లాహూజీ.

గాంధీమహాత్ముడు ఆంధ్రరాష్ట్రమున సంచారము చేయుట ఏప్రిలు 7-వ తేదీని ప్రారంభమగును

భిద్దరును పీకయింపుడు.. విదేశాస్త్రముల భోగిమంటలు వేయుడు - మద్యపాననిరసనప్రచార
 మును నలుపుడు- పవిత్రముగు భిద్దరును కట్టుడు
 భిద్దరునిధిని లాలాజీనిధిని ధన మొనంగవలె నని మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు.

మదరాసువార్తలు

రాకపోకలు:—పునర్వేది గవర్నరుగారు వెంకట
 గిరి మహారాజువారను శేటియయందును ముగ్రాను
 పచ్చిరి.
 జయపురం మహారాజువారను వారి శివాను 2. రాను
 కృష్ణగారును గతరాత్రి మద్రాసునుండి జయపురమున
 కేగిరి.
 కాలికట్ బ్యాంకుకులిమిటెక్.—ఈ బ్యాంకు
 కాలి మద్రాసులో మాంటురోడు దగ్గర వరసిగపురం పీఠిలో
 తెరువబడినది. ఈ బ్యాంకు 20 ఏళ్లు కిందట స్థాపించబడినది.
 మలబారందు దీని కనే కాలింగలవు.
 మద్రాసు ఆంధ్రనాటకసభ.—నాడు ఈ నెల
 29 తేదీన నాయంత్రము 5-30 గంటలకు వాల్టాన్ థియేటరు
 నందు రామరామ నాటకమును తెలుగు ప్రదర్శించెదరు. ఈ
 నాటకమునకు విద్యుత్ నడుమ విజయిక్లెన్సింగును శ్రీ శ్రీ
 రాధి మత భవనమువద్దను సహాయము యిచ్చి చేయుచును.
 శ్రీమద్రాష్ట్ర స్వామివారి మహామండలా
 భిషేకము:—ఈనెల 24 తేదీ ఆదివారము ఉదయము 8
 గంటలనుండి సాయంత్రము 6 గంటలవరకును ఎక్కడ
 వేలవలెదొడ్డునందు ప్రాస్తవ్యుకాశేయనరకు గృహమునం
 దు వందేతస్వామి ఎన్. శ్రీరామకృష్ణగారు, శ్రీమద్రాష్ట్ర
 స్వామివారి మహామండలాభిషేకము, యోగ్యన, మహా
 యాగపూజయును గావించెదరు
 హోలీపండుగ:—హిందుస్తానీ విద్యార్థులందరి
 వారి యాజమాన్యమున దక్షిణదేశీ నివాసము హిందుస్తానీ
 ప్రజల బొంబాయిలో నుండి 28 తేదీన రాత్రి 8 గంటలకు
 నె 855 కు కల్లయర్కోయిల్కి, విజయవీరేశ్వరేశ్వరేశ్వర
 జగము శ్రీయతి వందేత వాష్టికేశ్వర, పర్యవారాణం
 ద్ర భా. హిందీ ప్రచారసభ, చా|| క్యామలాల్, జి. ఎం. డె
 కర్ గార్లు మున్నగువారు “హోలీపండుగ ప్రామాన్యత” ను
 గుర్తి యుత్వవించెదరు. రాయ్ డిలియా. రామకృష్ణ
 లాల్, బి. ఎ. బి. ఎల్. గారధ్యక్షత వహించెదరు.

గాంధీమహాత్ముని కేసు

కలకత్తా పోలీసు కమిషనరు
 టెగర్టు పంపిన తంతివార్త
 “మీ కేసు విచారణ 28 వ తేదీని ప్రారంభ
 మగును ఆనాడు విచారణ 20 నిమిషములలోనే
 ముగియగలదు.” అని రంగూనులో నున్న మహా
 త్మునకు కలకత్తా పోలీసుకమిషనరు టెగర్టుగారు
 పంపిన తంతివార్త నేడు చేరినది. (ప్రె. ప్రె.)

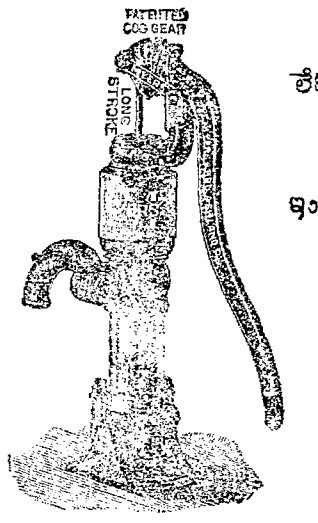
హత్యగావించుటకు ప్రయత్నించినందులకు ఎరెస్టు

మద్రాసులో వింటున్నీయరంగుల పి.కాశీమోహన్
 నందు వనిచేయుచున్న సాంబశిలయ్యర్ అనువారకు మధ
 జకాతను మరల మరల హత్యగావించుటకు ప్రయత్నించె
 నను కేరముపై ఎరెస్టు టుగేను పోలీసువారిచే నెరెస్టుగావించ
 బడినది. గత ఆదివారమురాత్రి సాంబశిలయ్యర్, మధజకా
 యునపురికిని క:హము పంపించెట. దానిపై సాంబశి
 లయ్యరు ఒకకత్తితో మధజనును కలపట్ట పోడిచెనట. పో
 లీసువారి తీవ్రత్వము వలననే తెలిసి అప్పటికిపోయి మా
 ధజనును అనువర్తికి పంపిరి. అతనిస్థితి క్రమాదకరముగనన్న
 దట. సాంబశిలయ్యరు ఎరెస్టుగావించబడినది.

వికాఖపట్టణము జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

జిల్లామహాజనులకు విజ్ఞాపనము
 సోదరలారా,
 గాంధీమహాత్ముడు రాలోపు ఏప్రిల్ 7 తేదీ మొదలు
 కొని మే 12 తేదీ వరకును ఆంధ్రేశమున సంచారము చేయు
 నట్లును, అందు మూడునెలల మునజిల్లాలో సంచారముచేయు
 నట్లును ప్రతికూల ఖయన రకు కింకరు పూర్వమే విశదమై
 యుండును. అనకాపల్లి విజయనగరములవారు మహాత్ముని స
 జ్ఞాపన సిక్రయిండుకొన్నట్లు తెలియబడుచున్నది. మహా
 త్ముడు క్రతి స్థలమునను నచ్చుటకు మీ కలగడు గావున
 మొత్తముమీద జిల్లా కలకత్తాను శాఖ్యపట్టణ మగు వికాఖపట్ట
 ణమున మహాత్ముని సజ్ఞాపించుట మనకు ధర్మము.
 కావున, దేశాభిమాను లగు జిల్లామహాజను లందఱును,
 కాంగ్రెసు సంఘములలో చేసినవారె నను కాతున్నను, లోక
 పూజ్యుడగు గాంధీమహాత్ముని సజ్ఞాపించుటకు తమ మానసో
 త్సాహముకొలదిని ధనసాహాయ్యము చేయవలయు నని కోరు
 చున్నాడను.
 (నూచనలు:— సాహాయ్య ధనము జిల్లా సంఘ కోశా
 ధ్యక్షులకు శ్రీయత విన్నకోట జగన్నాధగృహగారిపేర వంక
 వలయును, ఆయా కట్టణములందందును, గ్రామములందును
 దేశాభిమానులు చందాలు పనులుచేసి మొత్తముగా కంపుట
 పదుపాయముగా ఉండును. హెచ్చుమొత్తములు సమర్పించు
 వారికి పథలో వేదికకు దగ్గరగా మాన్యును ఏర్పాటు చేయ
 వలసియుండును గాన దాకల పేర్లుకూడ తెలుపవలయును.)
 మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రి,
 అధ్యక్షుడు.

మేయర్స్ బెంగాల్ పంపులు.

ఆంధ్రదేశమునకు తగినవి. “కాంగ్రెస్” తో నైనను, అది
 లేకుండను నష్టము చేయబడుచున్నది.
 అన్ని పనుల కుపయోగపడు పంపులు.
 ఇండియాకు పోల్ ఏజెంట్లు:—
 లి మాయి బ్రదర్స్ లిమిటెడ్,
 1/173 బ్రాడ్వే, పోస్టుబాక్సు 202. మద్రాసు.
 కృష్ణా, గోదావరి, గుంటూరు జిల్లాలకు.
 ఫ్రెండ్స్ అండు కో, బెబవాడ.

పేట కౌన్సిలు సభ

లాండు రెవిన్యూవిషయమై విచారణ

సలువలయునను తీర్మానము నిరాకరింపబడుట

జేటి దినము పేట కౌన్సిలు సభలో పర్ ఫెక్ట్ సెక్షన్ గా రీ క్రేడిట్ ర్యాన్ ముపహాసించిరి. భారతదేశము నందలి వివిధ రాష్ట్రములలో అమలనందున్న లాండు రెవిన్యూ విధానములను విమర్శించి కష్టక జనల ఆర్థికస్థితి కవి అనఁగల ముగ నున్నవో లేవో పరిశీలించుటకు ఒక విచారణసంఘము నేర్పక వలయును. ఈ విచారణ సంఘమున ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులు, ఈ విషయములందు అవధిమార్గలవారు కొందఱు సభ్యులుగ నుండవలెను. రైతులకు లాభకరముగ విధించు లాండు రెవిన్యూ విధానమును మార్చుట, బట్టి మార్పులన్ని కలుగు నష్టమును భరించుట మున్నగు విషయములపై ఈ విచారణ సంఘమువారు సూచనలు గావింపవలెను.

పర్ ఫెక్ట్ గారు తీర్మాన ముపహాసించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—1902 వ సంవత్సరమున కర్ణాట ప్రభువు లాండు రెవిన్యూ విధానమును నిర్ణయించిరి. లాండు రెవిన్యూ హెచ్చించు నపుడు మితము అదర్శముగ నుండవలయు ననియో, రెవిన్యూ కమిషన్లపంద్యమున రైతులపట్ల సానుభూతి చూపుచుండుట అవసరమనియో, కర్ణాట ప్రభువుగారు నూచించిరి. క్రమముగ విచారణ సలిపి శాసనముగ నున్న నిధిమలును అదర్శముగ అనేక ప్రభుత్వములవారు ఉంచుకొని యున్నారు. భారత దేశమునందు కూడ ఇట్టి క్రమముగ విచారణ జరుగుట అవసరము. ప్రజల అధికపరిస్థితుల ననుసరించి లాండు రెవిన్యూను నిర్ణయించవలెను. ప్రస్తుతము విధింపబడుచున్న భూమిపన్ను ప్రజల దరిద్రస్థితికి అనుగుణ్యముగ నున్నదా, లేదా, అను విషయమై ఆలోచించవలయును. చిన్న రైతులు ఈ పన్నుపట్ల దరిద్రు లగుచున్నారా? అను విషయమును గురించి పరిశీలన మొనర్పవలెను. సానుభూతి పై రైతులకు కావ్యతపు హక్కుల నిమ్మ సమస్యను కూడ పరిష్కరింపవలసియున్నది. ఈ కారణముల బట్టి ఈ విషయమై సంపూర్ణముగ విచారణ సలుపుట అవసరము. ఈ సమస్యను రెండు విధములుగ పరిష్కరింప వచ్చును. భూమిపన్నును సంపూర్ణముగ రద్దుచేసి అదాయపు వస్తు మాత్రమే విధింపవచ్చును. న్యూజిలాండులో లాండు రెవిన్యూ లేదు. భూమిపన్ను వచ్చు అదాయము పై అదాయపు వస్తు మాత్రము విధింపబడుచున్నది. ఈ విషయమై విచారణ సలుపుట అవసరమని బార్న్లీ గుణపాఠము గరవుచున్నది. ఈ హెచ్చరికను ప్రభుత్వమువారు గమనించి తీర్మానమును అంగీకరించి తన చర్య పుచ్చుకొనెదరని నమ్ముచున్నాను.

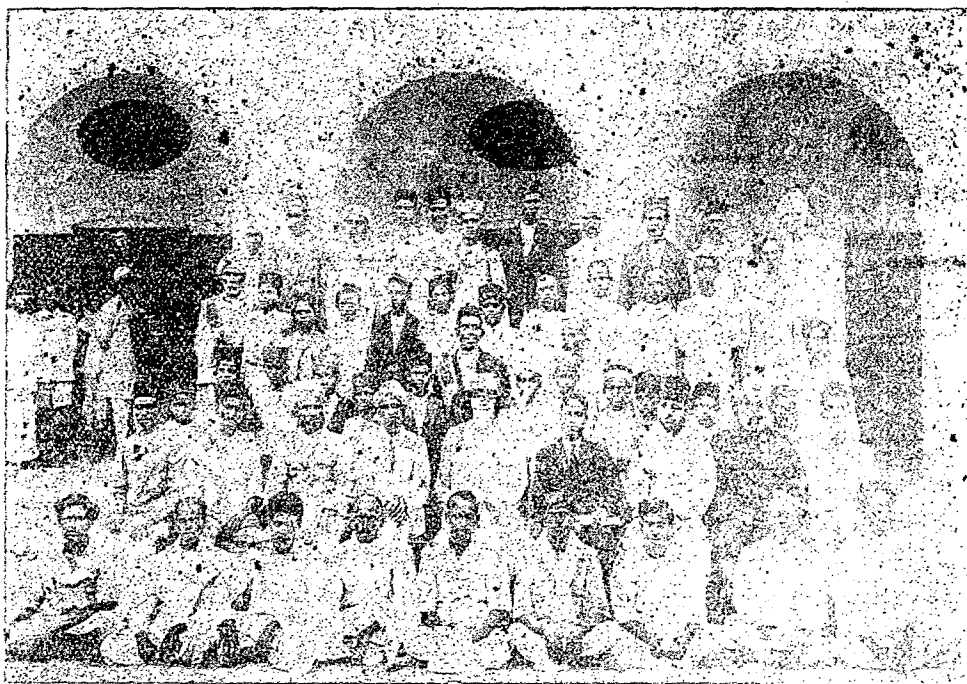
నేట్ గోవిందరాజుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఈ విచారణ సంఘమున కేవలము కేంద్ర కావన సభ్యులే కాక రాష్ట్రీయ కావన సభ్యుల క్రమ నిధులు కూడ నుండవలయునని ఒక సవరణను సూచించిరి. ఒక్కొక్క రాష్ట్రములో ఒక్కొక్క విధానము అనుసరింపబడుచుండుటచే క్రమరాష్ట్రమునందీ కొంతమంది ప్రతినిధులు ఈ విచారణయందు తోడ్పడుట అవసర మనిరి.

ప్రభుత్వసభ్యుని ప్రత్యుత్తరము

పర్ మనూయ్యుని మాదిబుల్లాగారు తీర్మానముకు ఆక్షేపించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—భారతదేశమున రైతులపంఖ్య అత్యధికముగ నున్నది. అందుచే భూమిపన్ను సమస్య మిగుల ముఖ్యమైనదగుట నిర్ణయదాంశము. కాని ప్రస్తుతము వివిధరాష్ట్రములందు అమలంపరచబడుచున్న విధానములు రైతులకు ఇబ్బంది కలుగజేయుచున్నవా అను విషయమై ఆలోచించవలెను. రైతుల కేవలమున నష్టము ఇబ్బంది లేనివిధానమునే ప్రభుత్వము వారు ఆచరణయందుంచుచున్నారని నా అభిప్రాయము. అన్ని రాష్ట్రములందు ఒకటే విధానమును అనుసరించుట సాధ్యమైనది అను విషయమై ఆలోచించవలసియున్నది. ప్రతిజిల్లా యందును సెటిల్మెంటు ఆఫీసరులు రైతుల కష్టములను అనుసరించి భూమిపన్నును మార్పుచేయుచుండును. పర్ నేత్సా గారు సూచించిన విచారణసంఘమువారు ఈ సెటిల్మెంటు ఆఫీసరులకు ఎక్కువ సానుభూతిని రైతులపట్ల చూపవలెను. అంతేకాక లాండు రెవిన్యూ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు సంబంధించినవిషయ మగుటచే ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స్వకంఠించి ఎట్టిపని చేయవలెను. అంతేకాక ఇట్టివిచారణపట్ల భూస్వాములకు రైతులకు ప్రభుత్వమువారికి ఎంతయోకాలము నుండి నిలిచియున్న సంబంధములకు విచ్చిన్న మేర్పడును. కావున ఈ తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపవలెను.

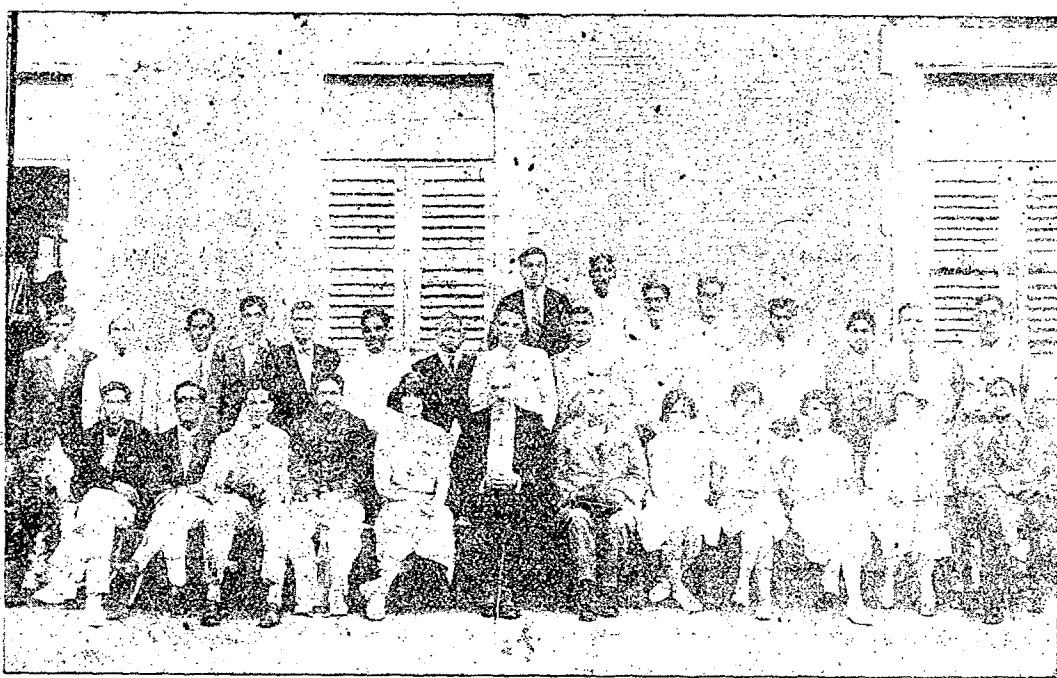
అక్కరఖానుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. లాలా రామశరణదాసుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్టి విచారణపట్ల రైతులపట్లములు తొలగిపోగల వనియో, ఇండియా

ఎన్. ఐ. ఎ. ఎ. టెన్నిసు పందెములు

కడవటి ఆటలరోజున, ఆటలలో పోటీజేసినవారును, గవర్నరుగారును కలసి తీయిచుకొనిన ఛాయాపటము.

[పి. య్. ఎ.]

సైదా పేట టీచర్స్ కాలేజీలో, యుక్తవయస్కువచ్చిన విద్యార్థులలోనూ జరిగెను.

[పి. య్. ఎ.]

ప్రభుత్వమునా రీవిషయమై స్వకంఠించి పనిచేయవలసియో రాయలకవిసమున నియమించవచ్చు ననిరి.

కపర్తిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు విచారణసంఘమున కేంద్రకావనసభ్యులు యింద నక్కర లేదనిరి. అన్ని ప్రదేశములందు బార్న్లీయ ఏర్పడక పూర్వమే ప్రభుత్వమువారు తగచర్య తీసికొనట ఉచిత మనిరి.

నవాబు ఉమైదుల్లాఖానుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—ఈ సమస్య కేవలము రాష్ట్రములకు సంబంధించినది. ప్రభుత్వమునా రీవిషయమై తన శ్రద్ధతో పని చేయవచ్చు భారతదేశమున కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతములు క్రమముగ అప్పుడు ప్రజాపరత్వములను నిమ్రయోజనములగును. ప్రస్తుతము నందల కొలది ప్రజలు అన్నములేక కృశించుచున్నారు. కరవు అధికముగ వ్యాపించుచున్నది. లాండు రెవిన్యూ ఆఫీసర్లు ముందగనే ఎంతవచ్చు హెచ్చించవలయునో నిర్ణయించుకొని విచారణ సలుపుచున్నారు. రైతుల దరిద్రమునకు ఈ లాండు రెవిన్యూ విధానమే కారణము. ఈ విధమున రైతులయెడల నిరాదరణ చూపుట తేలుము కాదని ప్రభుత్వమువారికి హెచ్చరిక తెలుపుచున్నాను.

మొల్క ఇస్మంగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు సంబంధించిన ఈ విషయమై కేంద్ర కావనసభలో చర్చ సలుపుట క్రమభంగ మనిరి.

పర్ ఫెక్ట్ నేత్సా గారు చర్యకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు నూతన పంపకరణముల విషయమై ఆలోచనలు జరుగుచున్న ఈ సమయమున లాండు రెవిన్యూ సమస్య కూడ ఒక విధమున పరిష్కరింపబడుట ఉచిత మనిరి.

పర్ మాదిబుల్లాగారు చర్యకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఈ సమస్య ఎన్నియో విధములను చిక్కలతో కూడియున్నదని

యో, విచారణసంఘముపట్ల ఈ చర్యకు నీహేతుకము కాదనియో, చెప్పిరి. నవాబు పంతుల రాష్ట్రీయముల మధ్యరాష్ట్రీయముల కావనసభలు తమక ఎట్టి లాండు రెవిన్యూ విధానమునందలయునో నిర్ణయించుకొని రనియో, ఇకర రాష్ట్రీయములందు కూడ ఇట్టి ఆలోచనలు జరుగుచున్న ననియో, అందుచే ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగ జేసికొనట ఉచితము కాదనియో చెప్పిరి.

తీర్మానముపై సమ్యక్ముఖ పుచ్చుకొనడెను. అధిక సంఖ్యాకులచే తీర్మానము నిరాకరింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

జర్నల్ సైనిక ఆర్థికవత్తము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మార్చి 21:—జర్మను సయనిక ముడింపు 488472 మార్కులు. ఇండియా నాణాదళస్వయము చేరలేదు. సయనిక ముడింపు రివిస్టానుసభలో త్వరలోనే చర్చకువచ్చును. ఇండియా కొంత తగ్గింపబడు ననుచున్నాను. 100 శేం ముడి సయనికవర్గమునకు పరిపాలకసిబ్బంది గావలసియున్నదట 2700 పరిపాలకసిబ్బంది గావలెను.

రాజుగారి ఆరోగ్యము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

యెస్సే, మార్చి 20:—రాజుగారు రోజంతయు బాగానే గడచిరి. 50 గజములు నడిచిరి. మేరీ రాజాహృత్తె లండను నుండి బ్రెయి గ్వే లు భవనమునకు బోయి రాజుగారితో చాలనేపు మాట్లాడెను.

చెన్నపురి శాసనసభ

ప్రతిస్పృహయందలి

దుర్గ యములు

హోరిమొబరు ఉస్మాన్ సా హెబుగారి

అనంబద్ధ శిలాపములు

శ్రీ సత్యమూర్తిగారి తీవ్రఖండన

(నిన్నటి ఘోషా నా నంకరము)

ఫలాహారానంతరము శ్రీ యస్, పశ్యమూర్తిగా
 పోలిక దేహాంధు పవరణపై ప్రసంగించుట కుద్యమివగవే
 నామినీలేదు పశ్యులలో నొకరగు శ్రీ యక్, శిరాజ్
 గాదు ఒక అక్షేపము చెల్పుచు పశ్యమూర్తిగాను ఫలాహారా
 త్పూర్వము నామినీ ప్రసంగములో హాంమే బురుగ్నాక్
 గాదు ఎవరియొక్కయో బాధంతయు ఈదదీయాలకు గూడ
 అర్హులు గారని పల్కియొంకిరవయొ ఆ పదము ఆక్షేపణియ
 మనయుట వల్లించిరి.

అధ్యక్షులు :- ఈ సభకు చంద్రుని సభ్యులెవరుగాని తెలు
పట నుండి దేది మరొకరియొక్క నామరక్తము లేదని తలచు
కూషేతరగత మని గా!! సభ్యులు యిట్లుచూచుమా?

శివరాత్రి గారు—ఆ విషయమును చెప్పనిచ్చును. కాని
ఆ విధముగ మాత్రము చెప్పరాదు.

అధ్యక్షులు—నా రెమి ఫర్స్ట్లో ఆ శుభములను చెప్పి
నలరూకి

పాపము దోషము — నీను చెప్పిదము. పాపము మెంబ
కు నాకు శ్రీ శ్రీనివాసయ్యం నాకు నాగేశ్వరరావు. నారల
మోదరతుల నూపదయులు కర్నూలు నారతి వల్లిగిరి.

అధ్యక్షులు:—అపమిమ గా! వర్ధుడు ఉతపనా
లింనుకొనునది కోరెదను.

శ్రీ పరమహంసాచార్యులు:—తాము కోరినచో అటులే ఉత్తరంవారిండుకొందును. హోమమొంబరు యన్. శ్రీనివాసయ్యగారివైనను కాశీశాస్త్రని శాగేశ్వరరావు పంతులుగారిపై ఆరోపణల గావించిరి, హోమమొంబరుగారిట్టి పదవుల విషయమై తలంపక పూర్వమే శ్రీనివాసయ్యగారు చక్రవర్తిగారి ఆద్యోక్తలు జనరలుగా తనిచేసి యుండిరి కె. శాగేశ్వరరావు పంతులుగారు గొప్ప శాస్త్రజ్ఞుల దేశభక్తులు. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు. అట్టివారిపై హోమమొంబరుగారు అపత్యారోపణల గావించుట పెద్దవిషమ్యునకు తగిన అక్షణము గాదు. అందును తమ వాదమును తెల్పుకొనటకు వారిచట హాజరై లేని సమయములో అట్లు గావించుట అక్రమము. ఉత్తరమును హోమమొంబరు గొంపొనలపని వాలీసు కమిషనరుగారు ఉత్తరపు జేసెనపును ఉత్తరమునం దనేకులు ఉండేక పూరితు లుండిరి. కాని వారిని మేము శ్రీ విద్యార్థుల గణం గలవని నిరోధించితిమి. తుట్టుతుడు వాలీసువారే జూరించి యుండురు కాని రక్తపాతము జరుగుటమాత్రము నిష్పందియము. కాని కాంగ్రెసువాదులు అందునానుత విధములు గురువలన రక్తపాతమును కోరలేదు.

హా మునుంబరుగారు ఏదిగతుగ పంత్వప్రతిపాదనలో
కాకు తెలియదు. చట్టమును తీరప్పరిచనందుల కా తేలికుతున్న
తీరప్పరిచినచో లా ఆర్డరులకు భంగము గావించినది ఆ తేలికుతు
ను. తీరప్పరిచినచో మేము బూలకపర్యవేక్షణను వహించు
చిట్టానికి గౌరవము యొక్క పెద్దమునాదీయొక్క లక్షణము
నున్నట్టికి గారు. పక్షాధీనమునకు మేము బోధించితిమి.
కాని ఉన్నతాధికారులు బాధించిన వాదించిరి. ఇట్టిచో
అలాభా జరుగునని తెల్పిరి. అప్పటికిని మేము బోధించితిమి.
కాని దౌర్జన్యముచే నీ బాధించబడెదనని చెప్పిరి. అట్టి పరిస్థితి
ందు గత సంవత్సరపు అనభవమును ఇట్టి రక్షణతమును
మేము జూరలేదు. 1927 సం॥ జనవరి 28 వ తేదీ విషయమై
కాశీకుమారి కండ్లయెదురులే ఆర్డరుయంతయు జరిగినది. దౌర్జన్యము
జరుగనంతవరకును పథి జరిపితిమి.

శ్రీ దేవభూతానికి నూర్గురు దుండగీంద్రు కర్రలు, కత్తులు
బూనివచ్చిననూ హోమంబరుగారు తమస్థానముతో కడలక
కర్పూరురా?

అధికపథ్యము:—ఆహా, నేను అటులే చేయవలెను.
పథ్యమూర్తిగారు:—నా కట్టి ప్రాజ్ఞుల అభిప్రాయములు లేవు. (జిప్సికుడు తన ముందు పథ్య) మానవవ్యభావమున ప్రవర్తించుటయే నే నెరుగవలెను. సాయోధులగు చుండ

గ్రంథము నిరాయాధులగు శ్రవాణమూసా మెడగొన వలెనని
తలంచువాడనుగాను మేముఫికముగ లా, అర్ధరలను ముప్పించుటకు
త్రయర్షింప వలెనని బాధ్యతగల పరిపాలకుల ఉద్దేశముని
నే నమ్మిరిని. అర్థి పర్వ డబ్బివిధానమునందు నమ్మికలేని
వాడుగా గన్పట్టుచున్నది. తరుబల, తయోగముచేతనే పాలిం
తవలెనని వారి యభిప్రాయముగ తోచుచున్నది. వారింకను
ఉక్కుచట్టుమనకు చెందినవాడు. అటులైనచో దానిని నే నా
హ్వానించుచున్నాను. 1827 ఫిబ్రవరిమాసమున నైరుతకవిమను
బొంబయి పట్టామున కది దెంచినపుడు మదరాసు పోలీసువా
రు హర్రాఫడిమున రెండుతావులందు పరిరమాకను ప్రార్థన
హించిరి. ఇంకపనిలెనంద జరిగిన కొట్టాబండు పోలీసువా
రు అప్పలమండియు నిరపరాధులగు పోరును సంతక్షణగా
వించి యుండలేదు. వ్యయమును తగ్గించుట, పరిపాలనయిం
దలి లోపములు మొదలగు విధానమును చర్చించుటకుమా
రిట్టి వ్యర్థమయ్యెను చర్చింపవలసినవి నందులకు విచారిం
చుచున్నాను. కాని హోమంబరుగారు పరస్పర క్షేమకారకముగు విషయముల జేర్కొనినందున
యిట్లు మాట్లాడవలసినవివిధి. పోలీసువారు తమ రాక్షసబల
ము నంతటిని బహిష్కరవాదుల నందిననుటకును, పరిపాలన
వాదుల ప్రార్థనించుటకును ఉపయోగించిరి.

పోలీసు కాటాయందు ఉద్యోగముల నధికముగ భారతీ
యలఃరము నాపించెదలెను. ఉన్నతోద్యోగముల నుంకిరించి
గొన్న బాళ్ళాత్మభిరాదల కెక్కి యెవరను లొంగుచుండ
భారతీయుఁకునుక్రిము పట్టవేరను లొంగుచున్నార
భ్యాతీయులగు పోలీసు కాక్టన్నేయ్యుఁడొడొ కాన్సేయ్యు
తననమునకు చావిన వేళందునె యె బయలులేదు. నేరముల
నుచురొంచి ఆనోతీరులతో నుదరాను పోలీసువారు
చాలా జనుమగులై యున్నాఁ. కరికోధనాకాటయం దందర
పాళ్ళాత్మలేగాని ఒక భూతీయుడెను లేదు. పోలీసు కాట
యందు కాటసినవానికంటె ఉద్యోగము లధికముగ నున్నవి
వీలతో చాలావరకు తగ్గించుచున్నాఁ జరిరి. వీరక ఉదకా
పముల మనోరంజనకు ప్రకారి నిష్పంధమునుసూర్చి మాటాడుచు
వారు లోగపీడితలై యుండ అర్ధరాత్రున నిదియువారిని
గొంపోయి నిద్రింధం కు బలపిన అగత్యమే మని
పెత్తించిరి. కాంగ్రెసువారు రాబోవు
నిష్కలందు జనుమందొందునట్లు పోలీసువారు తమ శక్తి
సాధ్యములకల్ల కాంగ్రెసువాని నందులకై వినియోగించుట
శ్చాయమాయు (తత్తించిరి కాని కాంగ్రెసువారు పోలీసు
వారివే నిరాదరింపబడుకొలదిని ప్రజలచే గౌరవింపబడెదరని
యె, పోలీసువారిదోయన ప్రజల సహకారము నుజయనర్దు
నగలనియు, పరియం దప్పి పక్షములవాడను పోలీసువారు
కవియ అక్రమముల ఖండించులెనని కల్పిరి.

పెనుప పరిశోధనా వోలుకు కేటర్లు వీగిపోయారు. పొలు
కొనగా 82 కు అయిపోయారు, 87 కు ప్రతికూలు గనబడిన
నానా పీచీపోయారు. పైత్ర ప్రతికూలు వారు కాంగ్రెసు వారి
బోలు పరిశోధనా పనులను వోలు చేసినది. పి. కేశవమూర్తి,
కాకర ముతు లక్ష్మీనాథులు తిరుగులగ నుండి.

పిదప డిహిండు వోలుకు పెట్టబడి ఆమోదింపబడిన,
 “పాశ్చాత్యులకు ప్రత్యేక పాఠశాలలు”

విద్యాశాఖ ప్రబాడు తీర్మాన విశ్లేషణకు పాఠశాలలకు
అందించిన కాలుమాత్రము ప్రస్తుతమువారి అశేషమున్నది.
ప్రస్తుత ప్రపంచముదెంచును లేదు. విద్య వ్యవస్థలకు సామాన్యము
లేదు. అట్టిచో నీ పద్ధత్యమునాత్రము ఈ దేశముందలి
విద్యావిధానముల విభేదములు కలుగజేయుచున్నది. ఆంగ్లము
స్వభావముగని వారికి ఆంగ్లములోనే ప్రాథమిక తరగతినుండి
మొదలు గలపాఠమున్నది. పాశ్చాత్యుల శాగరికత భారత
ముల శాగరికతకు అంతే అత్యంతమైనదను కారణమున వారు
విజయవస్తును. అటులనుచో, 150 సం॥ క్రింది పరిపాలన
తరగత ముచి లేగలదు. కాని పాశ్చాత్య శాగరికత అత్యంత
మైనదని నేనంగీకరింపను. భారతవర్షము ప్రపంచము దన్ని
తములలోను ఆంగ్లవర్షమును శాగరికత గలిగియుండెను.
ప్రకటిక గలిగియున్నది. ఆంగ్లభాష స్వభావమున ప్ర
త్యేక పాఠశాలలందులేనను వాదనగాని, పాశ్చాత్యుల శాగరి
కతముకల్గి శ్రేయస్కరమైనదని నిలువజాలవు అని తల్లికి.

అధ్యక్షులు పరిగణన అనుమించువారు లేనందున సభ
నిశ్చయమైన ప్రకటించితి. అధ్యక్షులు ప్రకటనను గావించి
అటు లేచి ప్రారంభించగానే పి. సి. వెంకటాచారి రాజుగారు

మహాదేవమహాకవి: శివభక్త్యనుభవ తిరిగి రంజితం.
 బిరుదు: శ్రావణ భక్తాదింపబడ్డది.

విద్యాశాఖాపరిపాలన - "మృత్తిగారి నిస్సహాయత"

విద్యాభ్యాస (ప్రజామిత్ర బోధకము) గ్రాంటును క్రధాన
ప్రతిపాదకపదవిచిరి. శ్రీ బిషాప అవమందుగాదు గ్రాం
టును 100 లక్షే తగ్గించబడినదిగ వసరగా సుకపాశించును
జల ప్రాధమిక, సెకండరీ విద్యావిధానములను క్రభ్యర్థ
వాళ స్వయముగ నిర్వహించుట మాని పురపాలక సంఘము
క, విమనరీతును, స్థానిక వ్యవహారాలకా సంపత్తును వదలి

వెట్టిరనియు, సానిక స్వవరిపాలనా సంఘములకు విద్యుత్
వెచ్చింకగల ధనియు లేదనియు, 2 1/2 సంఘము లధికారములో
నందినను అత్యుత్తమ దాక్టరు బిరుదమును పడసిన ప్రధాన మం
త్రిగారి విద్యావిధానమును మార్పుజేయుటకు పోయిరనియు,
మద్రాసు విశ్వకళాశాలను సవరణచెట్టును వెనుకటి విధాన
ముపైనే మాత్రమును అభివృద్ధికరము గాదనియు, ప్రత్యేక
సంఘములకు అందు ముఖ్యముగ మహామృద్ధి ములకు తగిన విద్యా
సౌకర్యము లొపంగబడియుండ లేదనియు, అందుచే మంత్రి
గారు ఈ విషయములలో తగినన్ని సదుపాయములను కలిగింప
వలెనని పత్రికారి. కొన్ని సంఘములను ప్రత్యేకించుచుట్టి విద్యా
సంస్థలకు ప్రజల ద్రవ్యమును వెచ్చింకవలసిన తనిలేదని
పత్రికారి.

డి. బి. రామకృష్ణమూర్తిగారు సవరణను బలపరచిరి.

శ్రీ వి విశ్వకాథ దాసుగారు పరరాజు బలవరమును విద్యాకాళి పరిపాలనను విష్ణుమయవిద్యాకాళిమంత్రిగారు తమ కాలపరిమితియందు ప్రాధమిక సెకండరీ విద్యావిధానములను జెట్టి చూర్చుకొని యభివృద్ధిగాని కలుగజేసి యుండలేదనియు ప్రభుత్వ సహాయమును పొందు పాఠశాలలకేహితముగాని తగిన ప్రోత్సహ మొపంగియుండలేదనియు, మరయితో ను మాతృభాష గాక ఆధికారిని, పరియ్య ప్రాంతములకు యిటులే, ప్రాంతీయ భాష రానివారిని ఆప్రాంతములకు బదిలీ చేయుట వలన విగుల నష్టము కలుగుననియు, విదేశములకు స్కాలరుషీష్యుల నొపంగి కంపుటలో రాష్ట్రములోని అన్ని భాషలవారి కిని పమానముగ పోకర్వము లొపంగవలెననియు, ప్రాధమిక విద్యా వ్యాప్తికై మంత్రిగా రెట్టి సహాయమును గావించియుండలేదనియు, ప్రస్తుత విధానమునుజెట్టి ప్రజలందరకు ప్రాధమిక విద్య గలవలెననిన శతాబ్దములు పట్టుననియు వల్క్మీ, వీజనస్సెందు పాఠశాలల తిథిరివిద్యా దీవికనలో అగ్రీసరుల తరము జేయుటలో ప్రభుత్వమువారు గొప్ప తప్పనర్హురని వల్క్మీ.

దాక్షిణ్యము వారి రీతిపరమము (స్ట్రీ) విద్యా వ్యాప్తికై ఏ మైనను ప్రయత్నించును అని గావించిపో లేదో తెలిసికొనగోరుచున్నామనియు, 1928 సంవత్సరములో స్ట్రీవిద్య నూటికి 2.8 మాత్రమే వ్యాపించినదినియు, స్ట్రీలకళాకాలవిద్య ఎట్లుండినను (ప్రాథమిక, సెకండరీ, ఆసుల్తరీవిద్యలను) ప్రభుత్వమువారు (ప్రాథమిక) నుంచి బాలశిక్షకు మనియు, మహమ్మదీయచారికలకు (తత్వేక) విద్యాసౌకర్యములు గావించవలెననియు, చారికలవిద్యావ్యాప్తికై ఆయాప్రాంతముల అధ్యక్షగల స్ట్రీలతో సానిక (స్ట్రీ) విద్యా సంఘముల నేర్పరుపవలెననియు వారు సలహా యొసంగు సంఘముగ వనితేయవచ్చుననియు, స్ట్రీ విద్యావిస్తీకరణలపరమరీతిగాభివృద్ధి కాటంగము గలుగుననియు పల్కిరి. చారికలకు విద్యాసౌకర్యమును గావించి, నిరుద్యోగినులనుగ్రహించుటకంటె వారి గృహనిర్వాహకమునకు తోడ్పడు విద్యాసాధనమును (తనకే పెట్టు బాలశిక్షకు మనియు) పల్కిరి.

శ్రీ సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు పవరరామ బలపర
సమ విద్యాభ్యాసవిశాలముం దెట్టి విధానముగాని లేదనియు,
విద్యాభ్యాసవిషయమై ఎట్టి ప్రశ్న నడిగినను మృత్రిగాను అతా
ంచున్నామని పత్రేయిరు. ఈ యాలోచన కంఠముగలవో
రదో తెలియదు. గ్రాంటుఇక్ ఎయిదుకోట్ల వెంటనే సంస్క
ంతపడవలసియున్నది, సెకండరీ విద్యాబోర్డులనలన ప్రస్తుత
మట్టిపనిగానిజనుగుల అసంభవముగనన్నది. సెకండరీ విద్యవిష
యములో ప్రభుత్వ మెట్టి ప్రయత్నములుగాని గావించియుండ
లేదు. ప్రాథమికవిద్యకు ధనము చాలనిచో ఇతరకాశాలనుండి ధన
మును సేకరించి ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తికై వెచ్చించుట ప్రభు
త్వమువారి విధిగాదా? నిమ్మబారి విద్యార్థులు గల పాఠశాల
లందు మధ్యాహ్న భోజనమును పెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు
గిన ఏర్పాటులను గావించలేదు.

రాత్రిపాతకాలలను ప్రభుత్వమువారే ఖరీదించి, నిర్వహింప
లేక. ప్రజాసామాన్యముందు విద్యను వ్యాప్తి గావించుట
యే ప్రధాన సాధనము. మంత్రిగారు “విచారించుచున్నా
ను, విచారించబడు నను” నుమూలపాటలను విడిచి “ఈ
రాత్రుధతుల ప్రకార మీకార్యముల గావించ నున్నాము.”
ని చెప్పవలెనని కోరుచున్నాను అని పలికిరి.

వి. వి. మనుసామి ప్రియైగారు మాట్లాడినది నిన్నుజాతి
 ఘనుల బాంధవ విధివిధానమే ప్రభుత్వముచాత్ర క్రత్యేక
 కర్తవ్యముల గాంధీజీవలెననియ్యి, మధ్యాహ్న భోజనమును క్రతు
 ముచాత్ర పర్యటించేయవలె ననియ్యి తల్లిగారి.

శ్రీ ఆల్ఫులు హామిద్ ఖానుగారు సవరణపై మాట్లాడు
 ప్రాథమిక పాఠశాలలపై ఉపాధ్యాయులు తీసిన విద్యా
 యత్యయమును అర్హతగలవారు కారనియు, వారు బోధించుట
 పైను బోధించుటకు కర్తవ్యమై యున్నారనియు, పునాది
 గు ప్రాథమిక విద్యా విషయముందే క్రభుత్వమువా
 డు క్రధనహింకవలె ననియు తల్లిరి. ఈ రాష్ట్రము
 డు సాంకేతిక విద్య ప్రభుత్వమువారి చే
 పేకొనబడినదనియు, ఆ విద్యను క్రభుత్వమువారు ప్రాప్త

హిందవలెనని పలికిరి. ముందుగా విద్యార్థులకి ప్రత్యేక పదుపాదములు గావించవలెనని పలికిరి. చెంగలపల్లి జిల్లాలో దొక ముఠాముద్రా పాఠశాలయొనకు లేదు. ఇట్టి పరిస్థితులలోక జిల్లాలో గూడాలవు. ముస్లిము విద్యకు పాఠ్యాభ్యాసములకు ప్రత్యేక పాఠశాలలు అవసరమని శాసనములను, ముస్లిము విద్యకు ప్రత్యేక విద్యార్థాభ్యాసకానికి నియమించుటావశ్యమని పలికిరి.

శ్రీ ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్యములు ముఠాముద్రా ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునందు ఉన్నందున ఆంధ్ర ప్రదేశ్ విద్యుత్ కార్యదానము, కేంద్రము లేవలసిందినను, సాక్షులు బోధనాపరిమితుగ నుండవలెనని కోరినారు. విశ్వవిద్యాలయము వికాస పట్టుకొనుటకు, కళాశాలలు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము కనుబండనగా చేర్చబడుట వ్యాప్తము గాదనియు, విద్యార్థులకు యములందు ఆంధ్రదేశ మంతటిని ఒకటిగా తేల్చి పరిపాలించవలెనని పలికిరి.

అంతట సభ ముగిసెను.

ఖద్దరు వ్యాప్తి

దేశభక్త వెంకటప్పయ్యగారు

విదేశీవస్త్ర ప్రసారమును, విదేశీవస్త్రదహనమును, కాంగ్రెసువారిచే అవశ్యకత న్యాయముగా నిర్ణయించబడి ప్రజాభిమతి ప్రారంభించింది మొదలు దేశీయ వస్త్రముల ఖద్దరువస్త్రములను గూర్చి అభిమానము అభివృద్ధియగునట్లు మూలము గాన వచ్చుచున్నది. ముఖ్యము మహాత్మాగాంధీగారు ఆంధ్రదేశమునకు సంచారము చేయించినందున రాజస్థాన రస విషయము సహితము ఖద్దరునుగూర్చి ముఖ్యము నందరినీ పోషించుచున్నది. కాబట్టి పందొకటివరకు ఖద్దరుకృత్తికి, వ్యాప్తికిని ప్రయత్నములు సాగుచున్నవి. కాని ఖద్దరును దిద్ది మానము కల్పించు యాక్రందించుచున్న గమనింప ప్రార్థించుట.

ఖద్దరును పేకతో కల్పిస్తూవులను కొందరు స్వార్థపరులు తయారుచేయించి కుద్ధఖద్దరును ఎమ్మకముకల్పించి స్వార్థపరులకు విక్రయించి ప్రజలను మోసముచేయుచున్నట్లు కొన్ని స్థలముల నుంచి మాకవచ్చుచున్న ఆత్మరక్షణలై తెలియుచున్నది. అఖిలభారత చరఖా సంఘమువారి ఉద్వేగిస్తామనులందును, విక్రయకాలములను అట్టి కల్పితజగతులను సాధ్యమైన యేర్పాట్లుచేయబడుచున్నవి. ముఖ్యము చరఖా సంఘమువారిలో సంబంధములేకండి ప్రత్యేకముగ దేశీయ యేర్పాడి యున్న ఖద్దరునుగూర్చి సహితము కల్పితజగతులను కట్టుదిట్టములేర్పించి కుద్ధఖద్దరు ఉద్వేగి, విక్రయములు చేయుచున్నారని ఎమ్మకముకల్పించి విస్తృతముగా ప్రజల సంతకమువారిచే ప్రచురించుట అవసరమనియున్నది.

ముఖ్యము ఇతర రాష్ట్రములనుండియు ఖద్దరు మన రాష్ట్రమునందుకూడ అమ్మబడుచున్నది. కాని అట్టి ఖద్దరు పరిశీలన అఖిలభారత చరఖా సంఘమువారిచే అంగీకృతమైన సంస్థలకు చెందినా స్పష్టము లగిన యుజ్జవాన్ని నేకాని కుద్ధఖద్దరుని విశ్లేషించవలెను.

చవ్వకగా దొరగనది కల్పితఖద్దరు ధరించిన ప్రయోజనములేదు. ముఖ్యము ప్రభుత్వసంస్థలకు సంబంధము మానవలెను. కాన పూర్వ మెప్పుడో తాము పొందిన ప్రభుత్వమునను, యోగ్యతాత్రయములను జూపి యున్నను విక్రయించు వస్త్రముల తయారు కుద్ధఖద్దరు ఆస్యరాష్ట్రములనుండి ఖద్దరు తెప్పించి దానితో కల్పిస్తూవులనుగూడ జరిపించి ప్రభుత్వములను లేకయే చవ్వకధరింప కష్టముచేయు ముగిందకు, అఖిల భారత చరఖా సంఘమువారి సంస్థలతో పోటీచేయుచున్నాడు.

ఇట్టి మోసములనుండి తప్పించుకొనవలెనని చరఖా సంఘ సంస్థలయొద్దను, వారినిర క్రమమైన ప్రభుత్వములనుపొందిన సంస్థలయొద్దను, వారిచే నియమించబడిన హాకర్లయొద్దను మా ప్రజా ఖద్దరుకొనబడు యవసరము. ఖద్దరుఅభిమాను లందరను యీ ప్రజాదరణించిన విషయములను తీవ్రగ గమనింప ప్రార్థించుట.

కొండ వెంకటప్పయ్య, నుటూరు.

ఇంగ్లండులో పనిలేనివారి సంఖ్య

(అంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంబి)

రుగ్బీ, మార్చి 19-వ తేదీనవారి సంఖ్య చాల కద్దునున్న గెస్టియనున్నది. 11 తేదీకి 1268800 మంది పనిలేకున్నారు. క్రిటిటివారముకంటె 118682 మంది తక్కువ. నిరుదకుంటె 19765 ఎక్కువ.

ట్రాన్సిట్ గాను సేవించుటకు తాపినుగూడవని తెల్పి యం మంత్రివర్గమువారు నిర్ణయించి.

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

రాజమండ్రి ఆర్థిక కార్యకర్తల భవనముల

పునర్నిర్మాణము

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు

(ప్రశ్న:—(ఏ) రాజమండ్రి ఆర్థిక కార్యకర్తల భవనముల పునర్నిర్మాణమునందు ప్రభుత్వమువారికి తెలియునా?

(బి) అట్లయితే, ప్రభుత్వమువారు రెండుకాలమునండి యీ విషయము గురించి ఆలోచించుచున్నారా?

(సి) ఇందు నిమిత్త మేదయిన స్థలము సంపాదించబడినదా?

(డి) అట్లగుచో వెంటనే నిర్మాణమునకు ఏర్పాటు?

(ఇ) పునర్నిర్మాణము 1929-30 లో ప్రారంభించబడునా?

జవాబు:—(ఏ) (బి) (సి) రాజమండ్రి ఆర్థిక కార్యకర్తల భవనముల యవసరము ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయబడినందున అందునిమిత్త మొకస్థలము 1921 లో సంపాదించబడినది. అటుకొనవారి కొంతకాలమునకు (దస్త్రంలో సముదాయన) ప్రారంభించబడవలసిందేను. అటునిమిత్తము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు చెప్పినది. ఆనకు, ప్యానుకోర్సుల కేర్పాటు చేయు సర్దుబాటులో నూతనభవనములకు ప్రాముఖ్యము యొస్తే మేల్పాటయినా కావలెను. కాని, రాజమండ్రి ఉన్నతవిద్యకు విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రముగా నుండుట నిశ్చయముగాక పోవుటచేత, సదరు భవనముల నిర్మాణమును కొనసాగించుటకు పీలులేకుండేను. తుదకు గత జనవరి నెలలో జరిగిన కాపనసభలో శాసనాధికారిని బిల్లునుపట్టి, రాజమండ్రి కేంద్రస్థలము కావాలను. కాబట్టి అప్పుట ఆనకుకోర్సు యేర్పాటు చేయబడవలెను.

(డి) ఇంతవరకు యీ ఖర్చు భవనములకొరకు సంపాదించబడిన స్థలమునిమిత్తము రూ. 83,138

(ఇ) 1929-30 లో భవనముల నిర్మించు ఆలోచన లేదు.

మ్యూజియములు

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు

(ప్రశ్న:—(ఏ) ఈ రాష్ట్రములో నెన్ని మ్యూజియములు ఉన్నవి?

(బి) అవి యెప్పుడు పనులు నున్నవి?

(సి) అవి యెప్పుడు సాపేక్షపడెను?

(డి) అవి యెప్పుడు నిర్మించబడుచున్నవి?

(ఇ) నిర్మించి ఉన్నాయెందు?

జవాబు:—(ఏ) ప్రభుత్వమువారు తాము వ్యయముగా నిర్మించిన మ్యూజియముల గురించి మాత్రమే ప్రభుత్వమువారికి భాగ్యులు గందు. మొదటిది 1851 లోను, రెండవది 1856 లోను సాపేక్షపడెను.

(బి) మద్రాసు గవర్నమెంటు మ్యూజియము, కన్నిమరా జిల్లకు లై బరీ మున, బిక్కు యాద్యోగమున చే నిర్మించిన బడుచున్నది. రెండవస్థలము నిర్మించి ఉన్నదిగాను 1928-29 బడ్జెటులో రూ. 44,600 యేర్పాటుచేయబడినది. రాజమండ్రి మ్యూజియమునకును, వోలా కల్ గార్డెన్సుకును సంవత్సరమున రూ. 3,000 ఖర్చుకావలెనున్నది.

(సి) లేదు.

1929-30 లో పశ్చిమబెంగాలులు కాబడుజిల్లాలు

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు

(ప్రశ్న:—1929-30 లో పశ్చిమబెంగాలులు, యెడలైనా జరుగునా?

జవాబు:— 929-30 లో పశ్చిమబెంగాలు యాక్రందింపబడినది. గంగా, పశ్చిమగోదావరి, రింజాపుర, నేలం, మలబారు, డక్షిణకన్నడము.

నెటిల్కొటుపము యాక్రందింపబడినది జరుగును. తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణా, నేలం, మలబారు, డక్షిణకన్నడము.

కాకినాడ మునిసిపాలిటీయొక్క ఎలెక్షన్ సిటీమునిసిపాలిటీ

సి. రామనాథమూలగారు

(ప్రశ్న:— ఏ, కాకినాడమునిసిపాలిటీ 1930 యార్చి నెలలో ప్రభుత్వమువారికి చెల్లించవలసిన ఎలెక్షన్ ట్యూము 1931 మార్చి నెల మొదలుకొని చాలాదానివచ్చిన చెల్లించిన యబడుటకు అంగీకరింపబడినదిగా ప్రభుత్వమువారికి గోరుచు నోకీర్లముగా వినిచెనా?

(బి) దానిపై ప్రభుత్వమువారు యున్న తీరువును గమనించరా?

జవాబు:—(ఏ) (బి) రాజమండ్రి ఆర్థిక కార్యకర్తల భవనముల పునర్నిర్మాణమునందు ప్రభుత్వమువారికి తెలియునా?

(బి) అట్లయితే, ప్రభుత్వమువారు రెండుకాలమునండి యీ విషయము గురించి ఆలోచించుచున్నారా?

(సి) ఇందు నిమిత్త మేదయిన స్థలము సంపాదించబడినదా?

(డి) అట్లగుచో వెంటనే నిర్మాణమునకు ఏర్పాటు?

(ఇ) పునర్నిర్మాణము 1929-30 లో ప్రారంభించబడునా?

జవాబు:—(ఏ) (బి) (సి) రాజమండ్రి ఆర్థిక కార్యకర్తల భవనముల యవసరము ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయబడినందున అందునిమిత్త మొకస్థలము 1921 లో సంపాదించబడినది. అటుకొనవారి కొంతకాలమునకు (దస్త్రంలో సముదాయన) ప్రారంభించబడవలసిందేను. అటునిమిత్తము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు చెప్పినది. ఆనకు, ప్యానుకోర్సుల కేర్పాటు చేయు సర్దుబాటులో నూతనభవనములకు ప్రాముఖ్యము యొస్తే మేల్పాటయినా కావలెను. కాని, రాజమండ్రి ఉన్నతవిద్యకు విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రముగా నుండుట నిశ్చయముగాక పోవుటచేత, సదరు భవనముల నిర్మాణమును కొనసాగించుటకు పీలులేకుండేను. తుదకు గత జనవరి నెలలో జరిగిన కాపనసభలో శాసనాధికారిని బిల్లునుపట్టి, రాజమండ్రి కేంద్రస్థలము కావాలను. కాబట్టి అప్పుట ఆనకుకోర్సు యేర్పాటు చేయబడవలెను.

(డి) ఇంతవరకు యీ ఖర్చు భవనములకొరకు సంపాదించబడిన స్థలమునిమిత్తము రూ. 83,138

(ఇ) 1929-30 లో భవనముల నిర్మించు ఆలోచన లేదు.

జవాబు:— ఏ. ఆవులు.

బి. 28-2-29 తేది నెం. 1019 ఆర్డరుయొక్క నకలు పభయేదుట లేట్టబడినది. అది యాక్రందించబడున నున్నది. కాకినాడ మునిసిపాలిటీ కాన్సిల్ 4-2-29 తేది 441 నెం. తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపవలెను. కాని, పై రెండువారి జవాబులో నిరూపించబడిన యెల్లందులనుబట్టి ఎలెక్షన్ ట్యూములపై 1929-30 వల్ల ఎన్నికయ్యేటట్లు తెలుసు చెల్లించుటకు పీటిపన్ను, ముదగునిపీటిపన్ను మొత్తములో కొంతభాగము నువయోగించుటకు మునిసిపాలిటీ కాన్సిల్ న కిచ్చు డిధికారము ఉన్నది. అట్లుపయోగించబడు మొత్తము 1930-31 లో పరిచేయబడవలెను.

చిట్టివలస జూటుమిల్లులలో నమ్మె

సి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు

(ప్రశ్న:— ఏ చిట్టివలస జూటుమిల్లు పనిచాంద్రుడు మారు 2,700 మంది గతజనవరి 16 వ తేదీనుండి పమ్మెట్టియందుట ప్రభుత్వమువారు రెకనుచున్నా? పమ్మెట్టి కారణము తెల్పి? సి. వికాసపట్టుంపాతీకులు పమ్మెట్టియందుట భయపెట్టుటనుజేసా? డి. పమ్మెట్టియందుట తరపున నేదయిన విన్నపము ప్రభుత్వమువారికి చేసినదా? ఇ. అట్లగుచో యీ విషయమున ప్రభుత్వమువారు లేమిచర్యచేసికొనిరి?

జవాబు:— చిట్టివలస జూటుమిల్లుల పనిచాంద్రుడు మారు 2,000 మంది 1929 జనవరి 17 తేదీన పమ్మెట్టికి. పనిచాంద్రుడు బోనమ్మ నియ్యటకు యజమాను అంగీకరింపబడుట పమ్మెట్టి ముఖ్యకారణముగా గానించుచున్నది. మార్చి 4 వ తేదీన పమ్మెట్టియందుటయెందు. రి. ఏ తేదీనుండి పనిచాంద్రుడు మరల తనలో ప్రవేశించిరి. పమ్మెట్టియందుట ప్రతివలస కార్మిక సంఘమునుండి యొకవిన్నపము చేరెను. ప్రభుత్వమువారి యొత్తపుపైని యాదవయమును విచారించుటకు లేబరుకమిషన్ నడుగారు వికాసపట్టుమున కేగిరి.

సంస్కృత, లేక హిందీవిద్యకు పట్టుకుద్రవ్యము

ఉపయోగించబడుట

ఏ. కాశీశ్రీరావుగారు.

(ప్రశ్న:—ఏ. విద్యాలయములందు సంస్కృత, లేక హిందీవిద్యను ప్రముఖముగా ప్రోత్సహించవలెనని దాని చెంగలపల్లిలో గో. డా|| పి. సుబ్బారాయణగారిచే ప్రారంభించబడిన ప్రథమ రాష్ట్రీయ అత్యగౌరవనీయ యొక తీర్మానముగావించి ప్రభుత్వమువారి కంపెనా?

బి. సదరు తీర్మానము ననుసరించి పాఠశాలలందు సంస్కృత, లేక హిందీ, విద్యార్థులను నిలుపుకొనించుటకు ప్రభుత్వమువారు లేమిచర్యచేసికొనబడినవియున్నా?

జవాబు:—అట్టి తీర్మాన మేదయిన ప్రభుత్వమువారి కందలేదు.

అనుబంధ ప్రశ్నోత్తరములు

ఏ. కాశీశ్రీరావుగారు.

(ప్రశ్న:—ఈ తీర్మానముగూర్చి మంత్రిగారికి తెలియునా? డా|| సుబ్బారాయణగారి జవాబు:—అవును.

(ప్రశ్న:—సదరు తీర్మానముపై తాముచేసిన చర్య దీనికోదలచియున్నారా?

డా|| సుబ్బారాయణగారి జవాబు:—లేదయ్య.

దంపతులు ఆత్మహత్య

గావించుకొనుట

మైలాపూరునందు జరిగిన ఘోరము

బలరామశాస్త్రికన్ అనునొక 25 ఏ.వయసుగల యువకుడు అతని భార్యయు నిన్న తెల్ల వారుచున్న మైలాపూరు నందు మందవల్లి పీఠిలో నొకచోరటిలో అలాగల మూలలోబడి యాత్మహత్య గావించుకొనిరి. బలరామన్ అనునొకడు మద్రాసు లాజర్సుల ప్రెస్సుగారు ఒక కాంపోజిటరుగ నుండెను.

గత మంగళవారము రాత్రి బలరామశాస్త్రికన్ అతని భార్యతో కపాతేశ్వరదేవాలయాన్ని సందర్శించి చాల రాత్రివరకు చుట్టచేయుండి తమయంటికి బోయరలు. నిన్న తెల్ల వారు చామన పీఠ ఆత్మహత్య గావించుకొనినట్లు చెప్పబడుచున్నది. నిన్న ఉదయము తొలకాచరిచారు సీటుకోరుట కావాలి యొద్దనుబోనగా పీఠిపురికనుముల పైకి లేలియందు.

బలరామశాస్త్రికన్, అతని భార్యయును పురుషుల తమంతట తామే ఆత్మహత్య గావించుకొంటి ముఖము, దానకై యిరురుల నెరిసి నింపింపగూడదనియు (వాని వాక్కులకొనస వస్త్రములకొక పీటిని పిమ్మటోతగిలించిరి. బాలీసువారు నిన్న ఉదయము వెంటనే పీఠి కేసులను పైకి తీయించి నిన్న సాక్షులము పంచాయితీ చేసిరి.

దివ్యజ్ఞాన కలాశాల

ఆంధ్రప్రదేశ్ వార్షికోత్సవము

కా. నాగేశ్వరరావుగారి కార్యక్రమ వహించుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

అడమిగి, మార్చి 19:—దివ్యజ్ఞాన కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది. ఈ కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది. ఈ కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది.

అడమిగి, మార్చి 19:—దివ్యజ్ఞాన కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది. ఈ కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది.

అడమిగి, మార్చి 19:—దివ్యజ్ఞాన కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది. ఈ కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది.

అడమిగి, మార్చి 19:—దివ్యజ్ఞాన కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది. ఈ కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది.

అడమిగి, మార్చి 19:—దివ్యజ్ఞాన కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది. ఈ కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది.

అడమిగి, మార్చి 19:—దివ్యజ్ఞాన కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది. ఈ కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది.

అడమిగి, మార్చి 19:—దివ్యజ్ఞాన కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది. ఈ కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది.

అడమిగి, మార్చి 19:—దివ్యజ్ఞాన కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది. ఈ కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది.

ఈ కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది. ఈ కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది.

ఈ కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది. ఈ కలాశాలాంధ్ర ప్రదేశ్ వార్షికోత్సవమును మొదలుపెట్టినది.

కోటప్పకొండ

శివరాత్రియుత్సవము

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు, మార్చి 29:—కోటప్పకొండలో శివరాత్రి యుత్సవము జరుగడముగా జరిగెను. మూడు రోజులపాటు యాత్రికలవచ్చిరి. ప్రభులు కలకాలి వచ్చెను. నిర్వాహకముగు శివరాత్రి యుత్సవము జరుగడముగా జరిగెను. మూడు రోజులపాటు యాత్రికలవచ్చిరి. ప్రభులు కలకాలి వచ్చెను. నిర్వాహకముగు శివరాత్రి యుత్సవము జరుగడముగా జరిగెను.

శ్రీశైలయాత్ర

మహాశివరాత్రి "పర్యవసమన" శ్రీశైలయాత్రను మొదలుపెట్టినది. ఇప్పటి దేవాలయము నకు పంపించిన కట్టడమును కొన్ని దినములనున్నది. అది త్వరలో యీ దేవాలయ కమిటీవారు మరమ్మత్తుచేయించుదరని యెంచెను. ఆ కమిటీ అధ్యక్షులయిన బ్రహ్మశ్రీ రామయ్య వంతులగారు, ను మూసింది పన్నానిందించుటకు మేము కృతజ్ఞులము. ఈ కార్యక్రమము యందు 10,000 యాత్రా సరులకు శ్రేణికగా ఆహారాసముగా చేయించుట ఎంతకష్టమో యందు మాధికవానికిగాని తెలియదు. అందులకై నలుము ఏర్పాటులు బాధ్యులవారయిన యీ కమిటీవారు శ్రమ యని పాటింపకచేసి, వారికెల్ల కృతజ్ఞులకావలయును. మట్టుకు 80 మైళ్ల దూరమున గ్రామములేకున్న, అడవులు, గట్టలు, దాటించి నేవకలను, సానుగిరి తీసికొనివచ్చిరి. నీరు యెచట ఏర్పాటుచేయబ యిదే శ్రమసంపత్తము. ముందు వర్షమున యీ ఆనభవముయొక్క ఫలమును గ్రహించి ఆలో గ్యకాఖకు పంపించినట్టియు, తదితరయోగ్యులును నింకను హెచ్చుచేయగలరు. అదివిశ్వాసము కొన్ని వర్షములయందు యున్నది. అదియును తీయించెదను. మార్చి-పురమునండి వచ్చుచోలో చింతయొద్ద "కోట్ల" నకు కట్టగోడలేకుండుటచే ఆహారకరముగనున్నది. అదిమాడకట్టించెదరు. "జంగం" విద్యయొద్ద భావిలో నీరు తవ్వకయొండ ప్రయత్నముచేయవలయును. శ్రీరామయ్య వంతులగారు తన సహజ బౌద్ధాభ్యుదయ, దైవభక్తి, దేశసేవ, పురస్కరించుకొని యీ దేవాలయము మరల ప్రాచీన బౌద్ధత్యమునకు తీసుకొనివచ్చు యత్నములు సత్ప్రదగగా! యానియమునై వత్రికల ప్రాసీడింగు (ఉత్తరపులు) తెలుగు భాషలో ప్రచురకరిన బాగుండు సేమా యోచింపవచ్చును. ఈ క్షేత్రమునకు "కోట్ల" కేయించుటకు ప్రయత్నము సత్ప్రద ఫలితవచ్చును. టిపా ఏర్పాటు కూడా చేయించుట అవసరము.

వావిలాల వేంకట శివావధాని,

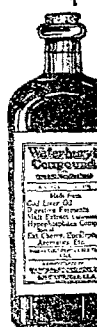
10-3-29.

ఫించెను పబ్లికే, బందరు.

Before the MONSOON arrives

మాన్ సూన్ రాకకు పూర్వము, వేడివల్ల మీ జీవశక్తి అంతయు కరిగిపోయినవిమ్మట, మీ శారీరకపదార్థాన్ని బలపరచు కొనుటకు మంచిసమయము. అప్పుడు యితరవ్యాధులెన్నియు కలుగకుండుటకు, బలమును చేకూర్చుటకు వలయుపదార్థము లన్నియు చేరియున్న Waterbury's compound ను సేవింపుడు. ఇందు జుత్తుకొవ్వలేమియు నుండవు. యంత్రసాహాయముననే తయారగును. చేతులతో నలలుబడదు. అన్ని బాతులవారును, వివిధవర్ణము వారు సేవించుటకెట్టి ఆక్షేపణయులేదు. వైద్యశిఖా ములుచే గత 25 వత్సరమునుండి ప్రశంశాపాత్రకు లోనగుచున్నది.

WATERBURY CHEMICAL Co.,
PHARMACENTICAL CHEMISTS
Des Moines Iowa (U.S.A.)
బహులందును, స్టోరులందును, కెమిస్టులవద్దను క్రయమునకు దొరకును.
5268-2

WATERBURY'S
ఉష్ణప్రదేశముల కేర్పాటైన దగుటవల్ల,
COMPOUND ఎండరోజులలోకూడ చెడకుండ నుండగలదు. మంచిగుణమును యివ్వగలదు.

ఆపనదేశవార్తలు

శ్రీకృష్ణ

నాడిరానుగారు బాచాసాకో గారిని రణమున కావ్యనించుట

ఆపనదేశమునకు రాజుగా నుండుటకుమీ యెట్టి అర్హతయునులేదు. అట్టిచో నేను రాజునని మీరు ప్రకటించుట చాల పొరబాటు. తగినవారి ని ఒకరిని రాజుగా యెన్నుకొనుటకు మేమిపుడొక సభను జరుప గోరుచున్నాము. మీరుగూడ మాకు తోడ్పడ గోరెదము. లేనిచో మీతో యుద్ధము చేయుటకు తెగలవారిని పురికొల్పుటకు నావలకు బడినంతను వినియోగించెదను.

అది నాడిరానుగారు బాచాసాకోగారికి వ్రాసిన తెలియబడునది.

ఘిల్జాయిలకును మాజారాలకును పోరాటము

దేశపాను జిల్లాలో ఘిల్జాయి తెగవారికిని మాజారా తెగవారికిని యుద్ధము ప్రారంభమైనదని తెలియుచున్నది. ఈ రెండు తెగల వారికిని విరళకాలము నుండి క్రుత్తము కలదు. యుద్ధకారణము తెలియలేదు గాని దానిని వెంటనే అడవిజేయనిచో అమానుల్లాగారికి కొంత లాభమును కొంతనష్టమును గూడ కలుగును. ఘిల్జాయిలు అమానుల్లాగారికి ప్రతిహతులుగానే యుండునట్లవ వారి యుద్ధములో చిక్కగొనుట వలన బాచాసాకోగారికి సహాయము చేయబాలరు. ఇది అమానుల్లాగారికి లాభము గాని అమానుల్లాగారికి సహాయము చేయుటకు సరిగియుగానుండి వాగ్దానముచేసిన మాజారాలుగూడ ఘిల్జాయిలతో యుద్ధమునందు చిక్కగొని యుండుటచే వాడుగూడా అమానుల్లాగారికి పూర్తిగా సహాయము చేయబాలరు. ఇది అమానుల్లాగారికి నష్టము.

బాచాసాకోగారి విమానము నేలగుాలుట

మాదాలో జరుగనున్న మల్లాల పథక పట్టుటకు బాచాసాకోగారి విమానములో యుద్ధర మల్లాలు బయలుదేరి. దారిలో నది నేలగులికిపడినది. అమ్మలొద్దగను వైమానికుడు గూడ మడసిరి.

అమానుల్లా సహాయనిధి

ఈ నిధిని లాహోరులో జమీందారు అను దినపత్రికాధిపతి యేర్పాటు చేసెను. ఇంతవరకు 12000 రూపాయలు లభించినవి. వక్రికాసంపాదకుడు మాలావా జాఫరాబీఖాను, మాలిక్ బరఖతౌల్, మియాను నురాజీ దివవరుచా డాక్టరు మహమదు అలంగార్లు సహాయులతో ధనమును ప్రోగుచేయుటకు 16 వ తేదీ రాత్రి లాహోరు నుండి బయలుదేరి. (ఆ. (పె.)

పెహావరు ఆఫ్ఘను ప్రేమపరకు వచ్చుట

కుటుంబము పెహావరుకు వచ్చుట

పెహావరులో ఆఫ్ఘను ప్రేమ యేజెంటును అమానుల్లాగారికి అనుకూలము నగు సర్దార్ అబ్దుల్ హక్కింఖానుగారి కుటుంబము కాబూలు నుండి శురక్షితముగా చేరెను. బాచాసాకోగారు కాబూలును వశపరచుకొనినప్పటినుండియు హక్కింఖానుగారి వడ్డనున్న ధనమును ఏజెంటు ఆధికారమున యిమ్రామజిన్ గారికి వశపరచవలెనని అనేకసార్లు కలుసులు కలిపిచార్లు ఉత్తరములు మున్నగువానిని పంపెనుగాని హక్కింఖానుగారు వానికి లొంగనందున కాబూలులోనున్న హక్కింఖానుగారి ఆస్తిని దోపిడి చేయించెదనని బాచాసాకోగారు చెబరించెను. దానికి గూడ హక్కింఖానుగారు లొంగనందున "24 గంటలలోగా నీవు ధనమును వప్పగించనిచో నీ కుటుంబమువారి నందరిని చెరసాలలో పెట్టించెదను. అత్పటికిని నీవు లొంగనిచో వానినందరిని కుట్రతో బాల్పించెదను" అని బాచాసాకోగారు తెలియజేసిరి. "నేను నాకుటుంబముకంటే బాచాసాకో అధికముగా ప్రేమించెదను. నాకుటుంబమును భగవంతుడే రక్షించును" అని హక్కింఖానుగారు క్రుత్తుతరము నిచ్చిరి. ఇట్టి నితిలో కాబూలులోనున్న హక్కింఖానుగారి కుటుంబమువారు బ్రతికి బయటకు వెళ్తురని యెవ్వరను అనుకొనలేదు. కాన వారిటుల అడ్డుతముగా పెహావరు చేరుట కందరకు చాల సంతసించిరి. వీరు బాగ్రిబిఖాలివారి సహాయమున కరచివారుమీదగా 17 వ తేదీ సాయంత్రమునకు పెహావరు చేరిరి.

అమానుల్లాగారి విమానములు

అమానుల్లాగారి విమానములు మహమందు రాష్ట్రమును చేరినవనవార్ల యొకను నిరపడలేదు.

జలలబాదులోనున్న బ్రిటిషురాయబారి

జలలబాదులో బ్రిటిషు రాయబారి నానుసా హెబు సర్దారు జవాంగేఖానుగారు పరచివారు చేరిరి. నవంబరునెలలో పి.హ్యారీలు పిత్తూరీచేరినపుడు ఖానుసాహెబుగారచటనే యుండిరి. ఆపుడు పి.హ్యారీలు జలలబాదుకు వెనువలనున్న క్రభుత్వకవనముల నన్నిటిని తగులబెట్టిరి. అమానుల్లాగారి దివ్యభవనమును దానిలోనున్న కొట్లకొలది రూపాయల వెలగల అన్ని అమూల్యవస్తువులను గూడ తగులబెట్టిరి. ఖానుసాహెబుగారిని గూడ పి.హ్యారీలు బాధించిరి. అచటనున్న ఖానుసాహెబుగారి యవదాస్తిని పి.హ్యారీలు దోచుకొనిరి. కాని ఖానుసాహెబుగారు చాచకయ్యగా తన ప్రాణమును కాపాడుకొని చహరబానునీకుసాహెబుగారి యొద్ద తల దాచుకొనెను. అప్పటినుండియు అచటనే యుండెను.

టిరాలోనున్న పి.హ్యారీల దుస్థితి

టిరాలో 140 కుటుంబముల పి.హ్యారీలు నివసిండుచున్నారు. పి.హ్యారీలు అమానుల్లాగారికి ప్రతిహతులుగా నుండుటచే టిరాలోని పి.హ్యారీలుగూడ రాజద్రోహులే యగుదురుగానవారిలో పుకపుల, నందరిని పథింపవలెననియును స్త్రీలను వృద్ధులను బిడ్డలను చెరసాలలోనుంచవలెననియును ఆఫ్రిడీలతో కొందరు నూచించిరి. దీనినిగూర్చి కొంత చర్చజరిగిన పిమ్మట మల్లా అఖండగారటుల నిశ్చయించిన నటుల చేయుటకు నిశ్చయింపబడెను. టిరాలోని పి.హ్యారీలుగూడ రాజద్రోహులేయగుదురుగాని వారివృత్తివరకును తటస్థులుగానేయున్నారగానవారిని పెడలగొట్టవలసినదేగాని చంపరాదు. చెరసాలలోను పెట్టరాదు. అని మల్లా అఖండుగారు 15 వ తేదీని నిర్ణయించినట్లు తెలియుచున్నది.

15 వ తేదీని తీరధులోని బాగులో ఆఫ్రిడీలను వారి మాలికులు మల్లాలను పథిచేసిరి. అమానుల్లాగారికి విజయము కలుగువరకును అంతరకలహములను వదలుకొనుటకును అందరునుకలసి అమానుల్లాగారివక్తమున యుద్ధము చేయుటకును ఆసభలో నిశ్చయింపబడెను. పి.హ్యారీలుగూడ ఆసభకు తమతో పెద్దలగు మాలికులను పంపిరి. వారు పరిక్రమగు ఖురానును తీసుకొని ఆసభకువచ్చిరి. "మేము యావరకు మల్లాల దుర్బిధనలవలన తప్పుచేసితిమి. రాజుగారు మమ్ములను క్షమించునట్లు మీరు ప్రయత్నించినచో మేమిపుడు రాజుగారివక్తమున యుద్ధముచేయుటకు సిద్ధులుగా నున్నాము" అని పి.హ్యారీలు ఆసభలో తెలిపిరి. "మీరుమాకు సమీపమున నుండుటచే మిమ్ములను క్షమింపవలెనని మేము రాజుగారిని కత్తివంచన లేకుండ జేడుకొందుము; గాని రాజుగారు సమ్మతించినచో మేమేమియును చేయబాలము గాన మేమిప్పుడు మీకు పూచీ నీయబాలము" అని ఆఫ్రిడీలు తెలిపిరి. "అటులే నచో మీరు వెంటనే రాజుగారికి వ్రాయగోరెదము. వారి ఉత్తరపుట నమ్మవరకును మా విషయమున పెట్టిచర్యలను జరుగవలసిన మిమ్ములను కోరెదము" అని పి.హ్యారీలు తెలిపిరి. అంతలప ఆఫ్రిడీలు సమ్మతించిరి.

ఒకబందిపోటుదారు అమానుల్లాగారి

పక్షమున చేరుట

జనుక నోకమాజారా నాయకుడు బందిపోటులను చేయుచుండెను. బందిపోటులను మానివేయుట కతడు సమ్మతించుటచే అమానుల్లాగారు జనుక నతనికి 82000 రూపాయల నొసగిరి. అతడేపుడు కొంతసేనను సమకూర్చుకొని అమానుల్లాగారి పక్షమున పోరు సలపుటకు సన్నద్ధుడయ్యెను.

ముల్లాయిసభ

స్వతంత్ర ప్రదేశమునందలి మల్లాలపథ 16-వ తేదీని జరుగవలసి యుండెనుగాని ఆ జాటికి హమంఖానుగారును తారంగయిహాతీగారును రాజాలక సోయనందున ఆ పథ 18-వ తేదీవరకును జరుగలేదు. హమంఖానుగారు సాగరిపులో నున్నారు.

ప్రీవలూరుతాలూకా ప్రాథమిక విద్యాసంఘము,

అప్తమహాసభ

ఈమహాసభకు మ. రా. రా. శ్రీ పెరవలి అప్పారావుగారు బి. ఏ. ఏలూరుతాలూకాబోర్డు వైస్(పెసిడెంటు) వారి ఆధిపత్యమున జి. 24-రి-29 వ తేదీని ఏలూరు హిందూ యువజనసంఘ భవనమునందు ఉదయము 7 గంటలకు ప్రారంభింపబడును గాన ఉపాధ్యాయులును, విద్యార్థియూనులు నెల్లరును దయచేయ ప్రార్థితులు.

ఆహ్వానసంఘము.

వృత్తాంతలేఖలు

కాకినాడ

కద్దరు దినము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, మార్చి 18:—రిన్న యువయము కాంగ్రెసు అజ్ఞప్రకారము ఖద్దరు యంటింట అమ్ముటయు, పభ్యలను కాంగ్రెసున చేర్చుటయు జరిగెను. సాయంత్రము, తెల్లజవీరంగ పథ కాంగ్రెసు అఫీసు యెదుట ఆరగంటలకు జరిగెను. శ్రీ బులును వెంకటసుబ్బారావుగారు సభాధ్యక్షులుగా నుండిరి.

శ్రీ లక్ష్మారాజు సుబ్బారావుగారు ప్రభువునకు సుసన్నియయ ఖద్దరు వ్యాప్తియందే విశేషప్రస్తావనామార్గము గల దనియు, విదేశప్రస్తావనామార్గమునందు మన మనములు, కేంద్రీకరణము చేసికట్ల యిలే దేశసమస్య పూర్తియగు ననియు; ఖద్దరు ఎక్కడ ఖరీదైనప్పటికిని మన్నిక ఎక్కడవకాల ముందు ననియు, విల్లు వస్త్రములవాడుక యన్ని అనవరపడవనియు, ఒకవేళ ఖద్దరు కొనలేమను బీదవారు విదేశప్రస్తావనలను గొనకుండ స్వదేశీ విల్లు నూలుబట్టులు కొనకొనవలసిన దనియు, అవి కావలెనని వర్తకల నడుచుచున్నచో విదేశ ప్రస్తావనలు దిగువతి చేయవలసియు ఉద్ఘోషించిరి. క్రభుత్వమువారి నిర్బంధవిధాన అతీచనలను పత్రికలలో ప్రయరణమైన రీతిని తెలియబరచుచు ప్రస్తుతము దేశమునందలి స్వరాజ్యాందోళనము నణచుటకు క్రభుత్వమువారు కీర్షు చర్యలు తీసికొనుట స్పష్టమనియు, సాంబమూర్తిగారిని నిర్బంధము చేసిన చర్యయందలి అక్రమమును, గాంధీగారిపై న్యూసెస్సు కేసు పెట్టిన గవర్నమెంటు అధైర్యమును తెలియబరచుచు విదేశప్రస్తావనల గడ్డితో కుల్లకరచవలసిన దని హెచ్చరించిరి.

శ్రీ పారుపూడి పత్తా రా యణ గారు పిమ్మట మాట్లాడుచు, క్రభుత్వమువారు నిర్బంధవిధానమును ఎప్పుడును అమలులో పెట్టుదురనే విశ్వాసమునకు గలదనియు, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యదర్శన పెట్టుకొని రాబోవు సంవత్సరములో కడవటి కాపనోల్లంఘనవిధానము నమలుతరవ సన్నిధులగునన్నామరి చెప్పచు ప్రస్తుత క్రభుత్వవిధానమునకు భిరులు క్రభా స్వాతంత్ర్యరాజ్యము నేర్పరకవముకట్టినప్పుడు నిర్బంధవిధానమునకు దిగక తప్పదనియు, సక్రమము, ధర్మము, అహింస, త్యాగము వీనిని పురస్కరించుకొని జన్మపాక్షైన స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటలో వచ్చు నిర్బంధములన్నిటిని వదిగట్టి అందరును సన్నిధులుగా నుండవలసినదనియు, హెచ్చరించిరి. అనుమానవారలబట్టిమాడస్వతంత్ర్యవాదులపై క్రభుత్వమువారు వెంటనే దండెత్తవలచివారు. అందుచేత, ప్రాణములకు తెక్కచేయని వారందరు స్వాతంత్ర్యపరియందు సభ్యులు గావలసిన దని హెచ్చరించిరి. కాంగ్రెసు అడుగుచున్న స్వల్పత్యాగము—విదేశప్రస్తావనలను బ్రిటిషు సామగ్రిని వాడుక చేయవద్దన్న స్వల్పత్యాగము జేయవలసినదని ప్రబోధముచేసిరి.

శ్రీ నందూరి గంగరాజుగారు (తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి) క్రభుత్వమువారి అక్రమపురస్కర ఖండింపుయ ఖద్దరు కట్టవలసినదనియు, విదేశప్రస్తావనల దహనము చేయవలసిన దనియు హెచ్చరించిరి.

శ్రీ కంభంపాటి లక్ష్మీనరసింహ సోమయాజులుగారు నుమారు మాట్లాడుకంటకాలము గంభీరకావ్యముగా గావించి పభ్యల మనముల ఖద్దరుపై కేంద్రీకరింపజేసిరి. కేవలములను యెల్లొ కల్లకుండ బయటికి తీసుకపోయి దహనము గావించునట్లు విదేశప్రస్తావనల నింట కల్లనీయక దహనము చేయవలసినదని హెచ్చరించిరి. కట్టరా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి శ్రీ మండపాక శంకయ్యగారుమాడుగారు కాంగ్రెసు సభ్యులు జేలసంఖ్యతో కావలెననియు, ఎల్లరును ఖద్దరు ధారణముచేయవలెననియు, గాంధీమహాత్ముని తమ మధ్యమునకు రప్పించవలెనంటే, ఈరెండుసమస్యలు తరిమివీరము కావలెననియు, అయితేనే గాని ఆయనను ఎల్లు పిలువగలుగుదుమనియు, కాబట్టి యారెండుపనులను తమంతటామే చేయవలసినదనియు, కాంగ్రెసు అఫీసుకువచ్చి సభ్యులు కావలసినదనియు, హెచ్చరించిరి. జ్యురపీడితుడై యున్నప్పటికిని అత్రరాత్రమున మనోరంజన్ గుప్తగారిని నిర్బంధించుటయు, సాంబమూర్తిగారిని, గాంధీగారిని, వెంకటప్పయ్యగారిని మున్నగువారిని పోలీసువారు నిర్బంధించుటయు, దీనికి సంబంధించిన క్రభుత్వపు చర్యల ఖండించిరి. పథ ముగియసరికి గంటలూ దాటెన

మద్రాసు శాసనసభ

విశ్వానరాహిత్యతీర్థానము

మహాజనసభా కార్యదర్శి యభిప్రాయము

మద్రాసు, మార్చి 20:— నిన్న మద్రాసు శాసనసభలో కాంగ్రెసు పక్షము వారి చేతుల కిందకు వచ్చిన మద్రాసు శాసనసభా కార్యదర్శి యభిప్రాయమును చర్చించుటకు సభాపతిగారు సభను సమావేశపరచినారు. మద్రాసు శాసనసభా కార్యదర్శి యభిప్రాయమును చర్చించుటకు సభాపతిగారు సభను సమావేశపరచినారు. మద్రాసు శాసనసభా కార్యదర్శి యభిప్రాయమును చర్చించుటకు సభాపతిగారు సభను సమావేశపరచినారు.

ఇక రెండవమంత్రిగారి కార్యదర్శిని వారు మంత్రిపదవి నొందుటకు తమ పక్షమున వీరిరి. మద్రాసు శాసనసభా కార్యదర్శి యభిప్రాయమును చర్చించుటకు సభాపతిగారు సభను సమావేశపరచినారు. మద్రాసు శాసనసభా కార్యదర్శి యభిప్రాయమును చర్చించుటకు సభాపతిగారు సభను సమావేశపరచినారు.

ఇక మూడవమంత్రిగారి కార్యదర్శిని వారు మంత్రిపదవి నొందుటకు తమ పక్షమున వీరిరి. మద్రాసు శాసనసభా కార్యదర్శి యభిప్రాయమును చర్చించుటకు సభాపతిగారు సభను సమావేశపరచినారు.

మంత్రిపదవి నొందుటకు తమ పక్షమున వీరిరి. మద్రాసు శాసనసభా కార్యదర్శి యభిప్రాయమును చర్చించుటకు సభాపతిగారు సభను సమావేశపరచినారు.

ఎం. భక్తవత్సలు,

మద్రాసు మహాజనసభా కార్యదర్శి.

భారతజాతీయ నేత ఘోషనామ

శ్రీయుత బి. శివరావుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— రెండేళ్లక్రిందట ఆంధ్రప్రదేశ్ నేత ఘోషనామ రైలు ఆనందం లు టానుమగారి నాయకత్వమున భారతదేశమున దర్శించిన తరువాత భారతదేశములో నొక నేత ఘోషనామ, అభిభావ త రైల్వేవనివాండ్ర ఘోషనామవంటి దొకటి యేర్పాటుచేయ బడుచున్నదని చెప్పింపబడినది. ఒక్కొక్క పరిశ్రమకు యీ విధమున ఘోషనామ ఉండటము లాభము యివ్వవలెనని భావించుచున్నాము. ఇట్టి ఘోషనామను అంతర్జాతీయ నేత ఘోషనామను అనుబంధించుటకు తాము సహాయ పడదమని మనము నుడిచి యిచ్చింపబడినది. కాని, ప్రస్తుతము భారతదేశములో స్థితి పరిస్థితి కరముగాలేదు. ఈ రాష్ట్రములోనే మధురవంటి ముఖ్యస్థలములందు కూడ యూనియనులు లేనట్లు. రైలు వారముల క్రిందట నేను శ్రీయుత జోషిగారితో మాటలాడినపుడు నేత పనివాండ్ర యూనియనులను సాధ్యముగనన్నిచోట్ల స్థాపించుటకు మనము ప్రయత్నింపవలెననినదిగా వారి యభిప్రాయమును తెలిపిరి. వారిలోనికొక ప్రకారము నేను కార్మికవిద్యమాలయములను చాల యానందముగ శ్రీయుతులు బి. ఎస్. రత్నంపాపతి, బి. ఎ. మాణిక్యంపార్థసారథిగారియొద్ద డిలెటా తొన్నిస్థలములను దర్శించుటకు పంపుచున్నాను. వీరు మొట్టమొదట కోయంబత్తూరు దర్శింతురు. అచ్చట నొక నేతయూనియను కలదు. కాని 1927 లో జరిగిన పన్నెండు నుండి యిదివరకును దర్శించినట్లు. కార్మికశ్రేణిలోనివారు తెల్లరును యీశవయనున సహాయపడెదరుగాక. భారతదేశమును నిజముగా పనివాండ్ర శ్రేణియతోనే గూడియున్నది కావున, ప్రజాప్రముఖు తెల్లరును తనకును పనివాండ్రకును భగ్గరసంబంధమును గాఢముగా గలుపుటకు నేరొక విధమున నిజముగ దేశసేవ యొనర్చుటకు.

కాంగ్రెసుపక్షము

ఉద్యోగ స్వీకార ప్రశ్న

మద్రాసు, మార్చి 19:— మద్రాసు శాసనసభ అంతము కాలము సమాపించుచున్నది. కొత్త ఎన్నికలు జరగనున్నవి. కావున కొత్త ఎన్నికలం దెట్టికార్యక్రమము నవలంబించవలయునో కాంగ్రెసుపక్షమువారు నిశ్చయించుకొనుట అవసరము. ఈ రాజధాని కాంగ్రెసుపక్షమున అందులో తమిళ నాడు కాంగ్రెసుపక్షముందు ప్రత్యేకముగ నివ్వబడికాంగ్రెసు నూత్రమలను మార్చి ఉద్యోగస్వీకరణము నభిలషించువారు కొందరుకలరని నాకు తెలియుచున్నది. అట్టిమాధుసూర్పి వారు నియోజకవర్గములకు దెలిపి దాని ననుసరించి వారు ప్రవర్తించవచ్చును. కాని అట్టిమాధు అవసరము, క్రమమేనదా యను నదియే ప్రశ్న.

ద్యంధ్యత్రభుత్వము నివృత్తియొజనమైనదని యందరును అంగీకరించుచున్నారు. శాసనసభలందు ప్రతిబంధకము గలగ జేయువద్దతిగూడ నిరుపయోగమైనదని వాదించబడుచున్నది. కాని ప్రతిబంధకవద్దతి కొనసాగకుండుటచే ద్యంధ్యత్రభుత్వ మాచరణయ మైనదని ఎవరైనా చెప్పలేరు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వ విధానము ననుసరించి సహకారతనను తాము గోరు అభివృద్ధి కరములగు కార్యములను నెరవేర్చుటకుందీరి. జన్మితు పక్ష మువారైనను కోయంబత్తూరునందు ద్యంధ్యత్రభుత్వ ముందు నంతకాలము మంత్రిపదవులను స్వీకరింపమని తీర్మానించిరి. అధికారవ్యాపారముచే వారు తమ తీర్మానమును మరల రద్దుపరచుకొనియుండవచ్చును. దీనివలన వారి దౌర్బల్యము స్పష్టమగుచున్నది గాని ద్యంధ్యత్రభుత్వము ఆచరణయ మని వల్లడికాలేదు. జన్మితుపక్షావధి వారు అల్పలాభములకొరకు ప్రభుత్వమును అస్థాయములగు కార్యములందుగూడ బలపరచవలసి వచ్చుచున్నది. ద్యంధ్యత్రభుత్వమును బలపరచుటవలన జన్మితు పక్షమువారుగాని మరి యెంతరపక్షమువారుగాని దేశము నకు మేలు చేయగలిగిరా? ధనము ప్రభుత్వము ప్రభావవారి యధికారమున నెంతకాల ముందునో అంతకాలమును ప్రజా యత్రాభివృద్ధి కార్యములు ధనలోపముచేత నెరవేరకుండ నుండవలసివచ్చే. దీనికి తగిన ఉపాయము ఉద్యోగస్వీకరణము కాదు. అట్టితేటి ఇంతకాలమును ద్యంధ్యత్రభుత్వము నంతరింపజేయుటకు పూనికొనిన కాంగ్రెసు పక్షమువారి ప్రభుత్వము దానిని కొనసాగజేయుటకు మంత్రిపదవుల నంగీకరించుట కేవల మసందర్భ ముగా నున్నది.

కాంగ్రెసువారు ఉద్యోగములను స్వీకరించుట కంగీకరించుట మిక్కిలి అక్రమము. ఏమన, వారు శాసనసభలందు ప్రతే శించుటకును కొన్నినియమములను గావించిరి. అందులో గఉద్యోగిరస్కారము ముఖ్యమైనది. ఈ నియమమును కాంగ్రెసు మార్చుటగాని పూర్తిగా తొలగించుటగాని చేయలేదు. కాంగ్రెసువారు మని యెన్నికలలో పాల్గొని కాంగ్రెసు నూత్రములకు విరుద్ధముగ నడచుట కాంగ్రెసునీతికి భంగకరము. ఉద్యోగస్వీకరణము దేశమునకు లాభకరమని కలదు కాంగ్రెసు పక్షముల జేరొకపక్షమును ఏర్పాటు చేసికొని ఎన్నికలలో పాల్గొనవచ్చును. కాని కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల మని చెప్పట పాడిగాదు.

కాంగ్రెసువారికి రెండే నిజముగూర్చులు. కలవు. శాసనసభలను పూర్తిగ జమీన్దారీంచుట లేక శాసనసభలలో ప్రవేశించి ప్రభుత్వమునకు ప్రతిబంధకము కలగజేయుట. అట్టి పథ్యల సుఖ్యతో పనిలేదు. వారలలించుచున్నది నూత్రము శ్వాసముగ నుండవలెను. అట్టిపక్షము ఉద్యోగములను స్వీకరింపజాలదు. మంత్రాంగమును బలపరచజాలదు.

కె. మాధవనాయర్, ఎం. ఎల్. సి,

మోహనీలైలము

5 తు|| నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మనపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదత్తు, ఉద్యోగిగలు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. కుండరుల మోహలాహ్యములకు ప్రాపగురులను మనోహరముగ పించి కాపాడును. ఈతైలమునందుగల రమణీయముగు సువాసన చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచిదువ్వుకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారలగుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్ట నియ్యదు. దీనియందు మనోహరముగు సువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయుచి తలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాము. వేయేల, ఒకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు. అమృతాంజనం దీపో, బొంబాయి - మదరాసు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 నం మార్చి 21-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు		
మనుమ తెనాలి	,, 42 కలర 18 0 0	18 8 0
సెల్లూరి	,, దీటో	,, 18 8 0 14 8 0
ధీల్లి	,, దీటో	,, 15 8 0 17 1 0
రాగులు	త. 164 బస్తా 1-కి	,, 17 0 0 12 1 0
శుభ్రము	,,	,, 21 0 0 24 1 0

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 16 0 0	17 0 0
సెల్లూరి	,, దీటో	,, 16 8 0 18 0 0
సెల్లూరి	,, దీటో	,, 16 1 0 17 8 0
బియ్యము	,, దీటో	,, 15 8 0 17 8 0
ఉపల	,, ర 195	,, 10 8 0 11 8 0

3. నూనెపప్పులు

శుభ్రమునూనె కా 1-కి	,, 145 0 0	150 0 0
సెల్లూరి	,, 14 0 0	19 0 0
తేనెనెనెగపప్పు కా 1-కి	,, 47 0 0	48-0-0
తేనెనెనెగనూనె గానుగ కా 1-కి ర 108 మి.కా.నూనె 99		
అమడము కా 1-కి	99 0 0	102 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయకపప్పు కా 1-కి	90 0 0	92 0 0
చూరకపప్పు	55 0 0	65 0 0
బిరకకాయలు (గుంటూరుది) కా 1-కి	91 0 0	94 0 0
దనియాల	,, కా 1-కి	49 0 0 56 0 0
గుంటూరుచాయకట్టు సీతమండ మునుగ 1-కి ర 40, 50		

బెల్లము కా 1-కి	ర 27 8 0	49 0 0
అపొచ్చక్కెర బస్తా 1-కి	,, 27 12 0	28 0 0
బిరకకాయ కా 1-కి	,, 85 0 0	70 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం కా 1-కి	,, 82 0 0	84 0 0
చదరం	,, 27 0 0	40 0 0
రవుండు	,, 38 0 0	84 4 0

6. నూలు

నం 20 టెన్ని నింహం యాటి	ర 7 15 0	
నం 6 ,, కట్టారి	,, 5 0 0	
నం 24 ,, లాక్	,, 5 10 0	
నం 40 నామ్మరు 10 పా	,, 11 4 0	
నం 44 సాంజో	,, 5 12 8	
నం 40 రాజీ	,, 10 10 6	
నం 4 టెన్నిమసీదు	,, 4 12 8	

7. లోహములు

నం 100 కులం 1-కి	ర 60 0 0	ర 62 8 0
బంసాకులం 1-కి	,, 21 0 0	21 2 0
నవరస 1-కి		18 8 8
ఇత్తడి కా 1-కి	,, 80 0 0	262 0 0
కాగి కా 1-కి	,, 10 0 0	815 0 0

8. రంగులు

అధికము స్వీట్లబులూను అలిజరయో నింహం		
సీసా 1-డిగ్రీలు 200 కి ర 47 0 6		
,, నిలిరక రతి	1 10 0	
,, మి తమిళం	1 10 0	
,, 20 తమిళం	1 9 0	
,, 50 తమిళం	1 8 8	
,, 1 అందడు	1 8 9	
కీర్కము పొన్నుకొక లేక అనగా (బిల్కి-కెడ్డు)	8 4 0	
కాగో కి కి	1 0 0	
గవకు కి కి	1 10	

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి వీ. పి. లు పంపుట సొమ్ము వసూలు చేయుట మొదలగు సౌకర్యములు లేనందున దక్షిణ ప్రాంతరాజ్యాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుండు నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజంట్లుగా నేర్పరచినాము. అంగ్రేజీ పోస్టు సౌకర్యములు లేనివారు మా ఏజంట్లుకు వ్రాసి పత్రములు వ్రాసినాము తెప్పించుకొనవచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రజనపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కల్ హద	24-0-0
,, అరమాసములకు ,,	14-4-0	,,	12-0-0
,, మూడుమాసములకు ,,	7-7-0	,,	6-4-0
,, మాసమునకు ,,	2-9-0	,,	2-2-0
ఆంధ్రవార్తపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	,,	4-0-0

క్రొత్త సంవత్సరాది సంచికలు

దినపత్రిక చందాదాతలకు	1-0-0	చందాదాతలు కానివారికి	2-0-0
వార్తపత్రిక ,,	1-4-0	పాఠసంచికలు సంచిక 1-8	1-0-0

సంచికల సంపుటకు రహితములు ప్రత్యేకము.

భారతి (సచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్యాసంబంధ వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకావ్య విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటితమగు చున్నది.

సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	7-2-0	కల్ హద	6-0-0
అర్ధసంవత్సరచందా ,,	3-9-0	,,	3-0-0
విశేషపత్రిక ,,	0-12-0	,,	0-10-0

భాషా దానకటి బాలుగు సంపుటములు (1924 సం. మొదలు 1927 సం. వఱకు) క్యాబిన్లో లెండు విక్రయాలునకు సిద్ధము. ఒక్కొక్క సంపుటము (రెండుభాగములు) రెండు రూ. 6-0-0. పి. పి. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్ర ప్రతినిధి:— నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, ప్రాచీనరాజులు, డక్కన్.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాల యందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనము లై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) 0-5-0
- బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు 3-5-0
- గాంధీమహాత్ముని జల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము 0-5-0
- కనుకాశీ (చిన్నచిల్లి తరక): శ్రీ రాయసం వేంకటేశ్వరుడుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. 0-5-0
- నీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టనిత్యగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిలకభాషయందు రచియింపబడి పదవడి యనేకభావల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు 0-5-0
- త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమరి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు నరసముగ వర్ణింపబడినది. సంపూర్ణసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. 0-10-0
- ధర్మపదము (పంచము): బౌద్ధమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. బౌద్ధ మతధర్మతత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కిశోరీ రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. 0-10-0
- భీష్మము (అయిదంకముల నాటకము): నార్మేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నెను గారి ప్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ బొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యె. (ఆనర్లు) 0-0-0
- జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యె. శ్రీకృష్ణ దేవరాయ సామ్రాజ్య బృహత్పీఠ మగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత చరిత్రయు నిందు వర్ణితము లైనవి. 0-5-0

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, నృపభాషకుడు.

నిజాంరాష్ట్ర ప్రతినిధి:— నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబజారు, ప్రాచీనరాజులు, డక్కన్.

Price Annex 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.

MADRAS & BOMBAY.

రోజువారీ లెక్కాము 3351

మలబరమును వారంమెట్లలో శ్రేష్ఠమయినది. కాఠ విరేచనమును చక్కగా గలిగించును. రుచికరమయినది. వర్షము లేదు. 15 తులి దాల్చి రూ. 0-10-0.

క్షయారీష్ట లెక్కాము 4

దగ్గు, ఉబ్బనము, కఠము, అల్ల, మొదలగు క్యాబిన్లో సంబంధముగ వ్యాధులను వారించి గుండెకు బలము నిచ్చును. 15 తులి దాల్చి రూ. 1-0-0. ఐ. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము, పి.సి.సి. అందు కో. ఆయుర్వేదవసూలు, పెరిచీప్సీ నెల్లూరుజిల్లా.

Arundhati Ashramam

అరుంధతీ ఆశ్రమము

నిమ్మజాతిబాలికల వసతిగృహము

బంసరులో నిమ్మజాతి బాలికల విద్యాభివృద్ధికి వసతి గృహము రేపు వచ్చే ఏప్రిల్ నెల మొదటివారములో స్థాపించబడును. హిందూ ఆశ్రమాంధ్రులు (మాల, మాదిగలు) ఎటు కల, ఏజాదితలములు మాత్రమే చేర్చుకొనబడుదురు. ఉచితముగా అన్నముపెట్టి విద్య, పంకితము, చేతిశిక్షలు నేర్పించబడును. ఈ విగ్రహవరతులు గమనింపుడు:—

1. 7 మొదలు 9 సంవత్సరముల వయస్సుగల బాలికలే చేర్చబడుదురు.
2. సంవత్సరములో ఒక నెల నెలవు. ఆకాలములో స్వగృహములకు వెళ్లవలసియుండును. నెలకు ఒక చార్జీలు యవ్వబడవు.
3. ఆశ్రమములో నిమ్మజాతి బాలికల ఖర్చు భేదములు పొటించగూడదు.
4. మాంసము పెట్టబడక కూడగాయలతో ఆహారము యవ్వబడును.
5. అబాధపిల్లలు తల్లితండ్రులేని దిక్కుమాలిన బాలికలను ఆశ్రమనిర్వాహకలే చేరదీసి విద్యాబుద్ధులు నేర్పి వివాహములు చేసెదరు.
6. నిల్లలకు కోగములు వచ్చినప్పుడు ఆశ్రమస్థాపకులే బాగ్యత్రపుష్పకాని బొంబముల నప్పించి బాంబులపైదరు. కాబట్టి యీ ఆశ్రమమునకు బాలికలను తండ్రివలన వారలు 81-8-29 రేపిలోగా అర్పించు వంతుకొనవలెను. లేనిచో 20 సానములే గణక కృతేణు అర్పింపబడాలి. మేల్కానుడు!

321

వే. రాంజీరావు,

దేవబంధు అఫీసు, మచిలీపట్నం.

నూతనవైద్యగ్రంథములు	
దస్తదిగుబాపంచపాపి	రూ. 1-0-0
ఆనవారిష్టదిపిక	0-8-0
ఆంగ్లేయవైద్యరహస్యము	0-8-0
వెలుగుమొడికత్తెసంపుటము	0-4-0
కుటుంబచికిత్సాధర్మము	0-4-0
హిందూవైద్యమునందు	
డాక్టర్ కె. లు. నల్లూ, వాలమూరు	
అల్లలిపాడు పచ్చిమగ్గదొనరిజిల్లా	